

ZAVOD ZA RIBIŠTVO SLOVENIJE
SPODNJE GAMELJNE 61 A, 1211 LJUBLJANA-ŠMARTNO

**NAČRT RIBIŠKEGA UPRAVLJANJA V OBALNO-KRAŠKEM
RIBIŠKEM OBMOČJU ZA OBDOBJE 2017-2022**

Sp. Gameljne, september 2016

**NAČRT RIBIŠKEGA UPRAVLJANJA V OBALNO-KRAŠKEM RIBIŠKEM
OBMOČJU ZA OBDOBJE 2017-2022**

Pripravila: Lucija Ramšak, univ. dipl. biol.
Marko Bertok , univ. dipl. biol.

Strokovni sodelavci: Matej Ivenčnik, univ. dipl. biol.
Rok Hamzič, dipl. inž. grad.

Direktor: Dejan Pehar, spec.

Datum: september 2016

Kazalo

1	Uvod	7
2	Pravna ureditev.....	8
3	Splošni opis ribiškega območja	11
3.1	Ribiški okoliši obalno-kraškega ribiškega območja	11
3.1.1	Pregledna karta obalno-kraškega ribiškega območja	12
3.2	Opis hidroloških, hidrogeoloških ter drugih značilnosti površinskih voda v obalno-kraškem ribiškem območju.....	13
3.3	Opis, oziroma ocena biološke produktivnosti.....	16
3.4	Seznam vrst in njihova razširjenost	16
3.5	Ocena naseljenosti in dinamike rasti.....	19
3.6	Podatki o dristiščih.....	20
3.7	Podatki o ribogojnih obratih za gojitev rib za poribljavanja	22
4	Analiza izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja	23
4.1.1	Pregled in presoja uplena	23
4.2	Pregled in presoja vlaganj.....	28
4.2.1	Vlaganja v ribolovne revirje preveri podatke	29
4.2.2	Vlaganja in odlovi v gojitvenih revirjih	31
4.3	Pregled realizacije načrtovanih ukrepov	32
4.4	Ocena ustreznosti postavljenih usmeritev in ukrepov	32
5	Temeljne usmeritve za ohranitev in trajnostno rabo rib.....	33
5.1	Cilji in ukrepi za ohranjanje populacij posameznih domorodnih vrst rib	34
5.1.1	Soška postrv	35
5.1.2	Grba.....	37
5.1.3	Ščuka.....	38
5.1.4	Druge domorodne vrste	39
5.1.5	Tujerodne vrste.....	40
5.1.6	Druge tujerodne vrste	45
6	Varstvo rib, potočnih piškurjev in rakov območij Natura 2000	47
6.1	Pohra	48
6.2	Grba	48
6.3	Solinarka.....	49
6.4	Primorski koščak	49
6.5	Ukrepi v delih ribiškega območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status.....	49
6.5.1	Območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status.....	50
7	Usmeritve za trajnostno rabo rib.....	53
7.1	Načela posegov v populacije rib.....	53
7.1.1	Ribolov in obseg ribolova po posameznih vrstah rib	53
7.1.2	Usmeritve za ribolovni režim	54
7.1.3	Drugi posegi	55
7.2	Usmeritve za poribljavanje in gojitev rib	56
7.2.1	Poribljavanja ribolovnih revirjev.....	56

7.2.2	Vrsta in obseg sonaravne gojitve.....	57
7.2.3	Odvzem spolnih celic	57
7.3	Spremljanje stanja prehranske ustreznosti vodnih organizmov	58
8	<i>Viri</i>	59
9	<i>Pripombe javne obravnave</i>	60
10	<i>Priloge</i>	61
10.1	Priloga 1: Seznam revirjev ribiških okolišev v obalno-kraškem ribiškem območju glede na dosedanje rabo (sezname so narejeni na podlagi veljavnih RGN za obdobje 2006 – 2010)	61
10.2	Priloga 2: Razširjenost posameznih v uplenu najpogostejše zastopanih vrst rib	64
10.3	Priloga 3: Seznam drstišč v obalno-kraškem ribiškem območju.....	68

Kazalo slik

<i>Slika 1: Ribiški okoliši in revirji v obalno-kraškem ribiškem območju</i>	12
<i>Slika 2: Ocena ekološkega stanja vodnih teles v obalno-kraškem ribiškem območju (podatki monitoringa ARSO, obdobje 2009-2015)</i>	14
<i>Slika 3: Morfološka spremenjenost vodotokov v obalno-kraškem ribiškem območju (podatki za obdobje 1994-2002 z dopolnitvami 2015)</i>	15
<i>Slika 4: Drstišča v obalno-kraškem ribiškem območju</i>	21
<i>Slika 5: Ribogojnice v obalno-kraškem ribiškem območju</i>	22
<i>Slika 6: Delež (%) števila uplenjenih salmonidnih in ciprinidnih vrst rib v obdobju 2000-2014</i>	23
<i>Slika 7: Letni uplen (število in masa) salmonidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014</i>	24
<i>Slika 8: Letni uplen (število in masa) ciprinidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014</i>	25
<i>Slika 9: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) salmonidov v obdobju 2000-2014</i>	26
<i>Slika 10: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu [kg] ciprinidov v obdobju 2000-2014</i>	27
<i>Slika 11: Število izkoriščenih ribolovnih dni (salmonidni, ciprinidni) v obdobju 2000-2014</i>	28
<i>Slika 12: Poribljavanje salmonidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014</i>	29
<i>Slika 13: Poribljavanje ciprinidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014</i>	30
<i>Slika 14: Poribljavanje in odlovi salmonidnih vrst rib v gojitvene revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014</i>	31
<i>Slika 15: Uplen soške postrvi (število rib) v obalno-kraškem ribiškem območju v obdobju 1986-2014</i>	36
<i>Slika 16: Uplen grbe (število rib) v obalno-kraškem ribiškem območju v obdobju 1986-2014</i>	38
<i>Slika 17: Uplen ščuke (število rib) v obalno-kraškem ribiškem območju v obdobju 1986-2014</i>	39
<i>Slika 18: Uplen šarenke (število rib) v obalno-kraškem ribiškem območju v obdobju 1986-2014</i>	41
<i>Slika 19: Uplen krapa (število rib) v obalno-kraškem ribiškem območju v obdobju 1986-2014</i>	42
<i>Slika 20: Uplen smuča (število rib) v obalno-kraškem ribiškem območju v obdobju 1986-2014</i>	43
<i>Slika 21: Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – Natura 2000 območja</i>	50
<i>Slika 22: Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – ekološko pomembna območja</i>	51
<i>Slika 23: Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – naravne vrednote</i>	51
<i>Slika 24: Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – zavarovana območja</i>	52
<i>Slika 25: Razširjenost soške postrvi v obalno-kraškem ribiškem območju</i>	64
<i>Slika 26: Razširjenost grbe v obalno-kraškem ribiškem območju</i>	64
<i>Slika 27: Razširjenost štrkavca v obalno-kraškem ribiškem območju</i>	65
<i>Slika 28: Razširjenost linja v obalno-kraškem ribiškem območju</i>	65
<i>Slika 29: Razširjenost ščuke v obalno-kraškem ribiškem območju</i>	66
<i>Slika 30: Razširjenost smuča v obalno-kraškem ribiškem območju</i>	66
<i>Slika 31: Razširjenost šarenke v obalno-kraškem ribiškem območju</i>	67
<i>Slika 32: Razširjenost krapa v obalno-kraškem ribiškem območju</i>	67

Kazalo tabel

<i>Tabela 1: Seznam ribiških okolišev obalno-kraškega ribiškega območja z izvajalci.....</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 2: Seznam ribiških okolišev obalno-kraškega ribiškega območja.....</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 3: Seznam vrst v obalno-kraškem ribiškem območju ter njihov varstveni status</i>	<i>16</i>
<i>Tabela 4: Naseljenost (ločeno za salmonide in ciprinide) v ribolovnih revirjih obalno-kraškega ribiškega območja [kg/ha].....</i>	<i>19</i>
<i>Tabela 5: Razvrstitev rib glede na njihove hidrološke (H) in razmnoževalne (R) potrebe, način prehranjevanja (mlade-odrasle ribe) in selitev</i>	<i>47</i>

1 Uvod

V skladu z 11. členom Zakona o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/2006, v nadaljnjem besedilu ZSRib) in 27. členom Pravilnika o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008) je Zavod za ribištvo Slovenije (v nadaljnjem besedilu ZZRS) na podlagi mnenj izvajalcev ribiškega upravljanja in lokalnih skupnosti pripravil osnutke načrtov ribiškega upravljanja v ribiških območjih.

V postopku priprave Osnutka načrta ribiškega upravljanja v obalno-kraškem ribiškem območju za obdobje 2017 – 2022 (v nadaljnjem besedilu načrt) je bil le ta najprej usklajen s Programom upravljanja rib v celinskih vodah Republike Slovenije za obdobje do leta 2021, sprejetim 03. 12. 2015. V nadaljevanju postopka je bil načrt usklajen naravovarstvenimi smernicami Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, s katerim so bile predhodno opravljene usklajevalne delavnice.

Tako usklajen načrt je bil od 1. 7. 2016 do vključno 8. 8. 2016 objavljen na spletnih straneh Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano (http://www.mkgp.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/article//8778/), vse pristojne občine pa z dopisom pozvane, da nanj podajo svoje mnenje. Osnutek načrta je bil na podlagi pripomb iz javne razgrnitve ustrezno popravljen oziroma dopolnjen.

2 Pravna ureditev

Predpisi s področja sladkovodnega ribištva

- Zakon o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/2006),
- Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 52/2007),
- Uredba o določitvi voda posebnega pomena ter načinu izvajanja ribiškega upravljanja v njih (Uradni list RS, št. 52/2007),
- Uredba o koncesijah za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 80/2007),
- Uredba o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah (Uradni list RS, št. 46/2007),
- Uredba o pravilih ravnanja v zvezi z ukrepanjem ob poginih rib (Uradni list RS, št. 91/2009),
- Pravilnik o komercialnih ribnikih (Uradni list RS, št. 113/2007 in 100/2012),
- Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010),
- Pravilnik o ribškem katastru in evidencah v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008),
- Pravilnik o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008),
- Pravilnik o obliki in vsebini značke in službene izkaznice ribiškega čuvaja ter poročanju in vodenju evidenc o opravljanju ribiškočuvajske službe (Uradni list RS, št. 85/2008),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribiškega gospodarja (Uradni list RS, št. 99/2007),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za izvajalca elektroribolova (Uradni list RS, št. 99/2007),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribogojca (Uradni list RS, št. 99/2007),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribiškega čuvaja (Uradni list RS, št. 99/2007),
- Pravilnik o pogojih in načinu smukanja prostoživečih domorodnih ribjih vrst (Uradni list RS, št. 63/2008),
- Pravilnik o odškodninskem ceniku za povračilo škode na ribah (Uradni list RS, št. 110/2008),
- Pravilnik o podrobnejših pogojih za pridobitev dovoljenja za gojitev rib za poribljavanje (Uradni list RS, št. 61/2010),
- Sklep o preoblikovanju Zavoda za ribištvo Ljubljana v Javni zavod za ribištvo Slovenije (Uradni list RS, št. 31/01, 60/01, 4/05, 23/06, 61/06 – ZSRib, 116/07, 4/09, 96/09, 16/11 in 58/13),
- Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo).

Predpisi s področja ohranjanje narave, varstva okolja, urejanja prostora, akvakulture in drugo

- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14),
- Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr., 58/03 – ZZK-1, 33/07 – ZPNačrt, 108/09 – ZGO-1C in 80/10 – ZUPUDPP),
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US in 14/15 – ZUUJFO),
- Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 – popr. in 57/12),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13 in 56/15),
- Zakon o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS in 90/12 – ZdZPVHVVR),
- Zakon o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15),
- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15),
- Operativni program-program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje od 2007 do 2013 (Potrjen s sklepom vlade št. 35600-3/2007/7),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13 in 99/13),
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/2002, 67/2003),
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13),
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US in 3/14),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11 in 15/14),
- Uredba o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 46/2002, 41/2004-ZVO-1),
- Uredba o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10 in 96/13),
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v Rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010),
- Pravilnik o prostoživečih živalskih vrstah za katere ni potrebno pridobiti dovoljenja za gojitev (Uradni list RS, št. 62/2007),
- Pravilnik o zahtevah za zdravstveno varstvo živali in proizvodov iz akvakulture ter o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in obvladovanje določenih bolezni vodnih živali (Uradni list RS, št. 6/14),
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10 in 23/15),
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11),
- Pravilnik o določitvi odsekov površinskih voda, pomembnih za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 28/2005),
- Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06 in 32/11),

Mednarodne konvencije in predpisi ES

- Konvencija o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS-MP, št.7/1996),
- Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic Ramsarska konvencija (Uradni list RS, št.15/1992),
- Konvencija o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali – Bonska konvencija (Uradni list RS –MP, št. 18/1998, 27/1999),
- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov – Bernska konvencija (Uradni list RS -MP, št.17/1999),
- Konvencija o varstvu Alp – Alpska konvencija (Uradni list RS, št.19/1995, MP št.5),
- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Uradni list RS, št.15/1992),
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst - Direktiva o habitatih (s spremembami in dopolnitvami),
- Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih vrst ptic – Direktiva o pticah (s spremembami in dopolnitvami),
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike.

3 Splošni opis ribiškega območja

3.1 Ribiški okoliši obalno-kraškega ribiškega območja

Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji določa dvanajst ribiških območij. Ribiško območje je največja prostorska enota za ribiško upravljanje, ki združuje več ribiških okolišev s podobnimi ekosistemskimi značilnostmi. V ribiška območja in ribiške okoliše se uvrščajo vse celinske vode, ki se nahajajo znotraj meja ribiških območij oziroma ribiških okolišev, razen izločene vode po predpisu o izločenih vodah (vode posebnega pomena) in komercialni ribniki ter ribogojni objekti, za katere je bila podeljena vodna pravica. Izhajajoč iz dejstva, da v hudournikih in potokih z nestalno vodo ni rib, v ribiških okoliših te struge niso evidentirane kot revirji in niso prikazane v seznamih revirjev ribiškega območja oziroma ribiških okolišev (Podatki so prikazani na podlagi stanja na dan 31.12.2010, ko je bilo stanje revirjev različno od tistega, ki se uveljavlja z novim RGN 2017-2022 (ali je bilo načrtovano v prehodnem obdobju 2011 – 2016). Površine glede na rabo revirjev so podane glede na prostorske enote na dan 31.12.2010. Vir podatkov je ribiški kataster, ki je aktivna baza podatkov, kjer se podatki redno popravljajo in urejajo, zato lahko v določenih območjih (okoliših) prihaja do manjših sprememb v navajanju revirjev in skupnih površin.

Tabela 2).

V skladu z zgoraj omenjeno uredbo so v Sloveniji določena naslednja ribiška območja: pomursko, zgornjedravsko, spodnjedravsko, gornjesavsko, srednjesavsko, notranjsko-ljubljansko, spodnjesavsko, savinjsko, novomeško, kočevsko-belokranjsko, soško in obalno-kraško.

Obalno-kraško ribiško območje obsega porečja Notranjska Reka ter Rižana, Dragonja, Glinščica od izvira do ponora, Osapska reka do državne meje in druge vode obalno-kraškega območja, ki se izlivajo v morje. V obalno-kraškem ribiškem območju sta določena dva ribiška okoliša (Tabela 1) in sicer: ilirskobistriški in koprski ribiški okoliš.

Tabela 1: Seznam ribiških okolišev obalno-kraškega ribiškega območja z izvajalci

Šifra okoliša	Ime okoliša	Šifra izvajalca	Ime izvajalca
66	ilirskobistriški ribiški okoliš	9	Ribiška družina Bistrica
67	koprski ribiški okoliš	8	Ribiška družina Koper

Podatki so prikazani na podlagi stanja na dan 31.12.2010, ko je bilo stanje revirjev različno od tistega, ki se uveljavlja z novim RGN 2017-2022 (ali je bilo načrtovano v prehodnem obdobju 2011 – 2016). Površine glede na rabo revirjev so podane glede na prostorske enote na dan 31.12.2010. Vir podatkov je ribiški kataster, ki je aktivna baza podatkov, kjer se podatki redno popravljajo in urejajo, zato lahko v določenih območjih (okoliših) prihaja do manjših sprememb v navajanju revirjev in skupnih površin.

Tabela 2: Seznam ribiških okolišev obalno-kraškega ribiškega območja

ROK	RR	G1	R3	P	B	Skupaj	%
ilirskobistriški	189	6,4	13,77	0,2	8,49	217,86	75,4
koprski	14,8	0,73	14,03	0	41,4	71,18	24,6

skupaj	203,8	7,13	27,8	0,2	49,89	288,82	100
%	70.5	2.5	9.6	0.1	17.3	100	

Legenda:

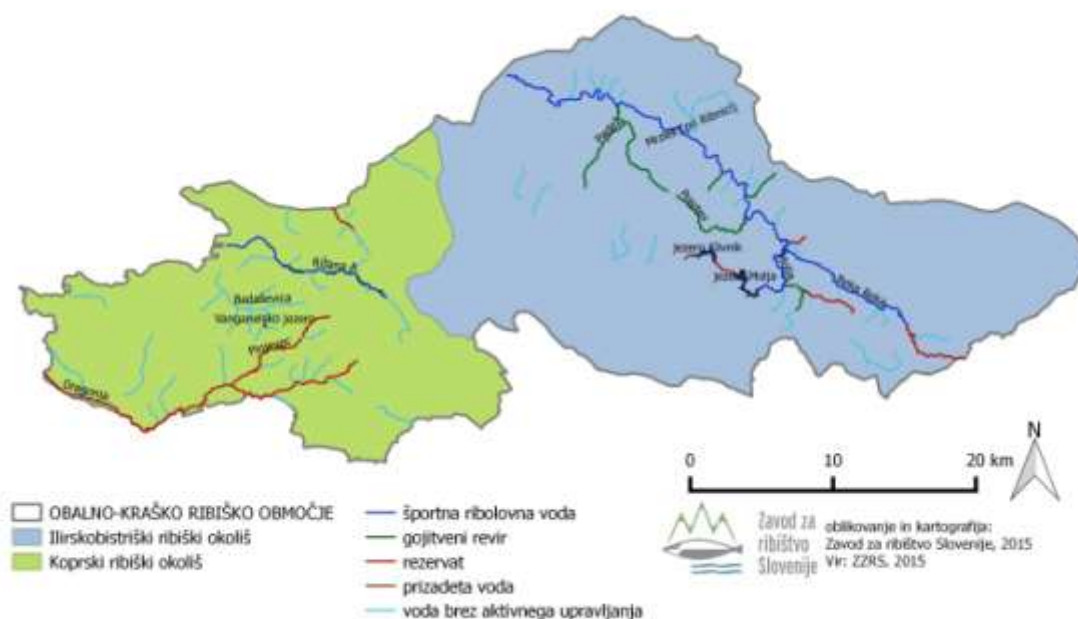
<i>Sifra</i>	<i>Raba</i>
<i>RR</i>	<i>Ribolovni revir</i>
<i>G1</i>	<i>Gojitveni potok salmonidni</i>
<i>R3</i>	<i>Rezervat za ohranjanje populacij domorodnih vrst</i>
<i>P</i>	<i>Prizadeta voda</i>
<i>B</i>	<i>Revir brez aktivnega ribiškega upravljanja</i>

Po podatkih ribiškega katastra je površina revirjev ribiških okolišev v obalno-kraškem ribiškem območju skupno 288,82 ha. Po površini je ilirskobistriški ribiški okoliš večji, meri 217,86 ha oz. 75,4 % skupne površine območja. Manjši, koprski ribiški okoliš meri 70,96 ha oz. 24,6 %.

Glede na način izvajanja ribiškega upravljanja merijo ribolovni revirji obalno-kraškega ribiškega območja skupaj 203,8 ha oz. 70,6 % vse površine ribiškega območja. Sledijo revirji brez aktivnega ribiškega upravljanja 49,89 ha oz. 17,3 %, rezervati za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib 27,8 ha oz. 9,6 %, gojitveni revirji 7,13 ha oz. 2,5 % in prizadete vode 0,2 ha oz. 0,1 %. V Prilogi 1 so prikazani posamezni revirji ribiških okolišev, njihove meje, površine in način izvajanja ribiškega upravljanja.

V Prilogi 1 so prikazani posamezni revirji ribiških okolišev, njihove meje, površine in način izvajanja ribiškega upravljanja v obalno-kraškem ribiškem območju.

3.1.1 Pregledna karta obalno-kraškega ribiškega območja

Slika 1: Ribiški okoliši in revirji v obalno-kraškem ribiškem območju

Na sliki (Slika 1) so prikazani ribiški okoliši obalno-kraškega ribiškega območja in ribiški revirji glede na način ribiškega upravljanja.

3.2 Opis hidroloških, hidrogeoloških ter drugih značilnosti površinskih voda v obalno-kraškem ribiškem območju

V obalno-kraškem ribiškem območju je težko določiti, katera reka je glavna odvodnica območja. Območje je zakraselo, zato se reke pretakajo podzemno. Poleg tega je njihov podzemni tok precej zapleten. Pomembnejša reka na tem območju je reka Notranjska Reka. Izvira na Hrvaškem pod Snežnikom in po 54 km ponikne v Škocjanskih jamah. Na površju se spet pojavi na italijanski strani kot reka Timava. Gostota rečne mreže znaša $1,89 \text{ km/km}^2$.

Ima dežni rečni režim, za katerega je značilen en maksimum in en minimum. Visoke vode se pojavljajo od novembra do aprila z viškom v novembru. Razlog za to je obilica padavin, ki se pojavlja na tem območju skozi zimsko obdobje. Nizke vode se pojavljajo od maja do septembra z viškom v avgustu. Le te so posledica pomanjkanja padavin in velike evapotranspiracije (Kolbezen, 1998).

Leta 2013 je na vodomerni postaji Cerkvenikov mlin povprečni najmanjši letni dnevni pretok (Q_{np}) znašal $0,542 \text{ m}^3/\text{s}$, povprečni srednji letni pretok (Q_s) $10 \text{ m}^3/\text{s}$ in povprečni najvišji letni dnevni pretok (Q_{vp}) $99,8 \text{ m}^3/\text{s}$. V konicah je absolutno najnižji pretok v letu (Q_{nk}) na vodomerni postaji Cerkvenikov mlin znašal $0,16 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer septembra 1954, absolutno najvišji pretok v letu (Q_{vk}) pa je znašal $305 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer maja 1972 (Hidrološki arhiv, Mesečne statistike, 2016).

Poleg reke Notranjska Reka sta v obalno-kraškem ribiškem območju pomembni tudi reki Rižana in Dragonja. Obe imata dežni rečni režim, ki je že opisan v sklopu opisa reke Notranjska Reka.

Leta 2013 je na vodomerni postaji Kubed II na reki Rižani najnižji letni pretok znašal $0,111 \text{ m}^3/\text{s}$, srednji letni pretok $5,29 \text{ m}^3/\text{s}$ in najvišji letni pretok $37,9 \text{ m}^3/\text{s}$. V konicah je absolutno najnižji pretok znašal $0,01 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer julija 1995, absolutno najvišji pretok pa je znašal $153 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer septembra 2010. Na reki Dragonji je leta 2013 na vodomerni postaji Podkaštel I najnižji letni pretok znašal $0 \text{ m}^3/\text{s}$, srednji letni pretok $1,35 \text{ m}^3/\text{s}$ in najvišji letni pretok $18,3 \text{ m}^3/\text{s}$. V konicah je absolutno najnižji pretok znašal $0 \text{ m}^3/\text{s}$, absolutno najvišji pretok pa je znašal $124 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer septembra 2010 (Hidrološki arhiv, Mesečne statistike, 2016).

Porečje reke Notranjska Reka je sestavljeno iz zakraselih in prepustnih kamnin. Prevladujejo apnenci in dolomiti, čez katere so narinjeni neprepustni fliši (Brkini). Prav fliš je eden izmed razlogov, da Notranjska Reka teče površinsko. Ko fliš preide v karbonatne kamnine, Notranjska Reka takoj ponikne. Na drugi strani reki Dragonja in Rižana izvirata pod Kraškim robom, ki je sestavljen iz prepustnih apnencev in dolomitov. Padavinska voda na območju Čičarije ob stiku s površjem takoj ponikne in se pojavi na površju pod kraškim robom. Na površje pride zaradi tega, ker se pod kraškim robom pojavijo neprepustni fliši, kjer je prisoten površinski odtok vode (Kolbezen, 1998).

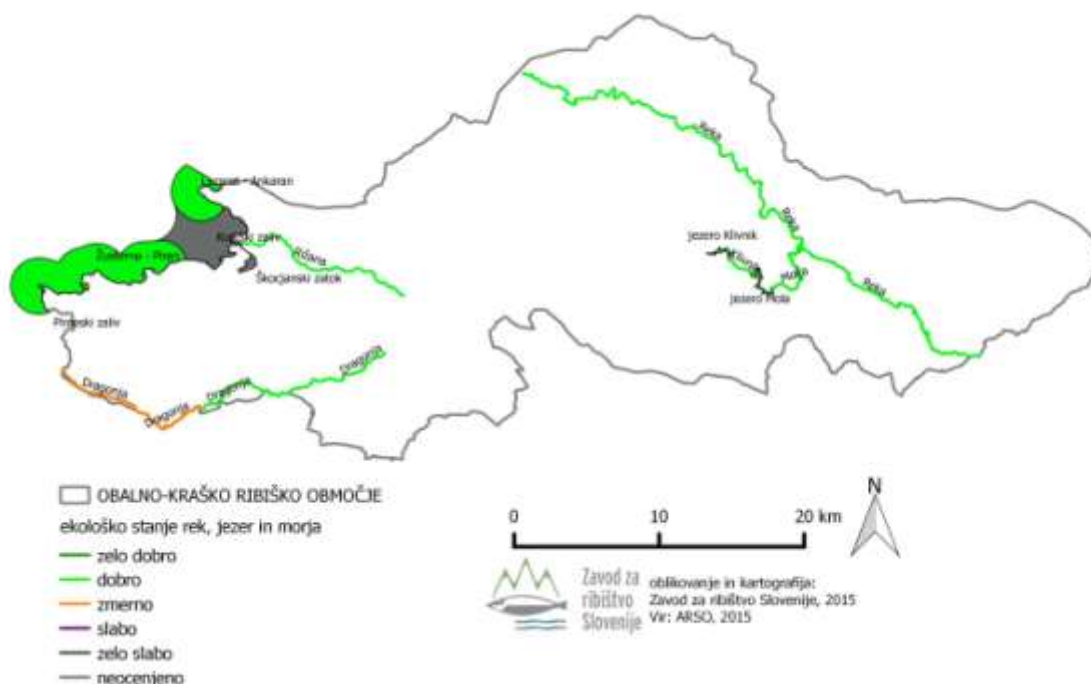
Poleg hidroloških in geoloških lastnosti je za ribje združbe pomembna tudi kakovost vode oziroma stanje površinskih voda. Z vstopom Slovenije v ES se je spremenila tudi metodologija za spremljanje kakovosti oziroma stanja površinskih voda. Tako je bilo kemijsko in ekološko stanje v letih 2006-2008 prvič določeno na podlagi določil Uredbe o stanju površinskih voda. Na 31 merilnih mestih je potekal nadzorni monitoring, na ostalih merilnih mestih pa operativni monitoring (Vir: ARSO, 2011).

Kemijsko stanje predstavlja obremenjenost površinskih voda glede na vsebnost prednostnih in prednostno nevarnih snovi. Med te snovi spadajo npr. atrazin, benzen, kadmij, živo srebro, ogljikov tetraklorid, itd. Skupno šteje seznam 33 snovi, za katere so določeni okoljski standardi kakovosti (Vir: ARSO, 2011).

Dobro kemijsko stanje je ugotovljeno za 147 vodnih teles površinskih voda (95%), slabo kemijsko stanje pa je ugotovljeno za 7 vodnih teles (Sava pri Vrhovem zaradi živega srebra, Krka pri Otočcu in vodna telesa morja zaradi tributilkositrovih spojin. V splošnem slovenske površinske vode niso obremenjene s prednostnimi oz. prednostno nevarnimi snovmi). Eno vodno telo (Škocjanski zatok) ni ocenjeno, ker so na območju naravnega rezervata v tem obdobju potekala prostorsko-ureditvena dela (Vir: ARSO, 2011).

Za ovrednotenje ekološkega stanja vodnih teles površinskih voda so bili uporabljeni biološki elementi kakovosti, podporni splošno fizikalno-kemijski parametri in posebna onesnaževala. Od bioloških elementov kakovosti sta bila na celinskih vodah uporabljena dva biološka elementa kakovosti: bentoški nevretenčarji ter fitobentos in makrofiti, na morju pa trije: fitoplankton, bentoški nevretenčarji ter makroalge. V okviru nadzornega monitoringa je bilo na rekah izvedeno tudi vzorčenje rib, vendar te v oceni ekološkega stanja niso bile upoštevane, saj metodologija za ocenjevanje ekološkega stanja na osnovi rib še ni izdelana (Vir: ARSO, 2011).

Vodna telesa površinskih voda v 58-ih primerih (42,96 %) ne dosegajo dobrega ekološkega stanja oz. dobrega ekološkega potenciala. Eno vodno telo (0,74 %) je razvrščeno v kategorijo zelo slabo (VT Cerknjiščica), osem (5,93 %) v slabo in 40 (29,63 %) v zmerno ekološko stanje oz. zmeren ali slabši ekološki potencial. Okoljske cilje dosega 83 vodnih teles (61,48 %), od tega jih je 6 (4,44 %) razvrščeno v zelo dobro, 77 (57,04 %) pa v dobro stanje. Ekološko stanja ni določeno za 3 (2,22 %) (Vir: ARSO, 2015).

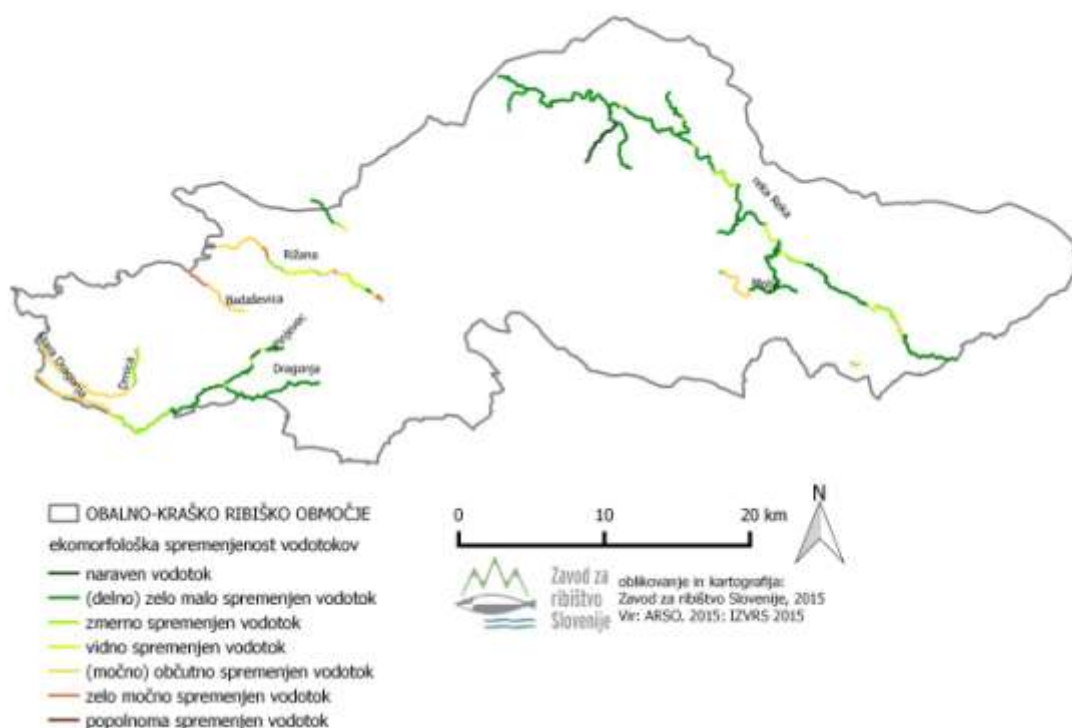

Slika 2: Ocena ekološkega stanja vodnih teles v obalno-kraškem ribiškem območju (podatki monitoringa ARSO, obdobje 2009-2015)

Od večjih vodotokov obalno-kraškega ribiškega območja so z oceno dobro ekološko stanje ovrednoteni Reka na odseku od državne meje do ponora v Škocjansko jamo, Dragonja od izvira do Krkavč, Rižana od povirja do izliva v morje, jezero Klivnik in potok Klivnik ter jezero Molja in potok Molja (Slika 2). Prav tako dobro ekološko stanje dosega slovensko morje. Z oceno zmerno ekološko stanje pa je bila ovrednotena reka Dragonja od Krkavč do izliva v morje.

Sestava ribje združbe je v veliki meri odvisna tudi od ekomorfoloških lastnosti habitata. Morfološka spremenjenost slovenskih vodotokov je v prilogi osnutkov načrtov upravljanja voda (NUV) prikazana na podlagi pridobljenih podatkov ARSO (Agencija RS za okolje) in IZVRS (Inštitut za vode RS), po katerih so vodotoki oziroma njihovi odseki uvrščeni v štiri osnovne razrede in 3 medrazrede (vodotoki z manj kot 10 km² prispevne površine niso vrednoteni) in sicer:

- 1 razred: naravni vodotok
- 1-2 razred: (delno) zelo malo spremenjeni vodotok
- 2 razred: zmerno spremenjeni vodotok
- 2-3 razred: vidno spremenjeni vodotok
- 3 razred: (močno) občutno spremenjeni vodotok
- 3-4 razred: zelo močno spremenjeni vodotok
- 4 razred: popolnoma spremenjeni vodotok

Slika 3: Morfološka spremenjenost vodotokov v obalno-kraškem ribiškem območju (podatki za obdobje 1994-2002 z dopolnitvami 2015).

Na sliki (Slika 3) je prikazana morfološka spremenjenost vodotokov obalno-kraškega ribiškega območja. V zgornjem toku je reka Dragonja večinoma v razredih »(delno) zelo malo spremenjen vodotok« in »zmerno spremenjen vodotok«. Spodnji del reke Dragonje, struga stare Dragonje in spodnji del Drnice pa so uvrščeni v kategorijo »(močno) občutno

spremenjen vodotok«. Notranjska Reka je od državne meje do ponorov večinoma v razredih »(delno) zelo malo spremenjen vodotok« in »zmerno spremenjen vodotok«, mestoma, v Ilirski Bistrici in okolici večjih krajev, pa je v razredu »vidno spremenjen vodotok«. Rižana je večinoma uvrščena v razrede »(močno) občutno spremenjen vodotok«, »vidno spremenjen vodotok« in deloma tudi »zelo močno spremenjen vodotok«. Badaševica je v zgornjem toku v razredu »zelo močno spremenjen vodotok«, ko pa priteče v ravninski del je uvrščena v razred »(močno) občutno spremenjen vodotok«.

3.3 Opis, oziroma ocena biološke produktivnosti

Biološka produkcija je produkcija ekosistema v nekem časovnem obdobju in jo izražamo v masi na enoto površine. Delimo jo na produkcijo avtotrofov-zelene rastline in alge (primarna produkcija), produkcijo heterotrofov-konzumenti in razgrajevalci. Konzumente oziroma potrošnike, ki sestavljajo glavnino biocenoze celinskih voda na območju Slovenije delimo v dve skupini: nevretenčarji (sekundarna produkcija) in ribe (terciarna produkcija). Z vidika trajnostne rabe ribjih populacij in načrtovanja izvajanja ribiškega upravljanja je pomemben odnos med razpoložljivo hrano (predvsem primarna in sekundarno produkcija) na eni strani in velikostjo ribjih populacij. To je eden pomembnejših elementov pri določanju nosilne kapacitete vodnega okolja oziroma ribiškega revirja. Poleg razpoložljive hrane je pomembna, tudi kakovost in raznolikost habitatov. Raziskave kažejo, da je stanje habitata še pomembnejše od razpoložljive hrane.

Nosilna kapaciteta okolja določa velikost populacije, ki lahko preživi v danem okolju. Populacije se prilagajajo na spremembe pogojev v naravi oziroma populacija niha okrog nosilne kapacitete. Nihanja se odražajo s časovnim zamikom, tako imenovanim časovnim reakcijskim zamikom.

Raziskave biološke produktivnosti posameznih vodotokov in jezer v Sloveniji so redke in se ne izvajajo sistematično. Obstajajo večinoma enkratni podatki o biološki produktivnosti posameznih odsekov vodotokov, opazovanj v daljšem časovnem obdobju ni. Za verodostojno oceno biološke produktivnosti posameznih ribiških okolišev oziroma revirjev bi bilo treba vzpostaviti smiselni in racionalen monitoring, mrežo vzorčnih mest z rednimi opazovanji vsaj enkrat v času trajanja posameznega načrtovalskega obdobja.

Dokler monitoring ni vzpostavljen, ukrepi za izvajanje trajnostne rabe populacij lovnih vrst rib slonijo na analizi ribiškega upravljanja v preteklem obdobju.

3.4 Seznam vrst in njihova razširjenost

V tabeli (Tabela 3) je prikazan vrstni sestav in varstveni status rib v obalno-kraškem ribiškem območju. Njihovo varstvo se za sladkovodne vrste rib izvaja po Uredbi o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah, Pravilniku o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah, Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v Rdeči seznam in habitatni direktivi Sveta Evropske skupnosti o ohranjanju naravnih habitatov ter divje favne in flore, Aneks II in V.

Tabela 3: Seznam vrst v obalno-kraškem ribiškem območju ter njihov varstveni status

Načrt ribiškega upravljanja v obalno-kraškem RO

Vrsta	Latinsko ime	HD	U	RS	P Mera (cm)	P Varstvena doba ***
soška postrv	<i>Salmo marmoratus</i> (Cuvier 1829)	2	H	E	40	1.10.-31.3.
potočna postrv	<i>Salmo t. m. fario</i> (Linnaeus, 1758)			E	25	1.10.-28.2.
šarenka	<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1792)				-	1.12.-28.2.
rdečeočka	<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.4.-30.6.
štrkavec	<i>Squalius squalus</i> (Bonaparte, 1837)				30	1.5.-30.6.
beli klen	<i>Squalius janae</i> (Bogutskaya & Zupancic, 2010)	-	-	-	-	-
klen	<i>Squalius cephalus</i> (Linnaeus, 1758)	-	-	-		1.5.-30.6.
pisanec	<i>Phoxinus phoxinus</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.4.-30.6.
rdečeperka	<i>Scardinius erythrophthalmus</i> (L., 1758)				-	1.4.-30.6.
linj	<i>Tinca tinca</i> (Linnaeus, 1758)			E	30	1.5.-30.6.
primorski globoček	<i>Romanogobio benacensis</i> (Pollini, 1816)	-	-	-		
navadni globoček	<i>Gobio obtusirostris</i> (Valenciennes, 1842)	-	-	-		
gambuzija	<i>Gambusia holbrooki</i> Girard, 1859					
grba	<i>Barbus plebejus</i> (Bonaparte, 1839)	2,5	H	E	30	1.5.-30.6.
pohra	<i>Barbus balcanicus</i> (Kotlik, Ts., Rab & Ber. 2002)	2,5	H		-	1.5.-30.6.
mrena	<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	5	H	E	30	1.5.-30.6.
primorska belica	<i>Alburnus albidus</i> (Costa, 1838)	2	H	O1		
koreselj	<i>Carassius carassius</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.5.-30.6.
krap (gojena oblika)	<i>Cyprinus carpio</i> (Linnaeus, 1758)				-	-
srebrni koreselj	<i>Carassius gibelio</i> (Bloch, 1782)				-	-
sivi tolstolobik	<i>Hypophthalmichthys nobilis</i> (Richardson, 1845)				-	-
beli amur	<i>Ctenopharyngodon idella</i> (Valencien. 1844)				-	-
babica	<i>Barbatula barbatula</i> (Linnaeus, 1758)			O1		
som	<i>Silurus glanis</i> (Linnaeus, 1758)			V	-	-
sončni ostriž	<i>Lepomis gibbosus</i> (Linnaeus, 1758)				-	-
rjavi ameriški somič	<i>Ameiurus nebulosus</i> (Lesueur, 1819)				-	-
jegulja	<i>Anguilla anguilla</i> (Linnaeus, 1758)		Z, H	Ex?		
ščuka	<i>Esox lucius</i> (Linnaeus, 1758)		H	V	50	1.2.-30.4.
smuč	<i>Sander lucioperca</i> (Linnaeus, 1758)			E	-	-
navadni ostriž	<i>Perca fluviatilis</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.3.-30.6.
kapelj	<i>Cottus gobio</i> (Linnaeus, 1758)	2	H	V		
zahodni zet	<i>Gasterosteus gymnotus</i> (Cuvier, 1829)		Z, H	R		
solinarka	<i>Aphanius fasciatus</i> (Valenciennes, 1821)	2	H	E		
primorski koščak	<i>Austropotamobius pallipes</i> (Lereboullet, 1858)	2,5	Z, H	V		

Legenda:

U = Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008, 36/2009)

Z	zavarovana vrsta
H	vrsta, katere habitat se varuje

HD = Habitatna direktiva - Evropsko pomembna vrsta= Direktiva sveta Evrope 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

2	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja
5	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, pri katerih za odvzem iz narave in izkoriščanje lahko veljajo ukrepi upravljanja

RS = Rdeči seznam - Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010)

E	prizadeta vrsta
V	ranljiva vrsta
O1	vrsta zunaj nevarnosti
Ex?	domnevno izumrla vrsta
R	redka vrsta

P = Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010)

V obalno-kraškem ribiškem območju živi 33 vrst rib in primorski koščak (Tabela 3). Večina (19) je domorodnih, petnajst pa je tujerodnih: potočna postrv, šarenka, gambuzija, rdečeoka, klen, navadni globoček, mrena, krap, srebrni koreselj, sivi tolstolobik, beli amur, som, sončni ostriž, rjavi ameriški somič in smuč. Večina tujerodnih vrst je naseljenih v akumulacijah kot na primer Klivnik, Mola in v Vanganeljsko jezero oziroma gre za prenos vrst iz donavskega porečja v jadransko povodje.

Med 33 vrstami jih je osem varovanih po Habitatni direktivi. Med njimi so štiri uvrščene v prilogo II, tri v prilogo II in V ter ena v prilogo V. Vrste, ki so uvrščene v prilogo II so t.i. evropsko pomembne vrste, katerih habitate je treba varovati.

Po Uredbi o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah se vrste, ki so v tabeli označene z oznako Z, varujejo kot živalske vrste, za katere je določen varstveni režim za varstvo živali in populacij. Uredba določa, da je živali teh vrst prepovedano zavestno poškodovati, zastrupiti, usmrtiti, odvzeti iz narave, loviti, ujeti ali vznemirjati. Navedene zavarovane vrste niso predmet ribolova, za zgornja dejanja si je potrebno pridobiti posebno dovoljenje Ministrstva za kmetijstvo in okolje. V primeru zeta je treba vedeti, da je po najnovjših podatkih (Kottelat in Freyhoff, 2007) v Slovenskem Primorju prisotna vrsta zahodni zet (*Gasterosteus gymnurus*). V času sprejema Uredbe o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah in Pravilnika o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst na rdeči seznam je nasprotno veljalo, da gre za vrsto zet (*Gasterosteus aculeatus*). Zaradi tega je v bistvu potrebna revizija teh dveh dokumentov in verifikacija varstvenega statusa vrste zahodni zet v Sloveniji. Za potrebe tega načrta smo za zahodnega zeta povzeli varstveni status vrste zet. Varstveni cilji, ki so opredeljeni po tej uredbi vključujejo med drugim ohranjanje raznolikosti habitata zavarovane vrste, zlasti pa ohranjanje tistih habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze zavarovane vrste (npr. mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje). Vključujejo tudi ohranjanje celovitosti habitata oziroma povezovanja fragmentiranih delov habitata nazaj v celoto.

Na rdečem seznamu je sedem vrst iz obalno-kraškega ribiškega območja uvrščenih v kategorijo prizadete vrste (E), med njimi tudi potočna postrv, mrena in smuč, ki so v jadranskem povodju tujerodne vrste in jih v tem območju ne obravnavamo kot ogrožene, štiri v kategorijo ranljive (V) od tega tudi tujerodni som, ki ga v jadranskem povodju ne štejemo za ogroženo vrsto in ne obravnavamo kot ogroženega, dve v kategorijo O1 vrste, ena v kategorijo izginulih vrst (Ex) ter ena v kategorijo redkih vrst (R). Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam določa, da je prizadeta vrsta (E) kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, katerih obstanek na območju Republike Slovenije ni verjeten, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej. Številčnost teh vrst se je zmanjšala na kritično stopnjo oziroma njihova številčnost zelo hitro upada v večjem delu areala. Ranljiva vrsta (V) je kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, za katere je verjetno, da bodo v bližnji prihodnosti prešle v kategorijo prizadete vrste, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej. Številčnost vrste se je v velikem delu areala zmanjšala oziroma

se zmanjšuje. Vrste so zelo občutljive na kakršnekoli spremembe oziroma poseljujejo habitate, ki so na človekove vplive zelo občutljivi. Oznaka O1 označuje vrste, ki so bile zavarovane s predhodno veljavno uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst in ki so trenutno zunaj nevarnosti, obstaja pa potencialna možnost njihove ponovne ogroženosti. Med izumrle vrste (Ex) se uvrščajo tiste vrste, ki so bile na območju Republike Slovenije dokazano navzoče v naravnih populacijah in so v preteklosti gotovo izumrle oziroma so bile iztrebljene na celotnem območju Republike Slovenije. Redka vrsta (R) je kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, ki so potencialno ogrožene zaradi svoje redkosti na območju Republike Slovenije in lahko v primeru ogrožanja hitro preidejo v kategorijo prizadete vrste

Ribolovne vrste imajo s Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah predpisane najmanjše dolžine, pri katerih je dovoljen uplen in varstveno dobo (v času drsti), ko jih ni dovoljeno loviti. Izjema so tujerodne vrste, ki nimajo predpisane najmanjše dolžine uplena. Med ribjimi vrstami obalno-kraškega ribiškega območja je 23 vrst dovoljeno loviti.

Razširjenost nekaterih v uplenu najpogosteje zastopanih ribjih vrst, ki jih je v skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah, dovoljeno loviti v obalno-kraškem ribiškem območju, je prikazana v Prilogi 2.

3.5 Ocena naseljenosti in dinamike rasti

V tabeli (Tabela 4) so prikazani podatki o naseljenosti rib in piškurjev v vodotokih obalno-kraškega ribiškega območja. Podatki so povzeti po ihtioloških raziskavah ZZRS opravljenih po letu 2000.

Tabela 4: Naseljenost (ločeno za salmonide in ciprinide) v ribolovnih revirjih obalno-kraškega ribiškega območja [kg/ha].

Okoliš	Vodotok	Lokacija	Leto	Salmonidi	ciprinidi	Skupaj
Ilirskobistriški ribiški okoliš	Molja	Zarečica	2013	4	226	230
Ilirskobistriški ribiški okoliš	Molja	Velika Bukovica	2014	0,0	116	116
Ilirskobistriški ribiški okoliš	Mrzlek	Ribnica	2014	5	7	12
Ilirskobistriški ribiški okoliš	Notr. Reka	Zabiče (Ojstri vrh)	2013	109	2	111
Ilirskobistriški ribiški okoliš	Notr. Reka	Dolnje Bitnje	2013	250	261	511
Ilirskobistriški ribiški okoliš	Notr. Reka	Ilirska Bistrica	2013	37	171	208
Ilirskobistriški ribiški okoliš	Notr. Reka	Vrbovo (Samsov mlin)	2013	2	631	633
Ilirskobistriški ribiški okoliš	Notr. Reka	Cerkvenikov mlin	2007	127	111	238
Ilirskobistriški ribiški okoliš	Notr. Reka	Cerkvenikov mlin	2012	65	155	220
Ilirskobistriški ribiški okoliš	Suhorica	Suhorje (Bibec)	2013	6	0,0	6
Koprski ribiški okoliš	Badaševica	Manžan	2014	0,0	705	705
Koprski ribiški okoliš	Dragonja	Kaštel	2012	0,0	138	138
Koprski ribiški okoliš	Dragonja	Koštabona	2012	0,0	4	4
Koprski ribiški okoliš	Dragonja	Krkavče	2007	0,0	64	64
Koprski ribiški okoliš	Dragonja	Škrline	2014	0,0	25	25
Koprski ribiški okoliš	Drnica	Lonzan	2014	0,0	24	24
Koprski ribiški okoliš	Drnica	Pišine	2014	0,0	530	530
Koprski ribiški okoliš	Osapska reka	Osp	2014	0,0	19	19

Koprski ribiški okoliš	Pinjevec (Rokava)	Dilici	2014	0,0	16	16
Koprski ribiški okoliš	Rižana	izvir	2001	1.225	489	1.714
Koprski ribiški okoliš	Rižana	naselje Cepki	2001	66	0,0	66
Koprski ribiški okoliš	Rižana	vas Kortine	2001	25	108	133
Koprski ribiški okoliš	Rižana	vas Miši	2001	29	237	266

Vzorčenje ribjih združb s strani ZZRS poteka z elektroribolovom. Manjše, prebrodljive vodotoke, z globino vode pod 0,7 m, vzorčimo z brodenjem po vodi. Globlje vodotoke vzorčimo iz čolna.

Večina vodotokov obalno-kraškega ribiškega območja jo ciprinidnega značaja. V njih živijo izključno ciprinidne vrste rib ali le te prevladujejo. Ocene naseljenosti rib so bile med 0,4 in 63,3 kg/ha in so bile odvisne predvsem od vodnatosti vodotokov. Mnogi manjši vodotoki v poletnih mesecih skoraj v celoti presušijo.

V vodotokih, kjer so prevladovali salmonidne vrste so se ocene naseljenosti gibale med 6,6 in 171,4 kg/ha. Tudi mnogi manjši vodotoki s salmonidnim značajem v poletnih mesecih skoraj v celoti presušijo. Visoka ocena naseljenosti salmonidov in ciprinidov v Rižani na izviru je verjetno posledica neposredne bližine ribogojnice.

3.6 Podatki o drstiščih

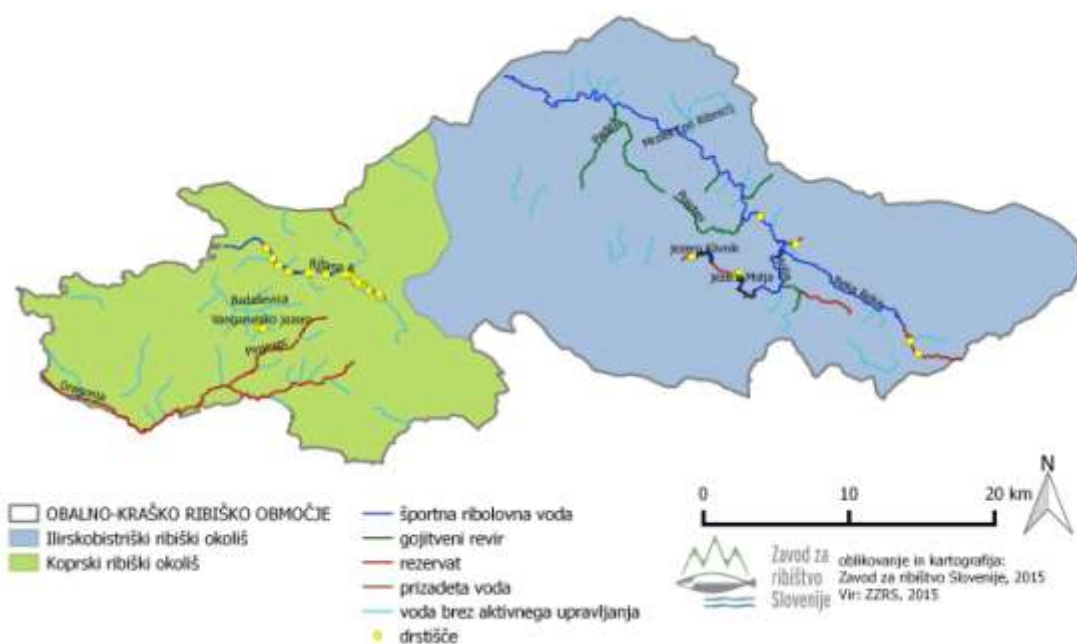
Drstišča se uvrščajo med najpomembnejše habitatne tipe, ki so potrebni za reprodukcijo posameznih vrst rib. Hidromorfološke lastnosti vodotoka, ki pogojujejo in omogočajo nastanek in obstoj habitatov, da funkcionirajo kot drstišča, so odvisne od geološke podlage, reliefa, padavin in pretokov vode v posameznih letih, predvsem pa od različnih posegov v vodni prostor. Ribe se temu prilagajajo in za drst poiščejo mikrolokacije, ki so primerne za odlaganje iker. Pogosto so drstišča litofilnih drstnic, vrst, ki ikre odlagajo na kamnito ali prodno podlago, pod različno visokimi naravnimi ali grajenimi stopnjami, kjer se tvori primerna struktura substrata dna in sta hitrost ter globina vode ustrezni za odlaganje iker. Taka drstišča so bolj ali manj stalna. V obalno-kraškem ribškem območju so taka drstišča v gornjem toku in srednjem toku Reke, kjer se drstijo postrvi in druge litofilne drstnice. Stalna drstišča so tudi v ožjih območjih rečnih sipin na odsekih, kjer širina struge in primeren strmec povzročata zmanjšanje hitrosti vode in s tem zmanjšanje transportne sposobnosti vodotoka, zaradi česar se tam rečne naplavine odlagajo in tvorijo sipine. Podvodni deli sipin litofilnim drstnicam omogočajo drst in na vseh takih odsekih so evidentirana bolj ali manj stalna drstišča. Zaradi gospodarskega izkoriščanja rečnih naplavin-odvzema voda na sipinah ali izvajanja vzdrževalnih del na neprimeren način in ob nepravem času, so mnoga znana drstišča ogrožena in včasih tudi uničena.

V pritokih in manjših vodotokih, kjer se drstijo predvsem postrvi, ki se drstijo v paru in za uspešno drst zadostujejo tudi manjše površine s primerno podlago, hitrostjo in globino vode, so drstišča mnogo bolj dinamična in manj kot stalne točke. Tu lahko bolj govorimo o daljših ali krajših odsekih, kjer se ribe drstijo, drstne jame pa se iz leta v leto ponavljajo in pojavljajo na enakih ali različnih točkah znotraj primerne odseka. Dinamika spreminjanja pozicije drstišč je odvisna od hidroloških razmer v času drsti. Zato je pri evidentiranju drstišč treba to upoštevati in drstišča jemati kot množico potencialno možnih drstnih mest na določenem odseku vodotoka. Ocena površine drstišč je v takih primerih manj natančna in zelo okvirna.

Vrste, ki se drstijo v skupinah, kot na primer podust, imajo bolj stalna drstišča, ki jih večinoma lahko spremenijo le izredni dogodki.

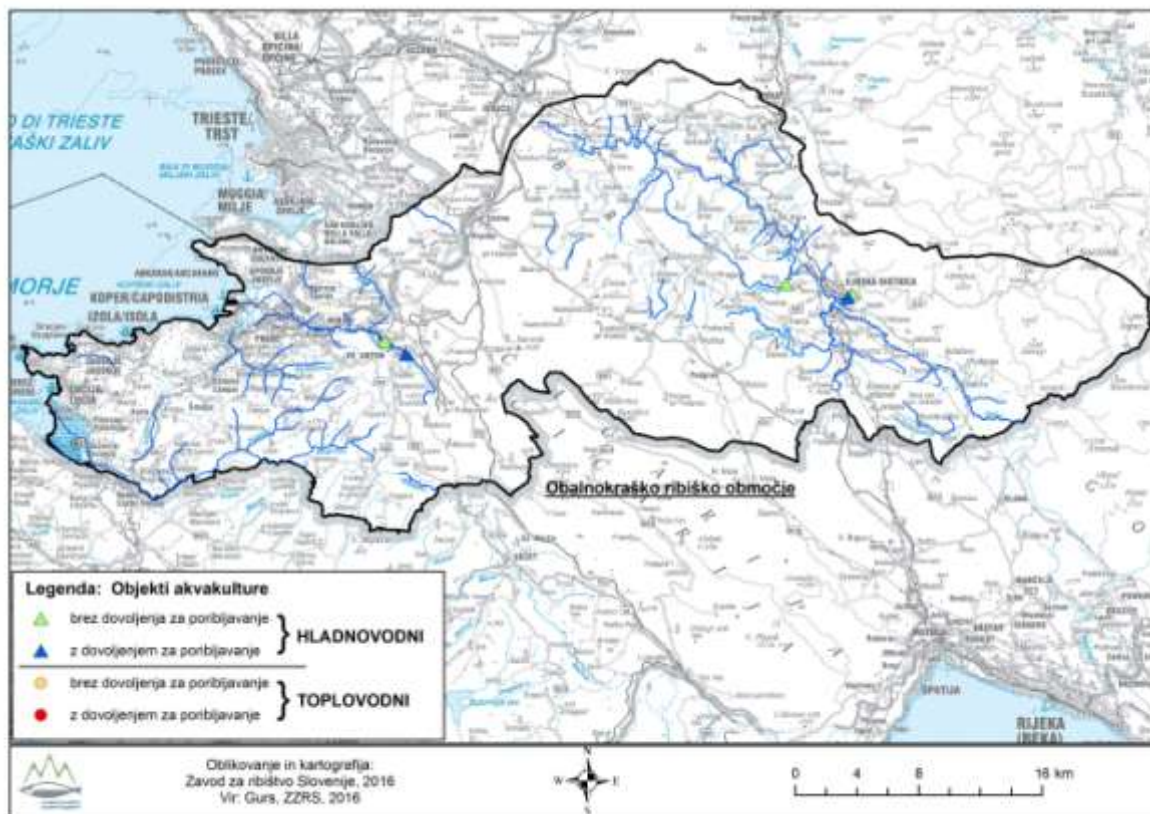
Posegi lahko spremenijo funkcionalnost drstišča, v skrajnih primerih jih tudi nepovratno uničijo. To se zgodi v primerih velikih zajezev, ko se globine, hitrosti in temperature vode ter struktura substrata dna spremenijo do te mere, da drst tam ni več mogoča.

Drstišča v obalno-kraškem ribiškem območju so premalo raziskana in je treba tem evidencam posvetiti večjo pozornost. V prilogi 3 je prikazan seznam drstišč v obalno-kraškem ribiškem območju, vrste rib, ki se drstijo na posameznih drstiščih, ocenjena površina posameznega drstišča in čas glavne drsti.

Slika 4: Drstišča v obalno-kraškem ribiškem območju

3.7 Podatki o ribogojnih obratih za gojitev rib za poribljavanje

Slika 5: Ribogojnice v obalno-kraškem ribiškem območju

Ribiški družini Ilirska Bistrica in Koper ne razpolagata s svojimi ribogojnimi obrati. Ribe za poribljavanje tako kupujeta pri drugih rejcih. Edina ribogojnica z izdanim dovoljenjem za gojitev rib za poribljavanje na reki Rižani je Ribogojnica Rižana Prodan Branko. V Ilirski Bistrici ima dovoljenje za poribljavanje Vodomec d.o.o.

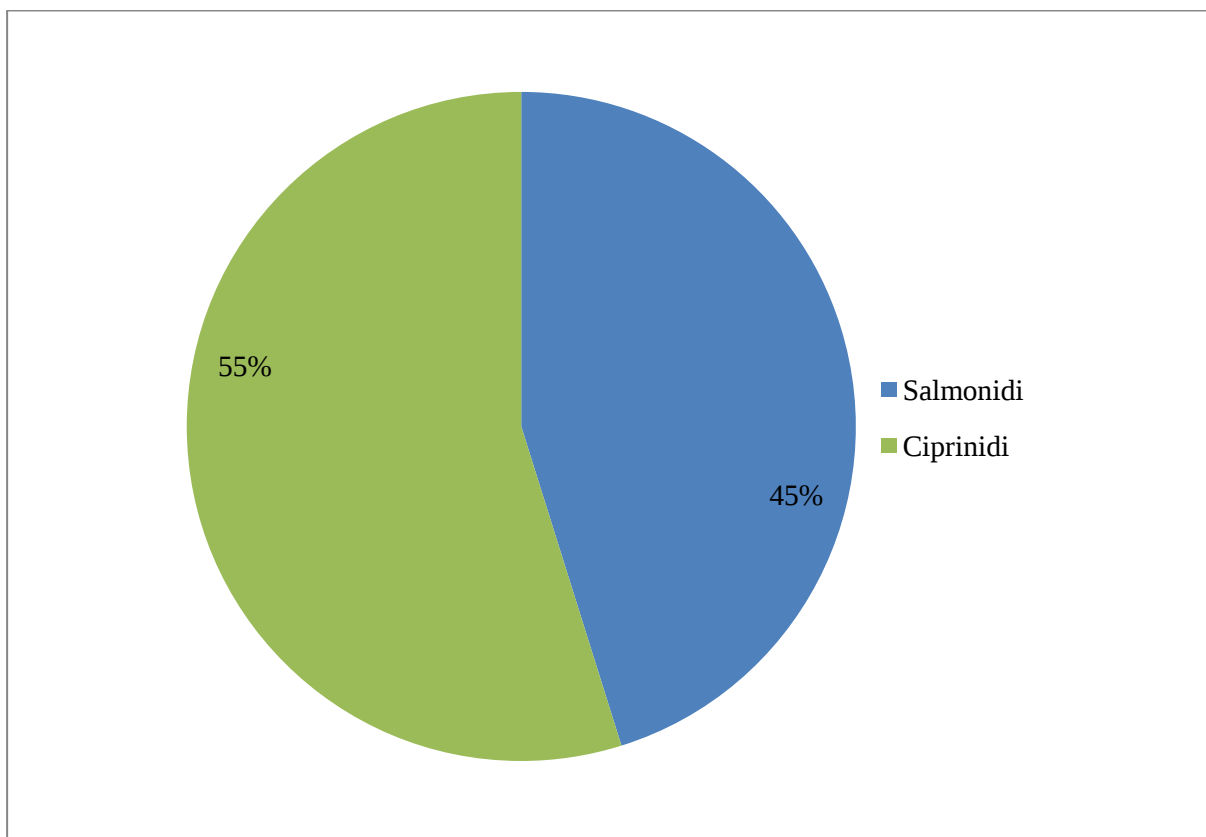
V času sprejemanja načrta ribiškega upravljanja v obalno-kraškem ribiškem območju za obdobje 2017 – 2022 je Ribiška družina Koper uredila vališče v prostorih ribiškega doma z namenom poribljavanja zaroda rižanske postrvi v reko Rižano. Ribiška družina Koper si v tem obdobju tudi ureja potrebno dovoljenje za gojitev rib za poribljavanje.

4 Analiza izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja

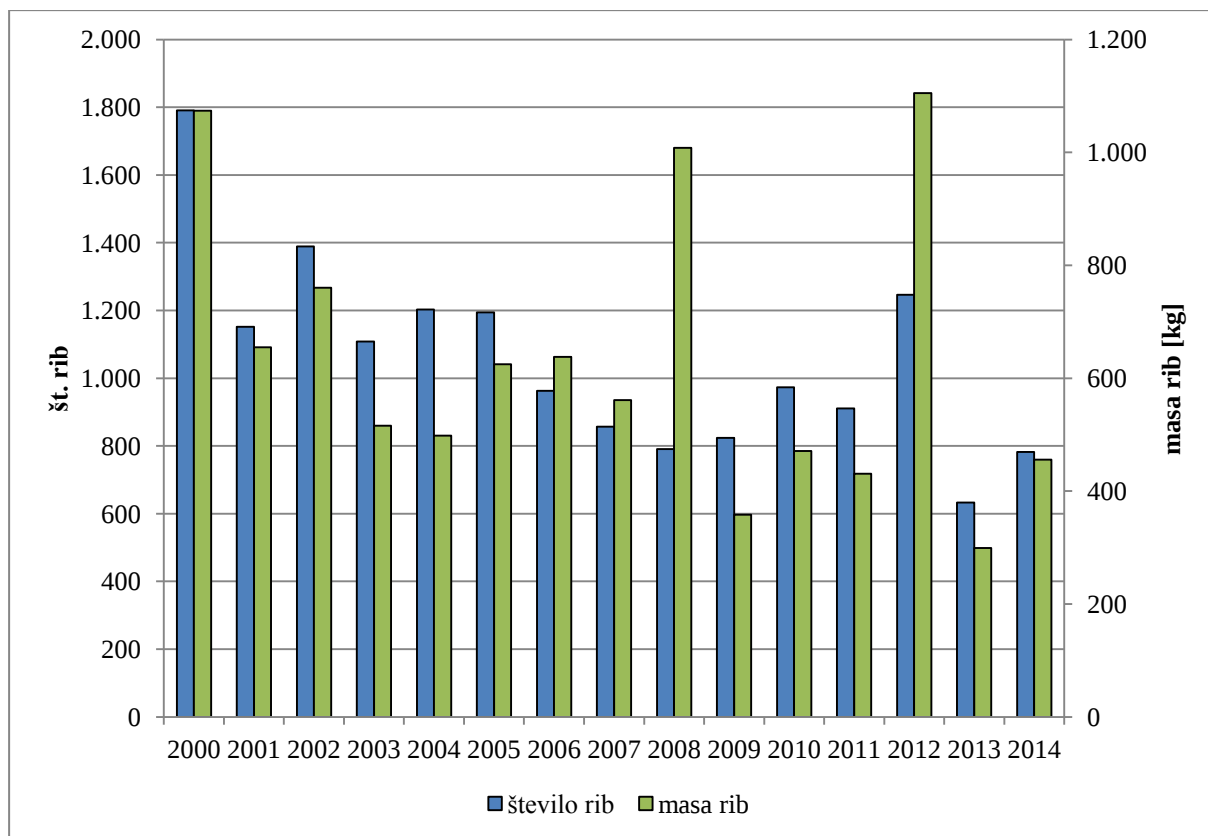
Analiza izvajanja ribiškega upravljanja je izdelana na podlagi podatkov ribiškega katastra, ki ga vodi Zavod za ribištvo Slovenije. Podatki o uplenu, ribolovnih dneh, poribljavanjih, kot tudi drugi podatki o izvajanju ribiškega upravljanja v posameznih ribiških območjih, se v ribiškem katastru vodijo na podlagi letnih poročil, ki jih izdelajo ribiške družine za posamezne ribiške okoliše. Ribiški kataster je aktivna podatkovna zbirka, kjer se podatki redno popravljajo in urejajo. Za analizo ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših v preteklem petnajst-letnem obdobju, oziroma analizo uplena posameznih vrst rib v obdobju 1986-2014, so bili uporabljeni podatki na dan 31. 12. 2014.

4.1.1 Pregled in presoja uplena

Glede na število uplenjenih rib (Slika 6) v obdobju 2000-2014 v obalno-kraškem ribiškem območju je bil delež ciprinidnih vrst večji (55%) kot pa delež salmonidnih vrst rib (45%).

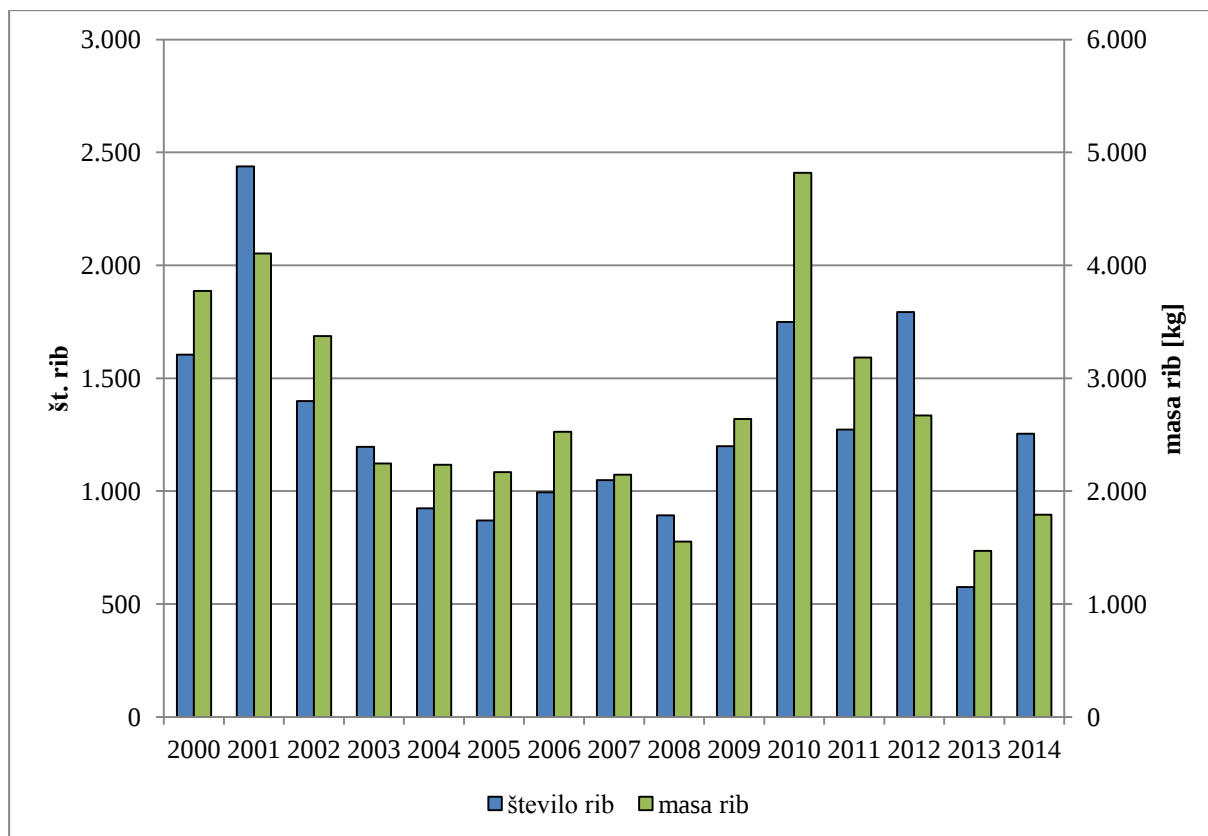

Slika 6: Delež (%) števila uplenjenih salmonidnih in ciprinidnih vrst rib v obdobju 2000-2014

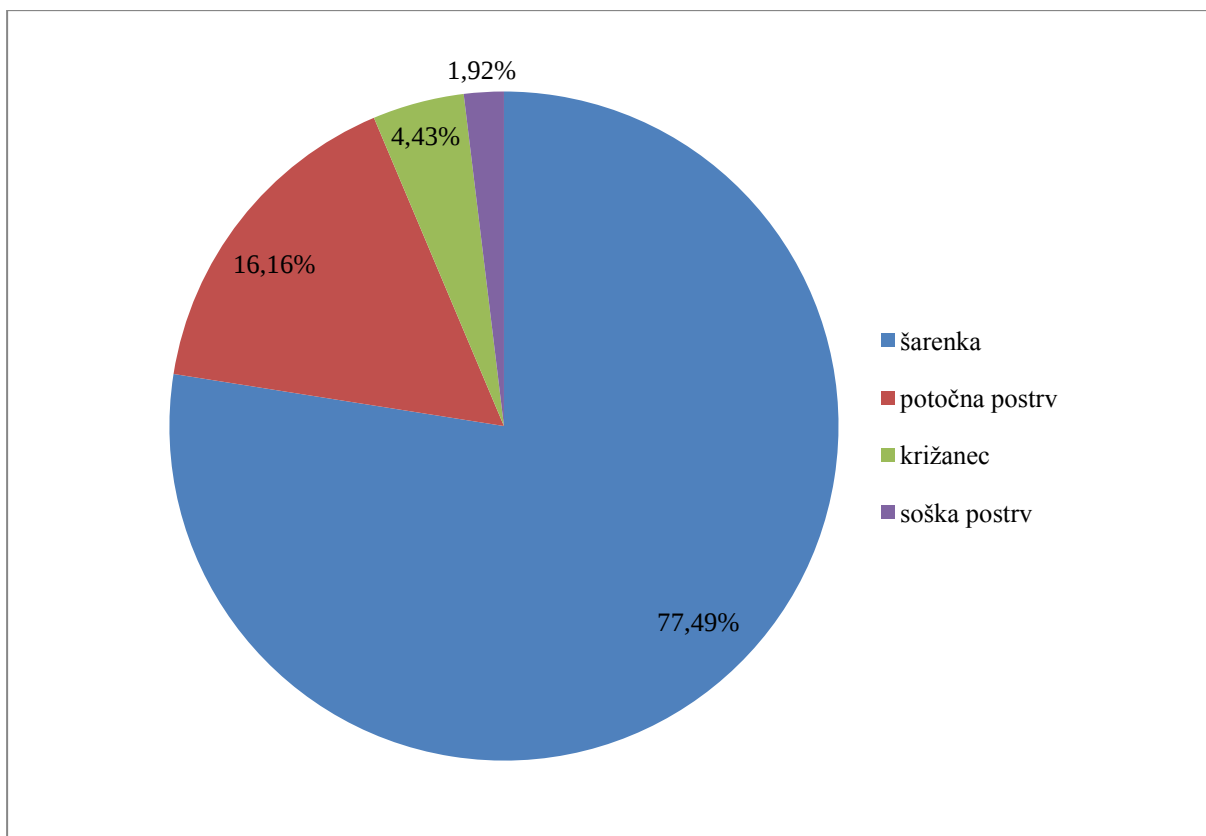
Slika 7: Letni uplen (število in masa) salmonidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014

V obdobju 2000-2014 je v uplenu salmonidnih vrst rib v obalno-kraškem ribiškem območju opazna tendenca upadanja (Slika 7). Največji uplen glede na število rib je bil zabeležen v letu 2000 (1.791 rib, 1,1 t), najmanjši pa v letu 2013 (633 rib, 0,3 t). Povprečni letni uplen v tem obdobju je bil 1.054 rib s skupno maso 0,63 t).

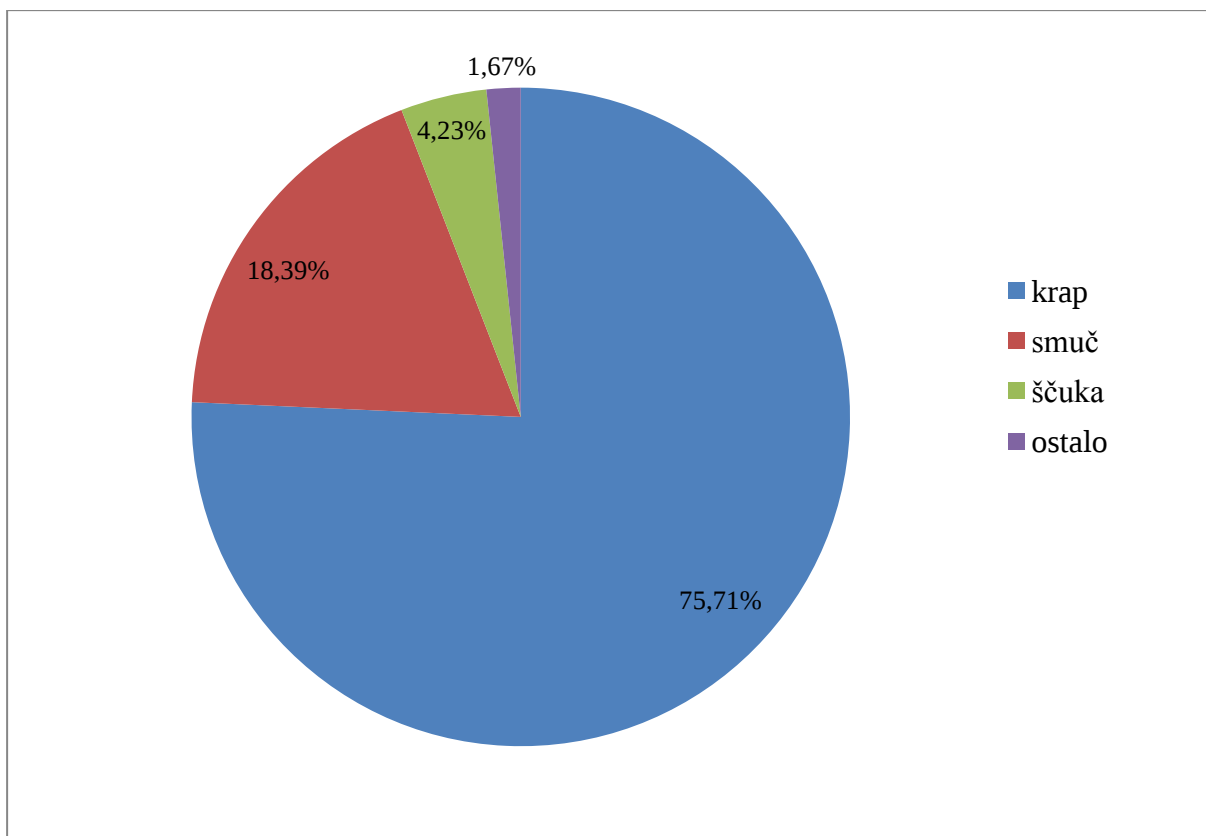
Slika 8: Letni uplen (število in masa) ciprinidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000-2014

Uplen salmonidnih vrst rib se je v obdobju 2000-2014 močno spreminjal. Vidni sta dve obdobji s povišanim uplenom ciprinidnih vrst rib in sicer leto 2001 in 2010 (Slika 8). Največji uplen glede na število rib je bil zabeležen v letu 2001 (2.438 rib, 4,1 t), najmanjši pa v letu 2013 (575 rib, 1,5 t). Povprečni letni uplen v tem obdobju je bil 1.280 rib s skupno maso 2,7 t.

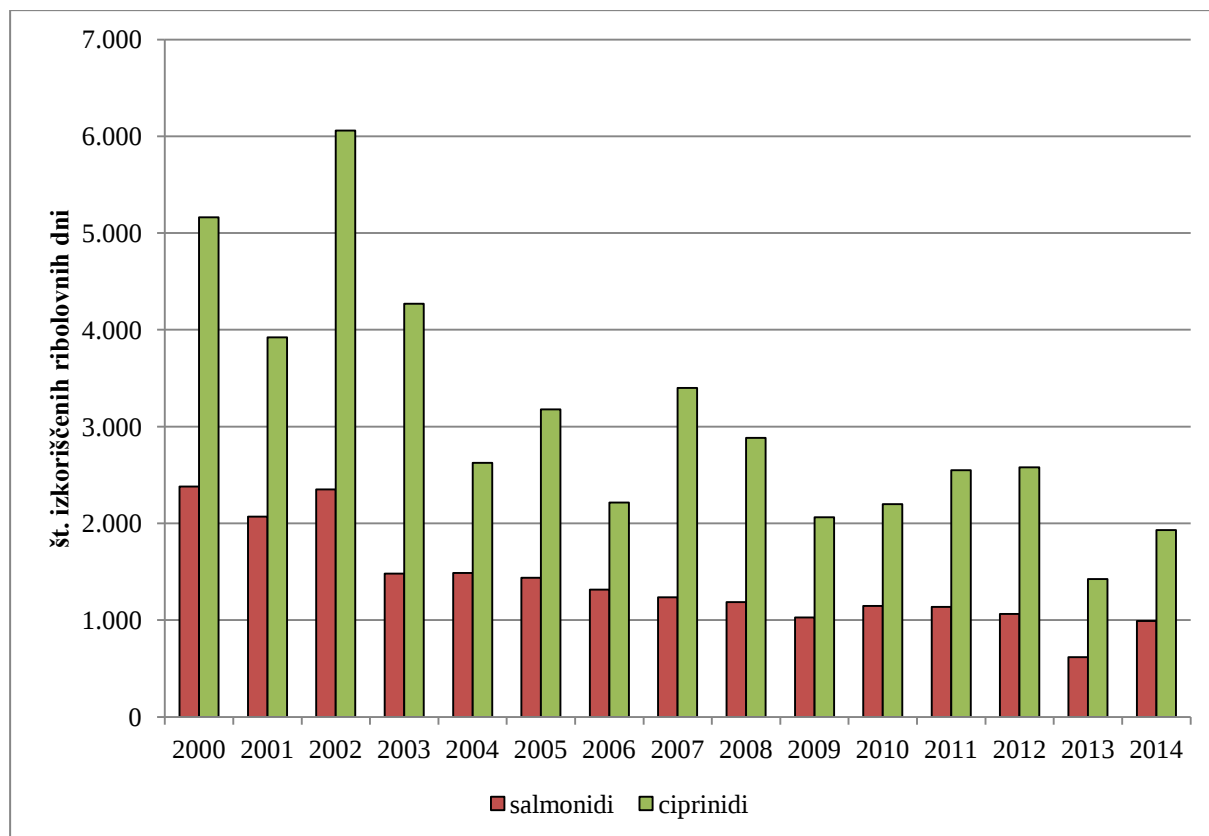
Slika 9: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) salmonidov v obdobju 2000-2014

Ribiči so v obalno-kraškem ribiškem območju v obdobju 2000-2014 lovili 20 vrst rib, 3 salmonidne in križanca soške ter potočne postrvi in 16 ciprinidnih vrst rib. Od salmonidnih vrst rib največji delež (Slika 9) po masi uplenjenih rib predstavlja šarenka (77,49 %), sledijo potočna postrv (16,16 %), križanec soške ter potočne postrvi (4,43 %), najmanjši pa je bil delež soške postrvi (1,92 %).

Slika 10: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu [kg] ciprinidov v obdobju 2000-2014

Največji delež (Slika 10) po masi uplenjenih rib v skupnem uplenu ciprinidnih vrst rib v obdobju 2000-2014 predstavlja krap in sicer tri četrtine uplena (75,71 %), sledijo smuč (18,39 %) in ščuka (4,23 %) ter druge vrste (grba, som, klen, sivi tolstolobik, beli amur, rjavi ameriški somič, mrena, štrkavec, rdečeoka, linj, rdečeperka, srebrni koreselj, navadni ostriž), ki skupaj predstavljajo le 1,67 % uplena.

Slika 11: Število izkoriščenih ribolovnih dni (salmonidni, ciprinidni) v obdobju 2000-2014

Ribiči so v obalno-kraškem ribiškem območju več ribolovnih dni izkoristili za lov ciprinidnih vrst rib. Delež salmonidnih ribolovnih dni je manjši (31 %) od deleža ciprinidnih ribolovnih dni (69 %). V obdobju 2000-2014 je bilo povprečno letno izkoriščenih 1.395 salmonidnih in 3.097 ciprinidnih ribolovnih dni. Največ ribolovnih dni, 8.410 od tega 2.352 salmonidnih in 6.058 ciprinidnih, je bilo evidentiranih leta 2002. Najmanj, 2.041 pa leta 2013, od tega 617 salmonidnih in 1.424 ciprinidnih. Večina ciprinidnih ribolovnih dni je bila izkoriščena v akumulacijah (Mola, Klivnik, Vanganeljsko jezero). Večino ribolovnih dni so izkoristili člani ribiških družin, povprečno letno 3.473 ali 77 %, ribičem turistom pa je bilo v povprečju letno prodanih 1.019 ribolovnih dni ali 23 %.

4.2 Pregled in presoja vlaganj

Poribljavanja so v ribiškem katastru evidentirana v različnih velikostnih kategorijah rib: do 5 cm, od 5-9 cm, 9-12 cm, 12-15 cm, 15-20 cm, 20-30 in 30-50 cm, v posameznih obrazcih pa so velikostne kategorije še bolj razdeljene. Zaradi boljše preglednosti so različne velikostne kategorije pri prikazovanju poribljavanj združene v tri osnovne in sicer:

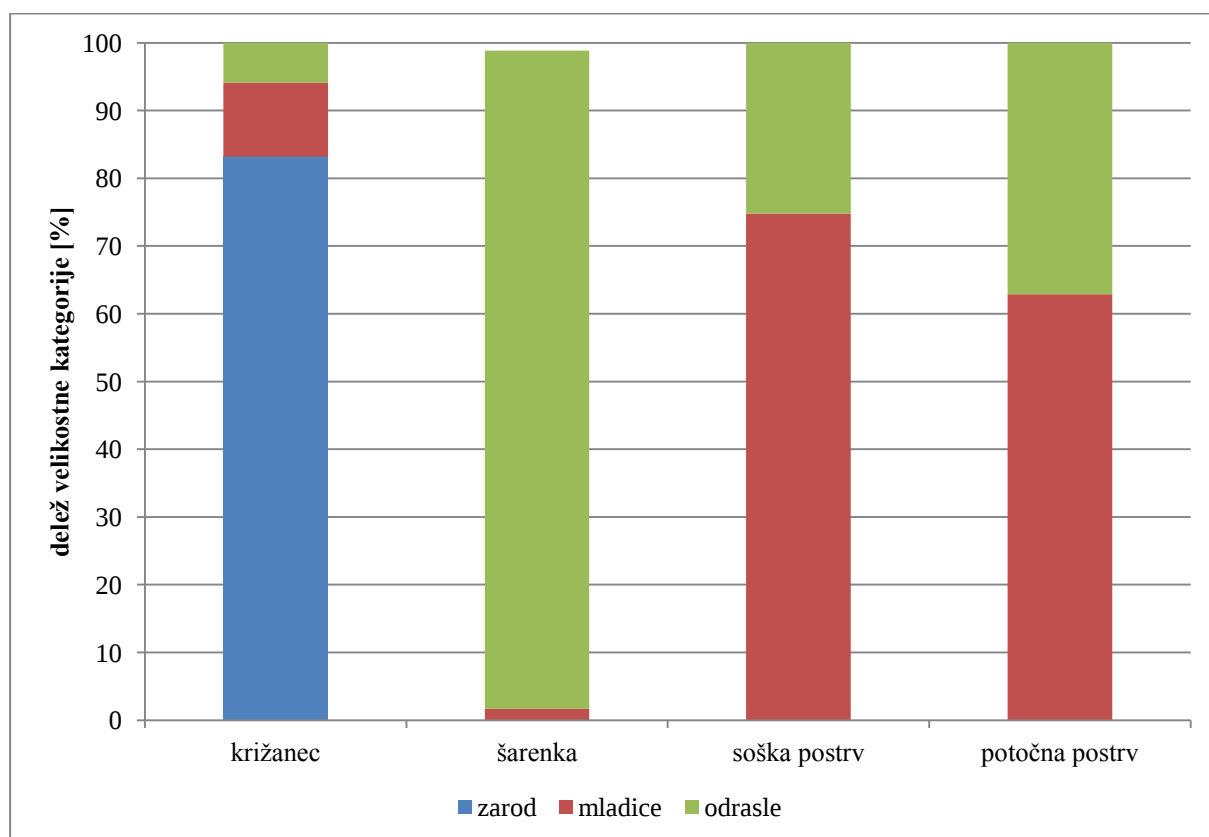
1. zarod (do 5 cm)
2. mladice (od 5-20 cm)
3. odrasle ribe (nad 20 cm).

Izjema sta ščuka in smuč, za katere se kot odraslo ribo smatra dolžina več kot 50 cm.

4.2.1 Vlaganja v ribolovne revirje preveri podatke

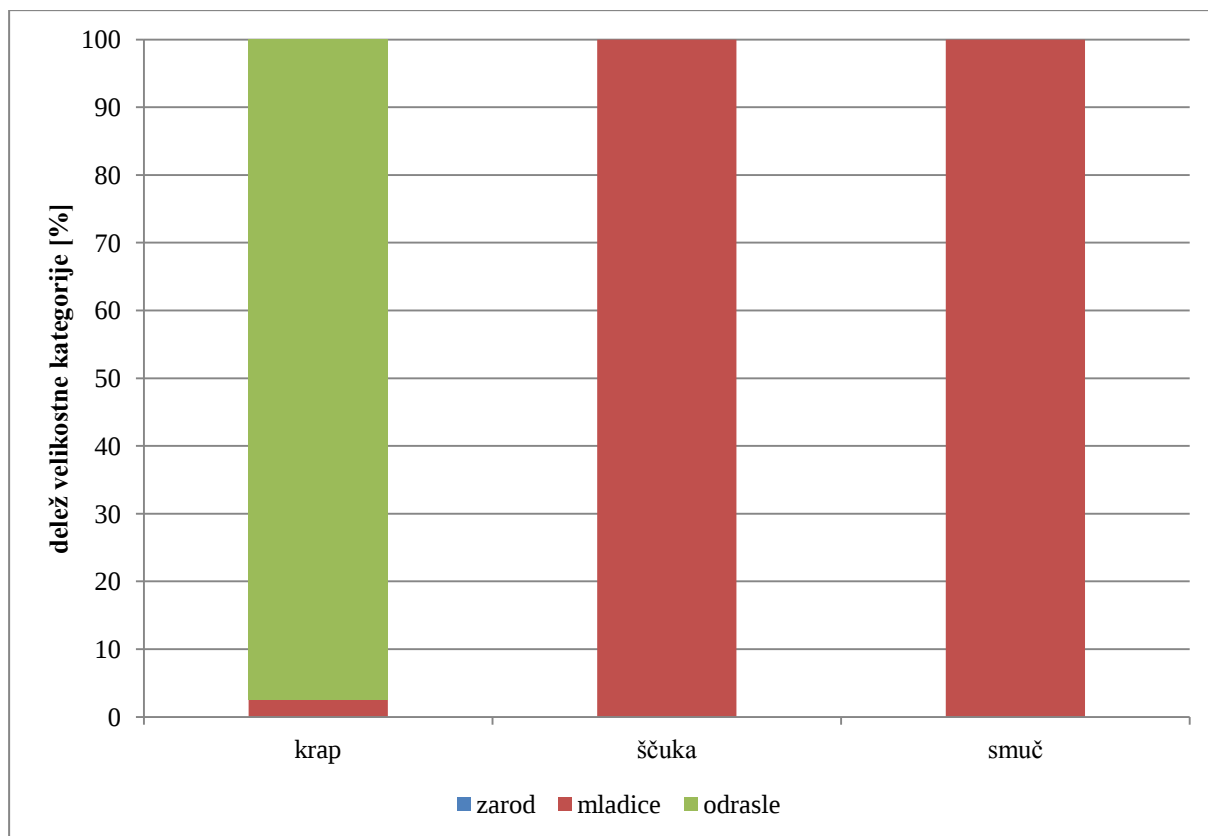
V obalno-kraškem ribiškem območju so v obdobju 2000-2014 ribiči v ribolovne revirje večinoma poribljavali pet vrst rib in sicer: soška postrv, potočna postrv, šarenka, krap in ščuka. Do leta 1990 ribiči Notranjske Reke niso poribljavali s soško postrvjo.

Od salmonidnih vrst je bilo vložene največ šarenke, skupaj 21,1 t ali povprečno letno 1,4 t. Šarenko so ribiči vlagali v času ribolovne sezone kot dopolnilna poribljavanja »za pod trnek«. Poribljavanja drugih postrvjih vrst so evidentirana v številu vloženih rib, saj je glavni vir za vzdrževalna poribljavanja običajno sonaravna gojitev v gojitvenih revirjih, kjer se ribe na koncu vzrejnega ciklusa ob elektroodlovih preštejejo ne pa tudi tehtajo.

Slika 12: Poribljavanja salmonidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014

Na sliki so prikazana vlaganja (delež velikostnih kategorij) salmonidnih vrst rib. Razen šarenke je bilo v obdobju 2000-2014 vložene največ soške postrvi, skupaj 27.751 mladice in 9.343 odraslih rib. Razen soške postrvi so bile pri sonaravni vzreji pri odlovih gojitvenih potokov odlovljene tudi potočne postrvi in križanci in nato v okviru vzdrževalnih poribljavanj prenesene v ribolovne revirje. V obdobju 2000-2014 je bilo tako vloženih 10.886 mladice in 6.430 odraslih potočnih postrvi ter 59.598 komadov zaroda, 7.840 mladice in 4.196 odraslih križancev.

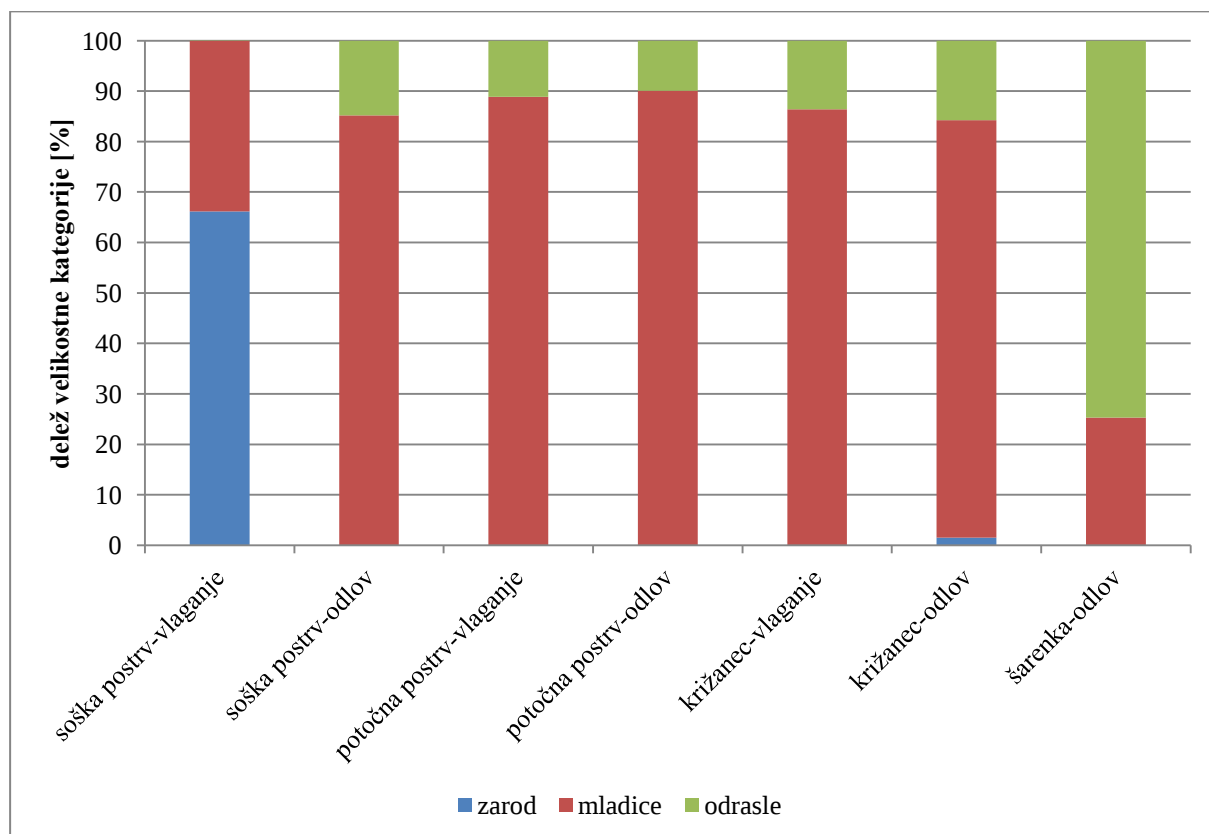
Slika 13: Poribljavanja ciprinidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014

Od ciprinidnih vrst so ribiči v okviru vzdrževalnih poribljavanj poribljavali ščuko in smuča, dopolnilno pa še gojenega krapa. Največ je bilo vloženih gojenih krapov, skupaj 47,7 t ali letno 3,2 t, predvsem kot dopolnilna vlaganja pod trnek v času ribolovne sezone. Poleg krapa je bilo skupno vloženih še 3.236 odraslih ščuk in 1680 smučev.

V obalno-kraškem ribiškem območju je bilo v povprečju letno v ribolovne vode vloženih 6,9 kg/ha šarenke in 15,7 kg/ha krapa. Omenjeni količini se nanašata na površino vseh ribolovnih revirjev, čeprav je dejansko poribljavanje s šarenko potekalo samo v tistih tekočih ribolovnih revirjih, ki so za to primerni. Enako je pri krapu večina vloženih rib bila izpuščenih v manjše stoječe vode. Posledično je bila količina vloženih rib v nekaterih ribolovnih revirjih večja, v nekaterih pa manjša od povprečja za ribiško območje. Ocene o primernosti poribljavanj z omenjenima vrstama na nivoju ribiškega območja posledično ne moremo podati. Predvidene količine rib namenjene za poribljavanja posameznih ribolovnih revirjev bodo opredeljene v RGN.

Poribljavanja domorodnih salmonidnih vrst rib, ki so bile odlovljene v ciklusih sonaravne vzreje, najverjetneje za soško postrv predstavljajo zgornjo količinsko mejo, ki jo lahko producirajo gojitveni potoki. Podobno kot pri šarenki in krapu bo primerna količina vložka za vsak posamezen ribolovni revir določena v RGN (sonaravna vzreja in dodatna poribljavanja z ribami vzrejenimi v ribogojnicah). Podobno velja za druge domorodne ciprinidne vrste rib.

4.2.2 Vlaganja in odlovi v gojitvenih revirjih

Slika 14: Poribljavanja in odlovi salmonidnih vrst rib v gojitvene revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000-2014

V ciklusu sonaravne vzreje je bilo v gojitvene revirje vloženih 166.000 kosov zaroda, 84.901 mladice in 25 odraslih soških postrvi.

Po končanem ciklusu sonaravne gojitve je bilo v gojitvenih revirjih odlovljenih 3.294 mladice in 571 odraslih soških postrvi, 97 komadov zaroda, 5.395 mladice in 1.027 odraslih križancev, ter od skupaj vloženih 314 osebkov potočnih postrvi tudi 18.704 mladice in 2.059 odraslih potočnih postrvi. Odlovljenih je bilo tudi 90 mladice in 266 odraslih šarenk. V primeru potočne postrvi, križancev in šarenke gre predvsem za odlove oziroma za odstranjevanje osebkov iz gojitvenih potokov (odstranjevanje tujerodnih vrst rib).

V obalno-kraškem ribiškem območju je bilo v okviru sonaravne vzreje v gojitvene potoke vloženih povprečno manj kot 1 kom zaroda soške postrvi na kvadratni meter vzrejne površine. Ocenjujemo, da je bila za gojitvene potoke načrtovana primerna količina zaroda. Natančnejše količine vložka zaroda potočne postrvi za posamezne revirje bodo določene v RGN.

Iz podatkov je razvidno, da so bile v nekatere gojitvene potoke poribljavane odrasle potočne postrvi. To ni smiselno in se mora v prihodnje opustiti.

4.3 Pregled realizacije načrtovanih ukrepov

Ta načrt je prvi načrt izvajanja ribiškega upravljanja v ribiškem območju, ki je pripravljen v skladu z novim ZSRib. Zato pregled realizacije načrtovanih ukrepov ni možen, saj se ukrepi na tem nivoju prvič načrtujejo.

4.4 Ocena ustreznosti postavljenih usmeritev in ukrepov

Ta načrt je prvi načrt izvajanja ribiškega upravljanja v ribiškem območju, ki je pripravljen v skladu z novim ZSRib. Usmeritve in ukrepi v tem območnem načrtu so bili pripravljeni na podlagi preteklih podatkov ribiškega upravljanja, kjer smo spremljali trende za vsako posamezno vrsto rib, kakor tudi na podlagi pripomb in usmeritev Zavoda za varstvo narave, ki pokrivajo področje okoljske zakonodaje.

Na podlagi usklajevanj med posameznimi ribiškimi družinami, Zavodom za varstvo narave in Zavodom za ribištvo Slovenije smo oblikovali postavljene usmeritve in ukrepe, za katere ocenjujemo, da so ustrezni.

5 Temeljne usmeritve za ohranitev in trajnostno rabo rib

V načrtu se določajo temeljne usmeritve za ohranitev in trajnostno rabo rib v ribiškem območju, ukrepi za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib, torej odvzemanje ribolovnih vrst rib na način in v obsegu, ki ne bo ogrozil dobrega stanja populacij, varstvo vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih so opredeljena območja Natura 2000, ukrepi v delih ribiškega območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status in usmeritve za trajnostno rabo rib.

Podrobni ukrepi za ohranitev in trajnostno rabo se določijo v ribiško gojitvenih načrtih (RGN) za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših.

V tem poglavju so podani varstveni cilji in smernice za ohranitev in trajnostno rabo posameznih vrst rib. Od celotne palete varstvenih ciljev in smernic v skladu z ZSRib izvajalci ribiškega upravljanja, v okviru svojih pristojnosti, izvajajo le del ukrepov, druge ukrepe pa morajo v skladu z Zakonom o ohranjanju narave izvajati druge pristojne službe (vodarstvo, varstvo narave) oziroma se ti ukrepi vgradijo v ustrezne sektorske načrte.

Ribiško upravljanje se izvaja na način, da se ne poslabša stanje ogroženih in zavarovanih vrst ter habitatnih tipov. V primeru, da se ugotovi negativen vpliv ribiškega upravljanja na stanje ogroženih in zavarovanih vrst rib, se temu prilagodi način izvajanja ribiškega upravljanja. Upošteva se usmeritve za varstvo biotske raznovrstnosti v območjih z naravovarstvenim statusom.

Zaradi specifične lege obalno-kraškega ribiškega območja, ki deloma meji na republiko Hrvaško, je pri izvajanju ribiškega upravljanja potrebno upoštevati tudi določila Zakona o ratifikaciji Sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju (BHROPS).

Ta določa, da bosta pogodbenici z namenom, da zagotovita skupno gospodarjenje s sladkovodnim življem v vodah mejnih vodotokov, vzajemno omogočali gospodarjenje ribiškim organizacijam na obmejnem območju in športni ribolov za državljane obeh pogodbenic. Gospodarjenje s sladkovodnim življem zajema vzrejo, varstvo in lov rib ter drugih organizmov in poribljavanje v skladu z notranjo zakonodajo pogodbenic o sladkovodnem ribištvu.

Ribiški organizaciji, ki gospodarita z delom mejnega vodotoka, izdelata skupni ribiško-gojitveni načrt (na slovenski strani sodeluje oz. izdelata ribiško-gojitveni načrt Zavod za ribištvo Slovenije v sodelovanju z ribiško družino). Pri tem je treba upoštevati predpise tiste pogodbenice, ki so strožji in bolj kakovostno varujejo sladkovodni živelj.

Pri dosedanjem izvajanju ribiškega upravljanja se je izkazalo, da je sodelovanje med državama v tem delu pomanjkljivo, kar se kaže tudi v neusklajenem upravljanju (razlike v varstvenih dobah, dovoljenem dnevnem uplenu, najmanjših lovni dolžinah rib, poribljavanjih). Zaradi navedenega bi bilo smiselno razmisliti o ponovni vzpostavitvi meddržavne delovne skupine za skupno ribiško upravljanje na mejnih vodah.

5.1 Cilji in ukrepi za ohranjanje populacij posameznih domorodnih vrst rib

V tem poglavju so podane usmeritve in ukrepi za zaščito in trajnostno rabo nekaterih najbolj pomembnih domorodnih vrst rib, ki jih je v skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah, dovoljeno loviti.

Primarni dolgoročni cilj je ohranjanje populacij domorodnih vrst rib in biotske raznolikosti. Z načrti se ureja predvsem upravljanje populacij ribolovnih vrst, v katere ribiči ob izvajanju ribolova vsako leto posegajo in z uplenjenimi ribami zmanjšujejo reproduktivno sposobnost posameznih populacij. Ukrepi za ohranjanje populacij domorodnih lovni vrst rib so predvsem prilagojen ribolovni režim, omejeno število ribolovnih dni in poribljavanja, kar omogoča nadzorovan uplen in nadomeščanje uplenjenih rib z mladnicami in odraslimi ribami ustreznega porekla in vzgojenimi v primernih ribogojnicah. Med ukrepi, ki pripomorejo pri ohranjanju populacij domorodnih vrst rib je tudi primerna organizacija ribiškočuvajske službe, s katero se lahko omeji in zmanjša vpliv krivolova na ribje populacije. Izvajanje ribiškočuvajske službe se določi v RGN za posamezni ribiški okoliš.

Pri vseh poribljavanjih se upošteva načelo vrstne sestave lokalnih populacij posameznih območij, okolišev in revirjev. To pomeni, da v vodna telesa, kjer določena vrsta še ni prisotna, njeno poribljavanje ni dovoljeno oziroma je dovoljeno le na podlagi postopka presoje tveganja za naravo in to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in usmeritvami na območjih z naravovarstvenim statusom (območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) oziroma z usmeritvami in priporočili izven območij z naravovarstvenim statusom ter na podlagi strokovnega mnenja ZZRS.

Povečan ribolovni pritisk ribičev v posameznih ribolovnih revirjih obalno-kraškega ribiškega območja se nadomešča bodisi z zmanjševanjem dovoljenega dnevnega uplena ali dopolnilnimi poribljavanji merskih rib vzgojenih v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojitev rib za poribljavanja. V tem primeru se lahko izjemoma poribljava tudi z merskimi ribami domorodnih in tujerodnih vrst (šarenka). Ukrepi za ohranjanje primerne velikosti populacije je tudi zmanjševanje dovoljenega dnevnega uplena in zaostritev ribolovnega režima. Obseg ribolova bo prilagojen naravni reprodukciji v posameznih ribolovnih revirjih obalno-kraškega ribiškega območja in je lahko povečan na račun dodatnih ukrepov, kot so na primer dopolnilna poribljavanja merskih rib v času ribolovne sezone. Poribljavanja odraslih ribolovnih vrst za namene ribolova morajo biti v ravnovesju z ribolovnim pritiskom in uplenom rib v posameznih ribolovnih revirjih ter taka, da ne ogrožajo ogroženih vrst rib ter drugih ogroženih in zavarovanih prostoživečih vrst.

Vpliv plenjenja kormoranov se kaže tudi na populacijah nekaterih domorodnih vrst rib, med njimi tudi ogroženih in zavarovanih. Učinkovitost dosedanjih lokalnih ukrepov je ali prostorsko omejena ali kratkotrajna, ukrepi pa so dragi ter delovno intenzivni. Za pripravo kakovostnega programa in ukrepov za zaščito ribjih populacij, je bila ustanovljena delovna skupina, ki mora izdelati strategijo v okviru dolgoročnega reševanja problematike rib in kormoranov.

Velik vpliv na ribje populacije, predvsem to velja za manjše vodotoke, ima tudi siva čaplja, ki je v Sloveniji gnezdec. Januarsko štetje vodnih ptic (IWC) poteka že od leta 1997 naprej, kjer pokriva vse večje reke, celotno slovensko obalo in večino pomembnejših stoječih vodnih teles v državi (ptice.si, 2015). V okviru januarskih štetij bilo med leti 2002 - 2014 prešteti v povprečju 55 osebkov sivih čapelj na območju obale. Poleg malih sesalcev in dvoživk so

njena hrana tudi ribe. Pleni pa predvsem v potokih in manjših, srednje velikih in velikih rekah na plitvejših odsekih.

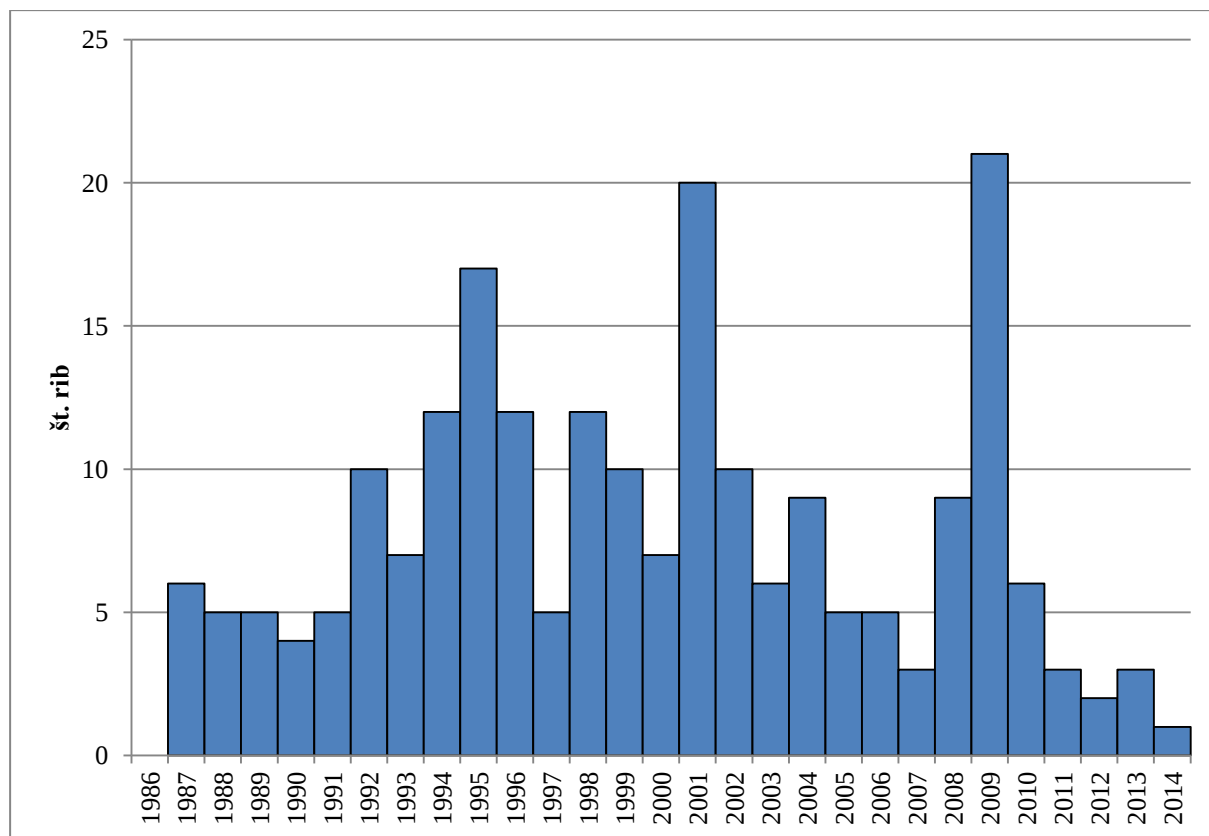
Med rednim izvajanjem ribiškočuvajske službe tudi izven ribolovnih revirjev je bilo zabeleženo povečano pojavljanje sive čaplje v manjših potokih. Zaradi vse večje prisotnosti sive čaplje je v mnogih gojitvenih potokih resno ogrožena sonaravna gojitev domorodnih postrvjih vrst. V nekaterih primerih so rezultati tako slabi, da nadaljevanje sonaravne gojitve ni več smiselno. Predlaga se izvedba projekta, s katerim se razišče vpliv sive čaplje na ribje populacije in predlaga možne ukrepe za zaščito rib.

5.1.1 Soška postrv

Soška postrv (*Salmo marmoratus*, Cuvier 1829) je endemna ribja vrsta celinskih voda jadranskega povodja. Razširjena je v Severni Italiji, Južni Švici in vodah jadranskega povodja v Sloveniji. Zaradi križanja s potočno postrvjo (*Salmo trutta fario*, Linnaeus 1748) in s tem izgubljanja njenega genotipa, je bila njena populacija v 20. stoletju močno zmanjšana. Poleg genetskega onesnaževanja zaradi križanja s potočno postrvjo, soško postrv ogrožajo predvsem gradnja hidroenergetskih objektov, izkopavanje proda in regulacije vodotokov. Ti posegi razdrobijo življenjski prostor soške postrvi in prvotno enotno populacijo fizično ločijo na več delov. S preurejanjem obrežja in struge ob gradbenih posegih se uničujejo njihova drstišča in zmanjšuje število skrivališč. Na območju reke Soče se stanje na račun uspešnega izvajanja repopulacijskega programa delež genetskega onesnaževanja, kot vzroka ogrožanja populacije, izboljšuje. K temu je veliko pripomoglo načrtno izvajanje ribiškega upravljanja v okviru repopulacijskega programa ribiških družin Tolmin, Soča, Idrija ter ZZRS. Veliko prizadevanja in pozornosti je bilo vloženega tudi na preostalih vodotokih v arealu soške postrvi, kjer ribiško upravljanje izvajajo ribiške družine Koper, Renče, Ajdovščina in Ilirska Bistrica, vendar pa je bilo izvajanje repopulacijskega programa tam manj uspešno oziroma ni prineslo pričakovanih rezultatov, predvsem to velja za ilirskobistriški in koprski ribiški okoliš.

V Rižano je bilo v prejšnjem stoletju s poribljavanji vnesenih veliko potočnih postrvi različnega porekla. Rižana je zato polna različnih tipov potočne postrvi, ki so se uspešno križale z naravno populacijo postrvi in povzročile izginotje soške postrvi. Genetske raziskave postrvi v Rižani, ki so jih izvedli sodelavci Oddelka za zootehniko, skupina za genetiko rib na BTF kažejo na možnost, da je (bila) pestrost avtohtonih postrvi v jadranskem porečju v Sloveniji večja, kot se je predvidevalo. Zato je kljub majhni možnosti, da bi v teh območjih še našli genetsko čisto soško postrv, vredno ohraniti preostali delež avtohtonih genov. Smiselno je, da se za poribljavanje te reke začne uporabljati le iz Rižane izvirajoč plemenski material.

Glede na neuspešnost dosedanjega modela ribiškega upravljanja v ilirskobistriškem ribiškem okolišu je treba v bodoče prizadevanja usmeriti v selekcijo lokalnih linij postrvi, ki bi bile prilagojene na specifične razmere ribiškega okoliša in kot take uspešne ob prenosu v ribolovne revirje.

Slika 15: Uplen soške postrvi (število rib) v obalno-kraškem ribiškem območju v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 15) je prikazan uplen soške postrvi v obdobju 1986-2014 v obalno-kraškem ribiškem območju. Uplen je v celotnem opazovanem obdobju majhen, povprečno letno le 8. Največji je bil v letu 2009 z 21 uplenjenimi soškimi postrvmi, najnižji pa v letu 2014, ko so ribiči uplenili le 1 soško postrv.

Cilj: ohranitev oziroma povečanje populacij soške postrvi v jadranskem povodju ob upoštevanju ekoloških značilnosti lokalnih populacij.

Ukrepi: zaščita dristišč in omogočanje primernih mest za reprodukcijo, prehranjevanje, prezimovanje, zavarovanje lokalnih ekološko signifikantnih (genetsko čistih) populacij, postavitve rezervatov za plemenke, določitev ribogojnic za posamezna območja, določitev gojitvenih revirjev za sonaravno gojitev v naravnem okolju (izberejo se predvsem revirji v postrvjem pasu), izvajanje repopulacije-določitev obsega poribljavanj za posamezna območja v skladu s potrebami in ekosistemskimi značilnostmi območja. Vzdrževalna poribljavanja ribolovnih revirjev se lahko izvajajo tudi s poribljavanjem zgodnjih razvojnih stadijev (ikre z očmi, mladice do enega leta), kar je glede na rezultate nekaterih raziskav učinkovito in cenovno najbolj ugodno. Znotraj območja se lahko postavijo notranje cone za posamezne tipe značilnih lokalnih populacij soške postrvi. V Rižano je bilo v prejšnjem stoletju s poribljavanji vnesenih veliko potočnih postrvi različnega porekla. Zato je Rižana polna različnih tipov potočne postrvi, ki so se uspešno križale z naravno populacijo soške postrvi in povzročile izginotje genetsko čiste, avtohtone soške postrvi. Genetske raziskave postrvi v Rižani, ki so jih izvedli sodelavci Oddelka za zootehniko, skupina za genetiko rib na BTF, kažejo na možnost, da je (bila) pestrost avtohtonih postrvi v jadranskem porečju v Sloveniji večja, kot se je predvidevalo. Zato je kljub majhni možnosti, da bi v teh območjih še našli genetsko čisto soško postrv, vredno ohraniti preostali delež avtohtonih genov. Zato je smiselno, da se za poribljavanje te reke začne uporabljati le iz Rižane izvirajoč plemenski

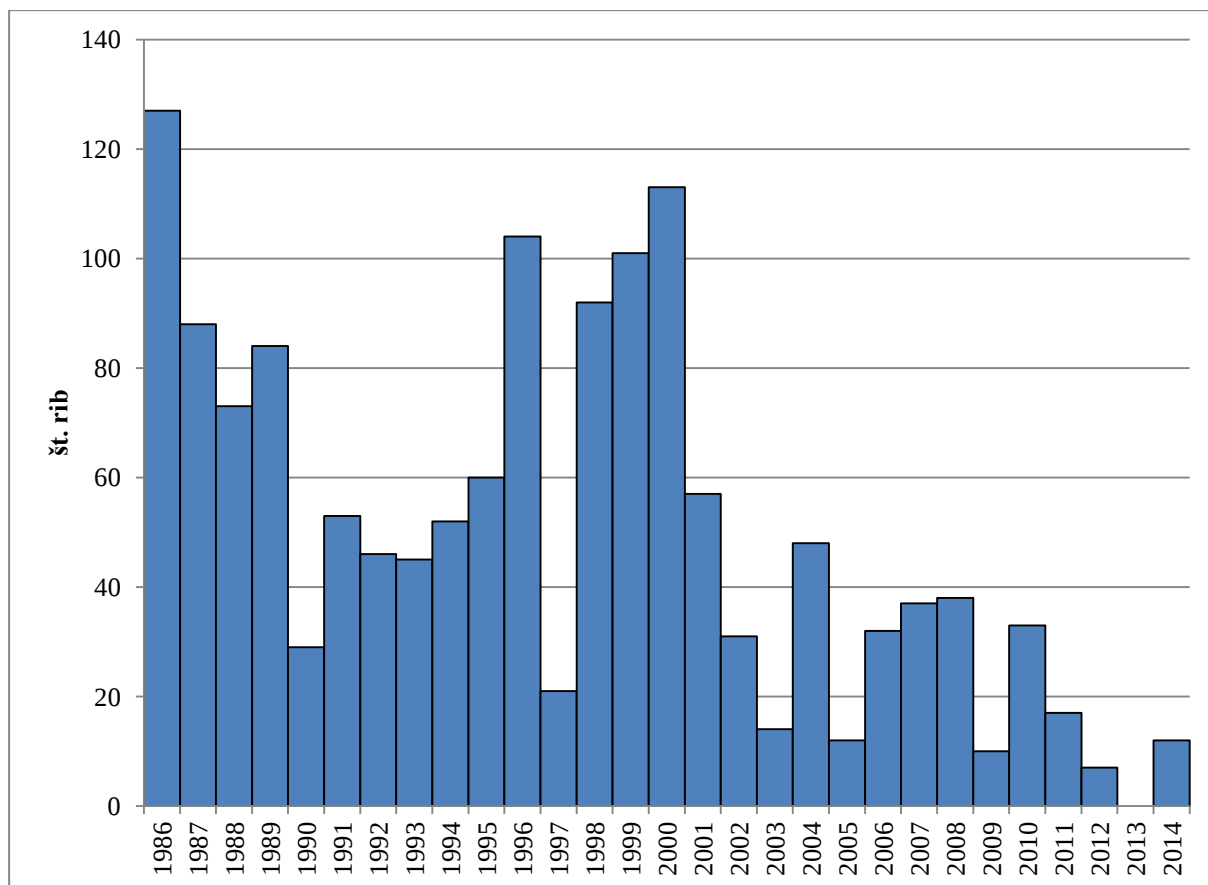
material. Podobno velja tudi za porečje Reke, kjer pa so potrebne dodatne genetske raziskave. Do takrat se za poribljavanja uporablja plemenski material iz porečja Reke.

Gojitev lahko poteka v ribogojnicah in naravnem okolju-sonaravna gojitev. Gojitev za poribljavanja poteka samo v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojitev rib za poribljavanja. Plemenke se smukajo v naravi ali se za pridobivanje plemenskega materiala v ribogojnici vzdržuje plemenska jata vzrejena iz iker pridobljenih v naravi oziroma v primeru pomanjkanja iker iz narave tudi iz iker pridobljenih od plemenske jate iz ribogojnice. Zarod se prenese v gojitvene revirje (G1) za sonaravno gojitev soške postrvi ali pa se izvajajo vzdrževalna poribljavanja ribolovnih revirjev z zgodnjimi razvojnimi stadiji (ikre z očmi, mladice do enega leta), kar je glede na rezultate nekaterih raziskav učinkovito in cenovno najbolj ugodno. V primeru prenosa zaroda v gojitvene revirje se po izteku dvoletnega ciklusa sonaravne gojitve izlovijo mladice in doseljujejo v salmonidne ribolovne revirje. V primeru poslabšanja ugodnega stanja populacij soške postrvi, zaradi plenjenja kormoranov, naj se vpliv plenjenja kormorana zmanjša.

5.1.2 Grba

Je za jadransko povodje domorodna ribja vrsta. Živi v jatah in naseljuje nižinske vodotoke s prodnatim in kamnitim dnom. Bolj ji ustreza hitro tekoča, s kisikom bogata voda zmernih globin, najdemo jo tudi v nekoliko mirnejših rečnih odsekih. V obalno-kraškem ribiškem območju jo najdemo v Rižani, Dragonji in Reki ter njenih pritokih.

Grbo ogrožajo odvzemi naplavin, s čimer se manjšajo površine prodnatih plitvin, kjer se hrani in drsti. Različni regulacijski posegi povzročajo zmanjševanje števila ustreznih skrivališč ter uničenje plitvih zatokov, kjer se zadržujejo zarod in mladice. Gradnja hidroenergetskih objektov po eni strani z neprehodnimi pregradami povzroča izolacijo in fragmentacijo populacij, po drugi strani pa akumulacija predstavlja manj ustrezno bivalno okolje. Negativen vpliv na populacijo pa izkazuje tudi organsko in anorgansko onesnaževanje.

Slika 16: Uplen grbe (število rib) v obalno-kraškem ribiškem območju v obdobju 1986-2014

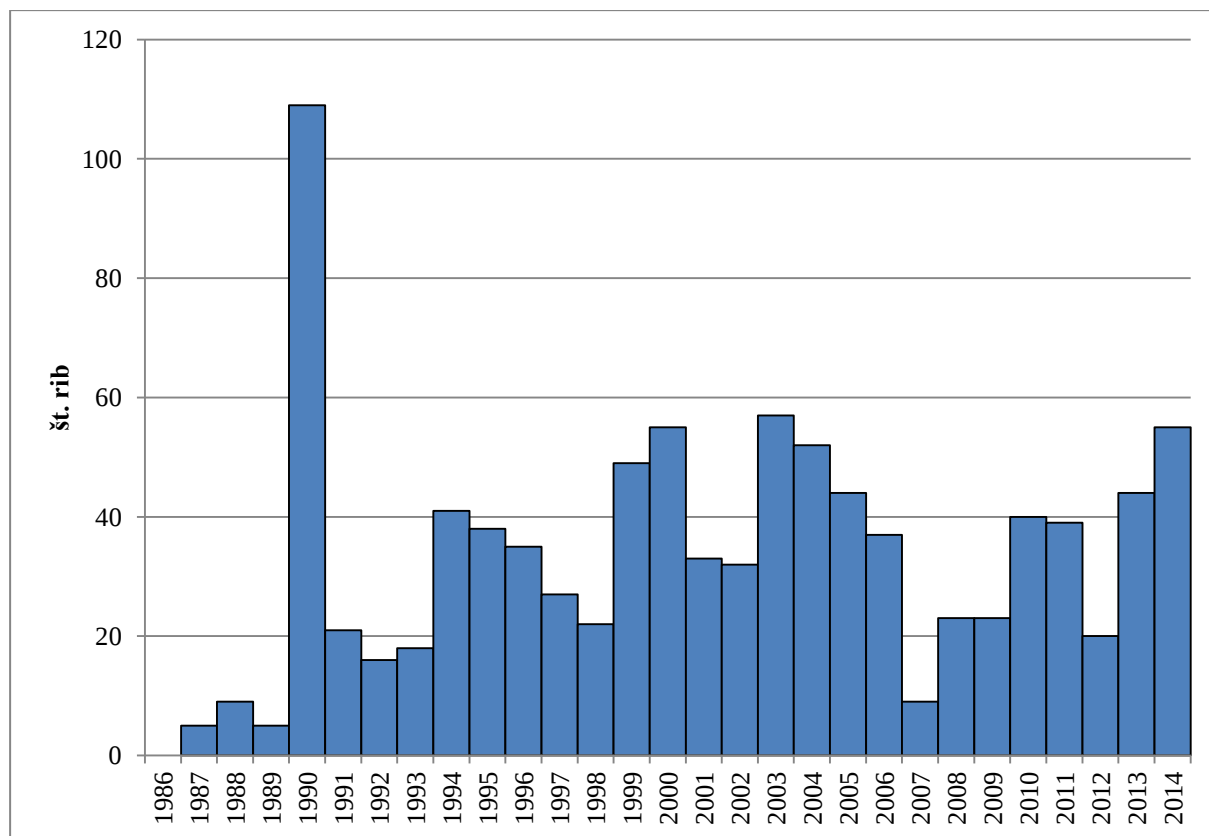
Na sliki (Slika 16) je prikazan uplen grbe v obdobju 1986-2014 v obalno-kraškem ribiškem območju. Povprečni letni uplen v tem času je bil 50 rib. Največ grbe so ribiči uplenili v letu 1986 (127), najmanj pa v letu 2013, ko ni bilo ujetega nobenega osebk.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata grbe, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: ohranjanje prodnatih plitvin in prelivov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, prenehanje onesnaževanja vodotokov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov.

5.1.3 Ščuka

Naseljuje tekoče in stoječe vode. Razširjena je po vsej Evropi. V Sloveniji živi v jadranskem povodju in v donavskem porečju. V obalno-kraškem ribiškem območju jo najdemo v Notranjski Reki ter njenih pritokih in akumulacijah. Glavni vzrok njene ogroženosti so regulacije in uničevanje drstišč.

Slika 17: Uplen ščuke (število rib) v obalno-kraškem ribiškem območju v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 17) je prikazan uplen ščuke v obdobju 1986-2010 v obalno-kraškem ribiškem območju. Povprečni letni uplen v tem času je bil 33 rib. Največ ščuke so ribiči uplenili v letu 1990 (109), najmanj pa v letu 1986, ko uplen ščuke sploh ni bil evidentiran.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, vzdrževanje populacij v razmerju primernem do drugih vrst ribje združbe (odnos plen-plenilec).

Varstveni ukrepi: gojitev v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojenje rib za poribljavanja, repopulacija v mešane in ciprinidne ribolovne revirje.

5.1.4 Druge domorodne vrste

Druge domorodne, lokalno prisotne vrste se lahko poribljava iz ribnikov, ki imajo dovoljenje za gojitev rib za poribljavanja. Pri tem se upošteva načelo vrstne sestave lokalnih populacij, pomeni, da v vodna telesa, kjer obravnavana vrsta še ni prisotna poribljavanje ni dovoljeno, oziroma je dovoljeno le na podlagi predhodne presoje vpliva na varovana (Natura 2000, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) in zavarovana območja in na podlagi strokovnega mnenja ZZRS.

5.1.5 Tujerodne vrste

Povečanje vnosov tujih vrst rib je bilo po svetu opazno v drugi polovici 19. stoletja, naraščanje tega pojava pa je trajalo vse do sedemdesetih let našega stoletja (Leiner, 1996). Isti avtor navaja, da je bilo do danes izvedenih kar 1.354 vnosov, gre za skupno 237 tujih vrst rib, ki so bile vnesene v 140 držav po vsem svetu. Tudi Slovenija glede tega ni izjema. Najbolj znana primera sta vnos potočne postrvi iz donavskega porečja v jadransko povodje, njeno križanje s soško postrvjo in s tem v zvezi ogroženost soške postrvi. Podoben primer pa je poznan iz novejšje zgodovine, to je vnos donavske podusti v Vipavo, torej prenos donavske podusti v jadransko povodje, konkretno v reko Vipavo. Zaradi tega danes ugotavljamo, da je primorska podust iz porečja Vipave izginila.

Zaradi spoznanja negativnih ekoloških posledic prenosov je Evropska svetovalna komisija za sladkovodno ribištvo (EIFAC) leta 1987 sprejela Zakon o praksi.

Poribljavanje s tujerodnimi vrstami je lahko izjemoma dovoljeno, če tako kažejo ugotovitve postopka presoje tveganja za naravo in to ni v nasprotju z usmeritvami na območjih z naravovarstvenim statusom (območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) oziroma usmeritvami in priporočili izven območij z naravovarstvenim statusom ter na podlagi strokovnega mnenja ZZRS. Zmanjšuje se številčnost populacij vseh tujerodnih vrst na celotnem območju, prednostno na območjih z naravovarstvenim statusom in na vseh vodnih telesih, ki niso izolirana.

Kot enega od ukrepov za zmanjšanje populacij tujerodnih vrst se predvidi njihov aktivni izlov. V ta namen se prilagodi ribolovne režime in glede na prostorsko razširjenost posameznih tujerodnih vrst v ribiških območjih, ribiških okoliših oziroma ribiških revirjih, ustrezno določi ribolovni režim. Ukrep se izvede v fazi priprave posameznih RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših.

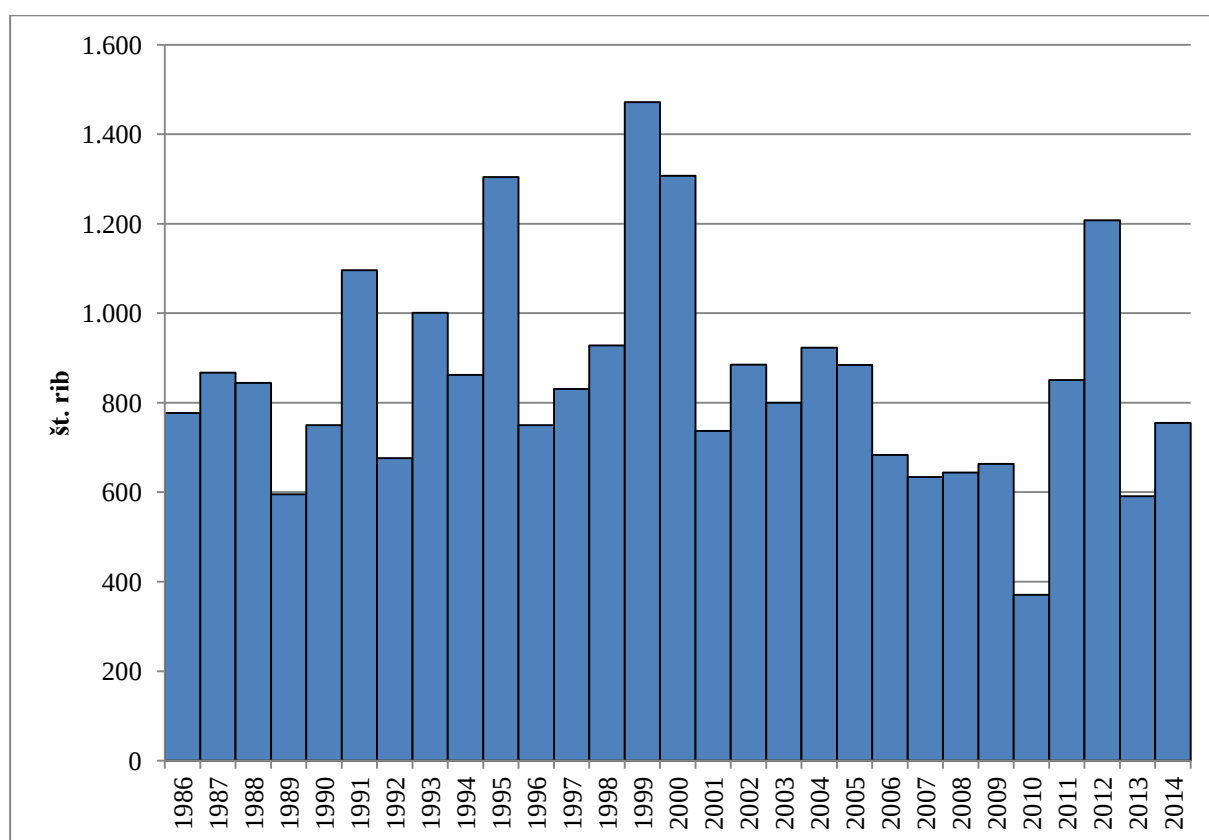
Poribljavanje s tujerodnimi vrstami je lahko izjemoma dovoljeno, če tako kažejo ugotovitve postopka presoje tveganja za naravo in to ni v nasprotju z usmeritvami na območjih z naravovarstvenim statusom (območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) oziroma usmeritvami in priporočili izven območij z naravovarstvenim statusom ter na podlagi strokovnega mnenja ZZRS. Zmanjšuje se številčnost populacij vseh tujerodnih vrst na celotnem območju, prednostno na območjih z naravovarstvenim statusom in na vseh vodnih telesih, ki niso izolirana.

5.1.5.1 Šarenka

Šarenka je v Sloveniji tujerodna vrsta. Iz Severne Amerike je bila v Evropo prinesena v drugi polovici 19. stoletja, točno 1879 leta (Holdich, Lowery, 1988), v Slovenijo pa 1890 leta, predvsem za vzrejo v ribogojnicah. V zadnjih treh desetletjih prejšnjega stoletja se je pričela množično uporabljati za dopolnilna poribljavanja (pod trnek) v ribolovne revirje. V nekaterih slovenskih vodotokih se redno drsti. Podobno kot v drugih ribiških območjih se dopolnilno vloga »pod trnek« v času ribolovne sezone tudi v obalno-kraškem ribiškem območju in v uplenu salmonidnih vrst rib predstavlja več kot polovico uplena.

Šarenko uvrščamo med rečne, reofilne vrste, ki živijo v hitro tekočih vodah z veliko vsebnostjo v vodi raztopljenega kisika in nizkimi poletnimi temperaturami. Po ekoloških zahtevah je podobna našim postrvem, vendar se njen habitat ne prekriva v celoti z njihovimi habitatami.

Bertok (1999) navaja, da je po podatkih o uplenu rib za leto 1996 šarenka v Sloveniji razširjena v obeh vodnih območjih, jadranskem in donavskem ter v porečjih: Drave, Mure, Save, Kolpe, Soče in ponikalnicah in vodotokih z direktnim izlivom v jadransko morje. Od skupaj 64 ribiških družin, ki v Sloveniji poleg ZZRS izvajajo ribiško upravljanje, jih je v letnih poročilih za leto 1996 prikazalo njen uplen kar 44. Poleg teh ribiških družin pa so ribiči šarenko lovili tudi v vodah posebnega pomena. Samo 18 ribiških družin pri evidenci uplena salmonidov za leto 1996 ni prikazalo uplena šarenke. Torej je bila šarenka leta 1996 razširjena že v več kot 2/3 ribiških okolišev v Sloveniji. Primerjava podatkov po posameznih porečjih kaže, da je v porečju Save in Soče največ ribiških družin, ki poročajo o njenem uplenu oziroma v primeru Soče vsi upravljavci. Koristna vodna površina ribolovnih revirjev, kjer so ribiči v letu 1996 lovili šarenko je največja v savskem porečju 1.663,5 ha ali 47 % od skupno 3.536,7 ha, sledijo pa porečje Drave z 834,7 ha ali 23,6 %, Soče s 672 ha ali 19 %, Mure s 183,3 ha ali 5,2 %, vodotoki jadranskega povodja s 112,4 ha ali 3,2 % in porečje Kolpe s 70,6 ha ali samo 2 %.

Slika 18: Uplen šarenke (število rib) v obalno-kraškem ribiškem območju v obdobju 1986-2014

Uplen šarenke je neposredno odvisen od količine vloženih merskih rib, ki se v okviru dopolnilnih vlaganj »pod trnek«, v času ribolovne sezone, vložijo v ribolovne revirje. V obdobju 1986-2014 se kaže porast letnega uplena do največje vrednosti v letu 1999, ko je bilo uplenjenih 1.472 rib. V naslednjih letih je uplen upadal do najmanjše vrednosti v letu 2010, ko je bilo uplenjenih 371 šarenk. Povprečni letni uplen v opazovanem obdobju je bil 851 rib na leto.

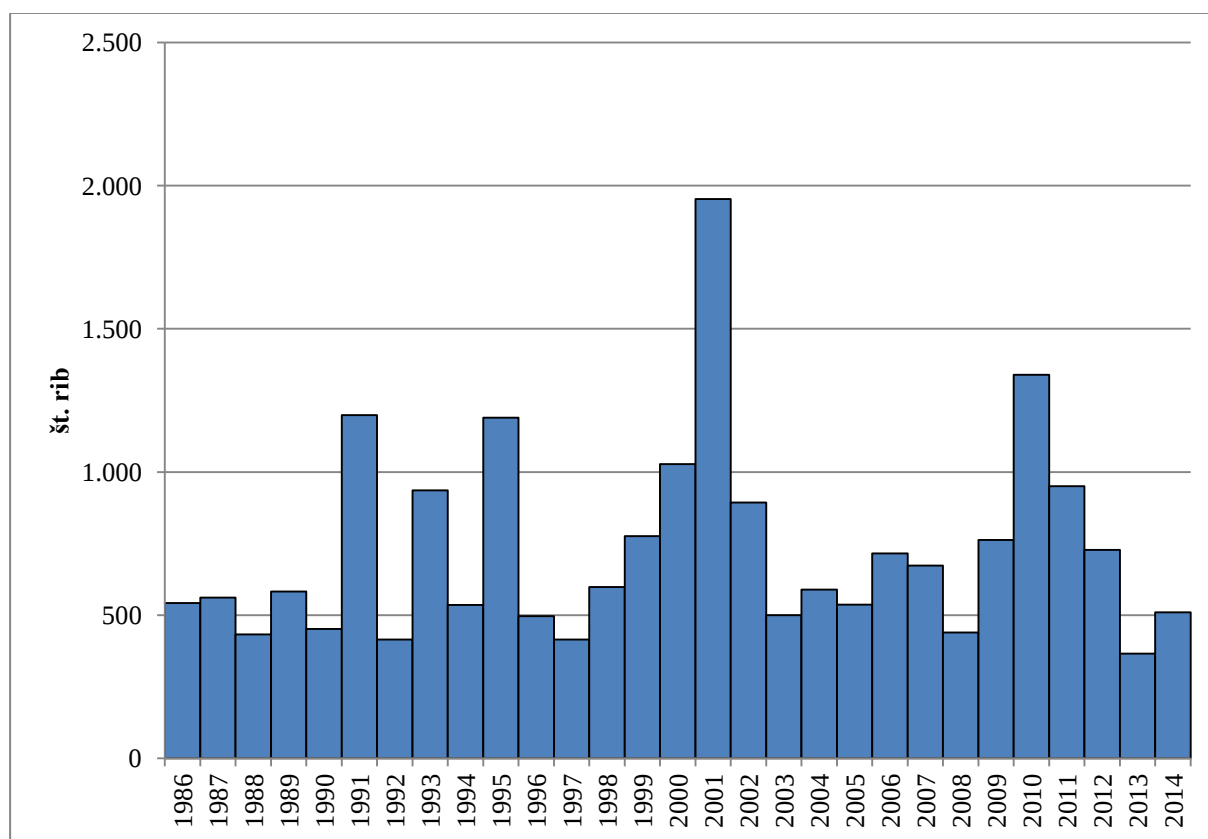
Varstveni cilj: prostorsko in količinsko omejena uporaba na način, da ne ogroža domorodnih vrst rib.

Ukrepi: gojitev šarenke v ribogojnicah za gojitev rib za poribljavanja, dopolnilna poribljavanja določenih ribolovnih revirjev v času ribolovne sezone, prenehanje poribljavanja pred zaključkom ribolovne sezone, uporaba sterilnih šarenk. Obseg poribljavanja se prilagodi hidrološkim in ekološkim pogojem posameznega ribolovnega revirja upoštevajoč varstveni status posameznih varovanih in zavarovanih območij in vrst, po predpisih o ohranjanju narave in se mora natančno določiti v ribiško gojitvenem načrtu posameznega ribiškega okoliša.

5.1.5.2 Krap

Gojene oblike krapa so v Evropi prisotne že več tisoč let. Gojitev je bila prvotno usmerjena predvsem v prirejo mesa, z razmahom ribolova in ribolovnega turizma, pa so se v državah z razvitim ribolovnim turizmom začela tudi dopolnilna poribljavanja. Poribljavanja z gojenimi oblikami krapa se vršijo v stoječe in tekoče vode. Danes je v Sloveniji najpomembnejša nepostrvja ribolovna vrsta. V skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah se gojeni krap šteje za tujerodno vrsto.

V obalno-kraškem ribiškem območju se krapji lovijo predvsem v akumulacijah, uplen pa je odvisen od količine vloženih rib.

Slika 19: Uplen krapa (število rib) v obalno-kraškem ribiškem območju v obdobju 1986-2014

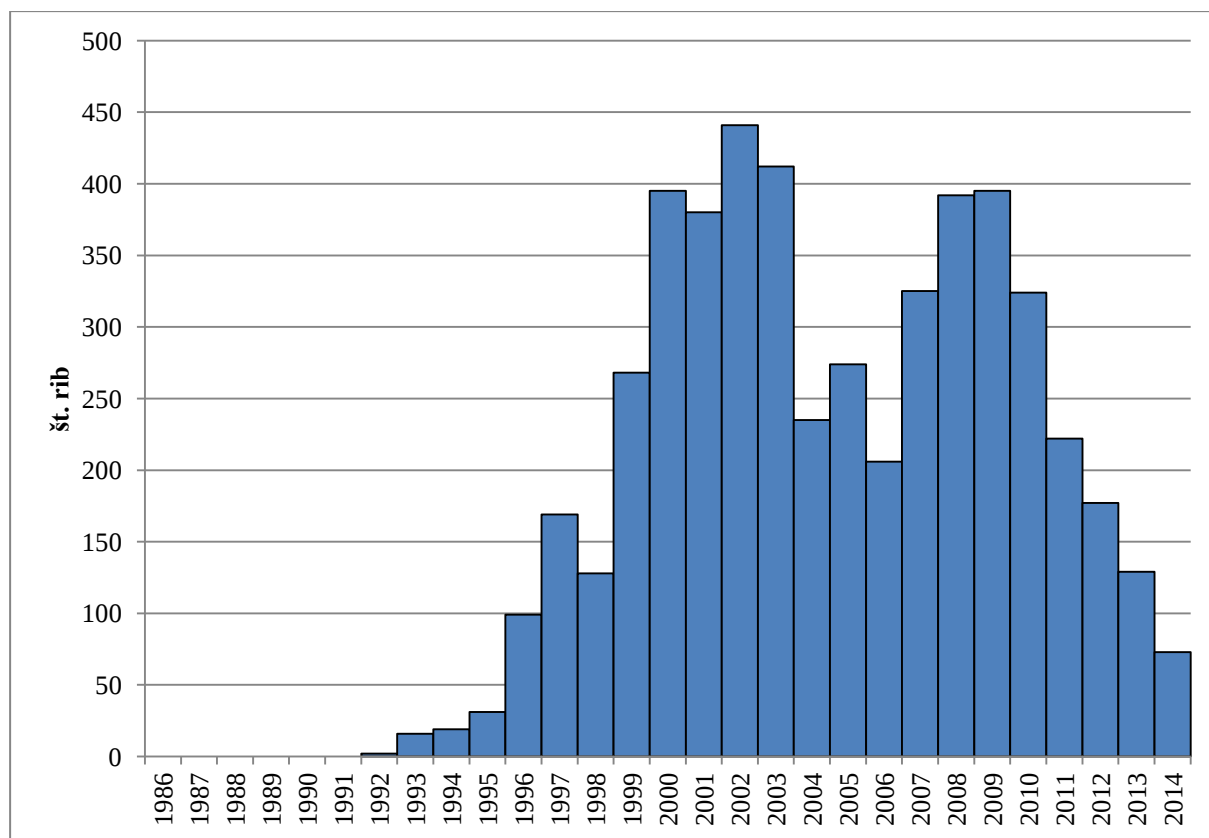
Na sliki (Slika 19) je prikazan uplen krapa v obdobju 1986-2014 v obalno-kraškem ribiškem območju. Povprečni letni uplen celotnega obdobja je bil 728 rib. Največ so jih ribiči uplenili v letu 2001 (1.953), najmanj leta 2013 (366). Ribiči krapa v obalno-kraškem ribiškem območju uplenijo predvsem v akumulacijah Mola in Klivnik ilirskobistriškega ribiškega okoliša in v Vanganelškem jezeru koprškega ribiškega okoliša.

Varstveni cilj: prostorsko in količinsko prilagojeno poribljavanje gojene oblike krapa na način, da ne ogroža domorodnih vrst rib.

Ukrepi: Za namene poribljavanja se goji izključno v ribogojnicah za poribljavanja. Poribljavanja se izvajajo predvsem v določenih ciprinidnih ribolovnih revirjih in le z odraslimi ribami ter v obsegu, da ne ogrožajo populacij domorodnih vrst rib. Obseg poribljavanja se prilagodi hidrološkim in ekološkim pogojem posameznega ribolovnega revirja, upoštevajoč varstveni status posameznih varovanih in zavarovanih območij in vrst, po predpisih o ohranjanju narave in se mora natančno določiti v RGN posameznega ribiškega okoliša.

5.1.5.3 Smuč

Naseljuje tekoče in stoječe vode. Razširjen je predvsem v vodah vzhodne Evrope. Prenesen je bil tudi v Anglijo, Francijo, Španijo, Grčijo in Italijo. V Sloveniji je razširjen v donavskem porečju, najdemo ga tudi v nekaterih stoječih vodah jadranskega povodja, kamor je bil prenesen. Glavni vzrok njegove ogroženosti so regulacije.

Slika 20: Uplen smuča (število rib) v obalno-kraškem ribiškem območju v obdobju 1986-2014

Na sliki (Slika 20) je prikazan uplen smuča v obdobju 1986-2014 v obalno-kraškem ribiškem območju. Prvi uplen smuča v tem ribiškem območju je bil zabeležen leta 1992, ko sta bila uplenjena dva smuča. V naslednjih letih je uplen naraščal in se gibal med 200 in 450 smučev letno. Po letu 2009 je letni uplen smuča pričel konstantno upadati, vse do leta 2014. Povprečni letni uplen celotnega obdobja je bil 176 rib. Največ smuča so ribiči uplenili v letu 2002 (441). Ribiči smuča v obalno-kraškem ribiškem območju uplenijo predvsem v akumulacijah Molja

in Klivnik ilirskobistriškega ribiškega okoliša in nekaj še v Vanganelskem jezeru koprškega ribiškega okoliša.

Varstveni cilji: prostorsko in količinsko prilagojeno poribljavanje smuča na način, da ne ogroža domorodnih vrst rib.

Ukrepi: Za namene poribljavanja se goji izključno v ribogojnicah za poribljavanja. Poribljavanja se izvajajo predvsem v določenih ciprinidnih ribolovnih revirjih in le z odraslimi ribami ter v obsegu, da ne ogrožajo populacij domorodnih vrst rib. Poribljavanja se izvajajo izključno v treh akumulacijah, kjer je bil naseljen, podrobnosti se določijo v RGN.

5.1.5.4 Srebrni koreselj

Srebrni koreselj je v Evropi prisoten že več desetletij. V Evropo in k nam je bil prinesen iz Azije. Je trdoživa toplovodna vrsta, ki jo zaradi specifičnega načina razmnoževanja uvrščamo med invazivne vrste. Pri nas so prisotne samo samice te vrste, ki se lahko uspešno drstijo s samci drugih vrst krapovcev. Z razmahom rekreacijskega oziroma prstočasnega ribolova, ribolovnega turizma in predvsem ribiških tekmovanj so se v državah z razvitim ribolovnim turizmom in tudi pri nas, začela tudi dopolnilna poribljavanja.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije in preprečevanje nadaljnjega širjenja srebrnega koreslja.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje v ribogojnicah in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje rib v druge vodotoke.

5.1.5.5 Sivi tolstolobik

Sivi tolstolobik je bil v Evropo in v Slovenijo prenesen iz Kitajske zaradi odstranjevanja rastlinskega planktona iz ribnikov, s katerim se prehranjuje. V Sloveniji poseljuje stoječe vode, kjer je zaradi velikosti relativno zanimiva vrsta. Naseljevanja s sivim tolstolobikom so bila v preteklosti nestalna in precej nenadzorovana.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije, preprečiti nadaljnje širjenje sivega tolstolobika.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje v ribogojnicah in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje sivega tolstolobika v druge vodotoke.

5.1.5.6 Beli amur

V Evropi se je začel intenzivno širiti po letu 1950. V ribogojnicah ga gojijo zaradi okusnega mesa, medtem ko so ga v ribolovne vode začeli naseljevati ribiči zaradi okusnega mesa, relativno velike teže in velike borbenosti. V Evropi je splošno razširjen. V Sloveniji je bil naseljen v mnoge stoječe vode in tudi večje reke.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije, preprečiti nadaljnje širjenje belega amurja.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje z namenom poribljavanja in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih,

kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje belega amurja v druge vodotoke.

5.1.5.7 Sončni ostriž

Iz Amerike so sončnega ostriža prenesli v Evropo 1887 leta. V Sloveniji je splošno razširjen, saj poseljuje stoječe vode, ribnike, mrtvice in večje vodotoke.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije, preprečiti nadaljnje širjenje sončnega ostriža.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje v ribogojnicah in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje sončnega ostriža v druge vodotoke.

5.1.5.8 Ameriški somič

Prvotno je naseljeval Severno in Srednjo Ameriko, in sicer predele od Velikih jezer do Floride in Mehike. V Evropo je bil prinesen leta 1885, najverjetneje kot akvarijska ribica. Danes je ameriški somič splošno razširjen v stojećih in počasi tekoćih vodah skoraj po vsej Evropi.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije in preprečevanje nadaljnega širjenja ameriškega somiča.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje v ribogojnicah in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje rib v druge vodotoke.

5.1.5.9 Gambuzija

Prvotno je naseljevala južne predele Severne Amerike, danes pa je razširjena že po celem svetu. V Sloveniji poseljuje posamezna pripobalna vodna telesa (Fiesa, Škocjanski zatok...).

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije in preprečevanje nadaljnega širjenja gambuzije.

Ukrepi: Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje rib v druga vodna telesa.

5.1.6 Druge tujerodne vrste

V obalnokraškem območju so tujerodne tudi vrste, ki so bile prenesene iz donavskega porečja: potočna postrv, rdečeočka, klen, navadni globoček, mrena, som. Kot enega od ukrepov za zmanjšanje populacij tujerodnih vrst se predvidi njihov aktivni izlov (izjema je v Rižani prisotna rižanska postrv).

V ta namen se prilagodi ribolovne režime in glede na prostorsko razširjenost posameznih tujerodnih vrst v ribiških območjih, ribiških okoliših oziroma ribiških revirjih, ustrezno določi. Ukrep se izvede v fazi priprave posameznih RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših.

»Rižanska postrv«

V Rižano je bilo v prejšnjem stoletju s poribljavanji vnesenih veliko potočnih postrvi različnega porekla. Zato je Rižana polna različnih tipov potočne postrvi, ki so se uspešno križale z nativno populacijo postrvi in povzročile izginotje le te. Genetske raziskave postrvi v Rižani, ki so jih izvedli sodelavci Oddelka za zootehniko, skupina za genetiko rib na BTF kažejo na možnost, da je (bila) pestrost avtohtonih postrvi v jadranskem porečju v Sloveniji večja, kot se je predvidevalo. Zato je kljub majhni možnosti, da bi v teh območjih še našli genetsko čisto nativno populacijo postrvi, vredno ohraniti preostali delež avtohtonih genov. Smiselno je, da se za poribljavanje te reke začne uporabljati le iz Rižane izvirajoč plemenski material.

Varstveni cilj: ohranitev oziroma povečanje populacij postrvi lokalne populacije (»rižanska postrv«) v reki Rižani ob upoštevanju ekoloških značilnosti lokalne populacije.

Ukrepi: zaščita dristišč in omogočanje primernih mest za reprodukcijo, prehranjevanje, prezimovanje, zavarovanje lokalnih ekološko signifikantnih (genetsko čistih) populacij, določitev ribogojnic za gojitev za poribljavanja, določitev gojitvenih revirjev za sonaravno gojitev v naravnem okolju, izvajanje repopulacije v skladu z ekosistemskimi značilnostmi okoliša. Vzdrževalna poribljavanja ribolovnih revirjev se lahko izvajajo tudi s poribljavanjem zgodnjih razvojnih stadijev (ikre z očmi, mladice do enega leta), kar je glede na rezultate nekaterih raziskav učinkovito in cenovno najbolj ugodno.

Gojitev lahko poteka v ribogojnicah in naravnem okolju-sonaravna gojitev. Gojitev za poribljavanja poteka samo v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojitev rib za poribljavanja. Plemenke se smukajo v naravi ali se za pridobivanje plemenskega materiala v ribogojnici vzdržuje plemenska jata vzrejena iz iker pridobljenih v naravi. Zarod se prenese v gojitvene revirje (G1) za sonaravno gojitev domorodnih postrvjih vrst ali pa se izvajajo vzdrževalna poribljavanja ribolovnih revirjev z zgodnjimi razvojnimi stadiji (ikre z očmi, zarod z mešičkom, mladice do enega leta), kar je glede na rezultate nekaterih raziskav učinkovito in cenovno najbolj ugodno. V primeru prenosa zaroda v gojitvene revirje se po izteku dvo-, tri ali večletnega ciklusa sonaravne gojitve izlovijo mladice in odrasle ribe ter se doseljujejo v salmonidne ribolovne revirje.

Odvzem spolnih celic v koprskem ribiškem okolišu se izvaja v skladu z načelom trajnostne rabe ribolovnih virov in v revirjih in dristiščih, ki so določena v RGN ter v obsegu potreb ribiškega okoliša.

Za potrebe pridobivanja iker postrvi lokalne populacije (»rižanska postrv«) iz reke Rižane je predviden odlov določenega števila postrvi morfološko ustrezne oblike, jih nato genetsko analizirati in osmukati ustrezne primerke. V ta namen je predvideno sodelovanje z Ribiško družino Tolmin in Biotehniško fakulteto v Ljubljani. Ikre se bodo valile v vališču Ribiške družine Tolmin ter vališču Ribiške družine Koper.

6 Varstvo rib, potočnih piškurjev in rakov območij Natura 2000

V tem poglavju je prikazano varstvo vrst in habitatnih tipov zaradi katerih so opredeljena območja Natura 2000 razglašena zaradi varstva kvalifikacijskih vrst rib in njihovih habitatov. V obalno-kraškem ribiškem območju so od ribjih vrst na seznam dodatka II Direktive o habitatih uvrščene tri vrste rib, med njimi je grbo in pohro dovoljeno loviti ter rak deseteronožec (primorski koščak).

V spodnji tabeli (Tabela 5) prikazujemo ekološke zahteve posameznih vrst rib, katerih habitat se varuje v obalno-kraškem ribiškem območju.

Tabela 5: Razvrstitev rib glede na njihove hidrološke (H) in razmnoževalne (R) potrebe, način prehranjevanja (mlade-odrasle ribe) in selitev

Vrsta/družina	H	R	Prehrana	Selitev-tip	Selitev-razdalja
Ciprinidae					
grba – <i>Barbus plebejus</i> (Bonaparte, 1839)	reofilna	litofilna	invertivor	potamodromna	srednja
Pohra - <i>Barbus balcanicus</i> (Kot., Ts., Rab & Ber.,2002)	reofilna	litofilna	invertivor		kratka
Cyprinodontidae					
solinarka – <i>Aphanius fasciatus</i> (Valenciennes, 1821)	brakična	fitofilna	omnivor		kratka

Legenda: Hidrologija (H): reofilna-hitro tekoče, s kisikom bogate in čiste vode; stagnofilna-počasi tekoče ali stoječe vode; indiferentna-vrsta s široko toleranco hidroloških pogojev, vendar ne reofilna. Razmnoževanje (R): litofilna-ribe odlagajo ike na ali v prod/kamenje; fitofilna-ikre odlagajo na rastlinje ali dele rastlin; fitolitofilna-ikre odlagajo na rastlinje ali na prod/kamenje če rastlinja ni; psamofilna-ikre odlagajo na ali v pesek in drug drobnozmat substrat; ostrakofilna-ikre odlaga v školjke družine Unionidae; speleofilna-ikre odlaga na strop votlinice in jih varuje; litopelagofilna-ikre odloži na pesek/kamenje, ličinke pa se razvijajo med plavljenjem v pelagiku. Prehrana: invertivor-hrana so pretežno vodni nevretenčarji; piscivor-hrana so pretežno ribe; invertipiscivor-del populacije se hrani pretežno z vodnimi nevretenčarji, del pa pretežno z ribami; herbivor-hrani se z algami in makrofiti; omnivor-vrste, ki so glede hrane brez jasnih preferenc (oportunisti); filtrator-organske delce prefiltrira iz sedimenta. Selitev-razdalja: kratka-znotraj enega rečnega odseka (v plitvejših vodah na drst, iz enega habitata v drugega zaradi pobega pred nevarnostjo, za hrano itd.); srednja-v oddaljene odseke reke in pritoke za hrano in zaradi reprodukcije. Potamodromna-se seli na krajše ali daljše razdalje znotraj rečnega ekosistema na drstišča in pasišča.

Ribiško upravljanje v obalno-kraškem ribiškem območju poteka v območjih, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status, v skladu z njihovo osnovno namembnostjo. Območja, posebej pomembna z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti, so določena z Uredbo o ekološko pomembnih območjih in opredeljena kot ekološko pomembna območja ali kot območja Natura 2000, ki so opredeljena z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) ali kot naravne vrednote določene s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot. V njih veljajo posebni varstveni režimi. Zakon o ohranjanju narave in drugi podzakonski akti s področja ohranjanja narave določajo, da morajo posegi in dejavnosti na vseh navedenih območjih upoštevati njihovo osnovno namembnost tj. ohranjanje habitatnih tipov, ogroženih vrst ter njihovih habitatov. V ta namen se z aktom o zavarovanju ustanovi zavarovano območje z varstvenim režimom.

V populacije zavarovanih vrst se posega le na podlagi dovoljenj in sprejetih akcijskih načrtov ter strategij, ki zagotavljajo ugodno stanje vrste. Doseljevanje rib se izvaja z vlaganjem avtohtonih, lokalno prisotnih populacij rib. Če to ni mogoče, se izbere najbližjo podobno populacijo rib. Podrobnejše usmeritve se podajo pri pripravi RGN. Prostorsko in količinsko se postopoma zmanjšuje populacije vrst (potočne postrvi, soma...), ki niso iz istega porečja

oziroma zaključene geografske enote. Naseljevanje in doseljevanje rib se ne izvaja v vodah, kjer se v preteklosti tega ni izvajalo.

Prostorsko in količinsko se postopoma zmanjšuje doseljevanje šarenke in hkrati krepi populacije avtohtonih vrst. Doseljevanje šarenke in krapa se omeji na revirje, kjer njuno vlaganje ni v nasprotju s cilji ohranjanja narave. Doseljevanje se izvaja s sterilnimi šarenkami, ostalih tujerodnih vrst rib se ne vlaga. Naseljevanje in preseljevanje tujerodnih vrst se ne izvaja.

Ribiška tekmovanja se usmerja izven območij z naravovarstvenim statusom. Podrobnejše usmeritve se podajo pri pripravi RGN.

Odvzem spolnih celic naj se izvaja na način in v obsegu, ki ne bo ogrožal stanja ribjih populacij.

Predvidi naj se ukrepe za zmanjšanje oziroma odstranjevanje populacij tujerodnih vrst iz naravnega okolja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov, razen šarenke in krapa v tistih revirjih, ki bodo opredeljeni v RGN.

V nadaljevanju so podani varstveni cilji in ukrepi za ribje vrste v interesu Evropske skupnosti, ki se varujejo s Habitatno direktivo oziroma Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000).

6.1 Pohra

V obalno-kraškem ribiškem območju sta z Uredbo o Naturi 2000 zavarovani območji pomembni za varstvo habitatov pohre: SI3000223 Reka in SI3000222 Zabiče.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata pohre, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: ohranjanje prodnatih plitvin in prelivov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, prenehanje onesnaževanja vodotokov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov.

6.2 Grba

V obalno-kraškem ribiškem območju sta z Uredbo o Naturi 2000 zavarovani območji pomembni za varstvo habitatov grbe: SI3000223 Reka in SI3000212 Slovenska Istra.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata grbe, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: ohranjanje prodnatih plitvin in prelivov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, prenehanje onesnaževanja vodotokov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov.

6.3 Solinarika

V obalno-kraškem ribiškem območju so z Uredbo o Naturi 2000 zavarovana območja pomembna za varstvo habitatov solinarke: SI3000252 Škocjanski zatok, SI3000238 Strunjske soline s Stjužo, SI3000240 Sečoveljske soline in estuarij Dragonje.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata solinarke, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: vzdrževanje kanalov in lagun v solinah, zagotavljanje povezanosti Škocjanskega zatoka z morjem in pritokom Badaševica ter kanalom Rižane, preprečevanje onesnaževanja.

6.4 Primorski koščak

V obalno-kraškem ribiškem območju so z Uredbo o Naturi 2000 zavarovana območja pomembna za varstvo primorskega koščaka: SI3000223 Reka in SI3000222 Zabiče, SI3000212 Slovenska Istra, SI3000060 Rižana, SI3000276 Kras in SI3000258 Sušački, Smrdejski in Fabski potok.

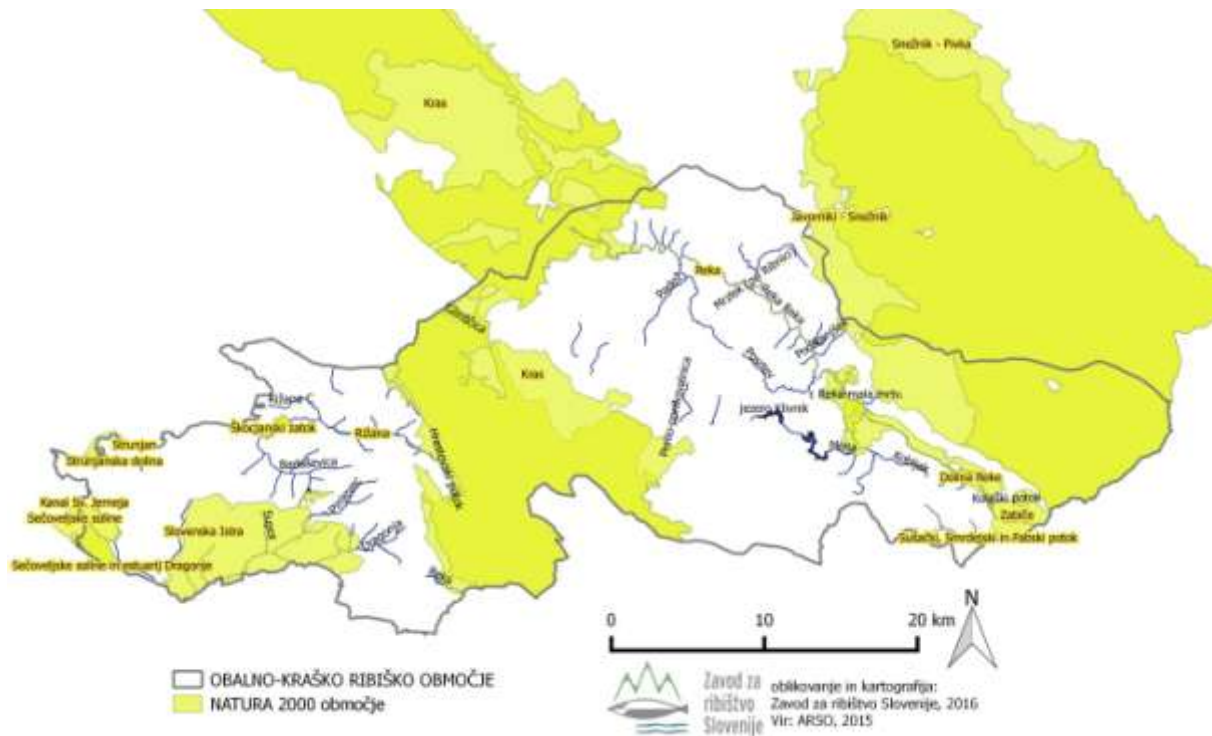
Varstveni cilji: ohranjanje narave biocenoze vodotoka in ekoloških značilnosti habitata primorskega koščaka.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna in struktur, ki nudijo skrivališča (obrežna vegetacija, korenine obrežnih dreves), ohranjanje prodnatih plitvin in prelivov, prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.5 Ukrepi v delih ribiškega območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status

Ribiško upravljanje v vseh območjih, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status, bo prilagojeno varstvenim režimom in usmeritvam na posameznih območjih. Operativni varstveni ukrepi bodo določeni v RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših, ki se prekrivajo ali delno prekrivajo z območji posebnih varstvenih režimov po predpisih o ohranjanju narave. V nadaljevanju so prikazane pregledne karte ribiškega območja s prikazanimi območji, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status in na katere ima lahko ribiško upravljanje vpliv.

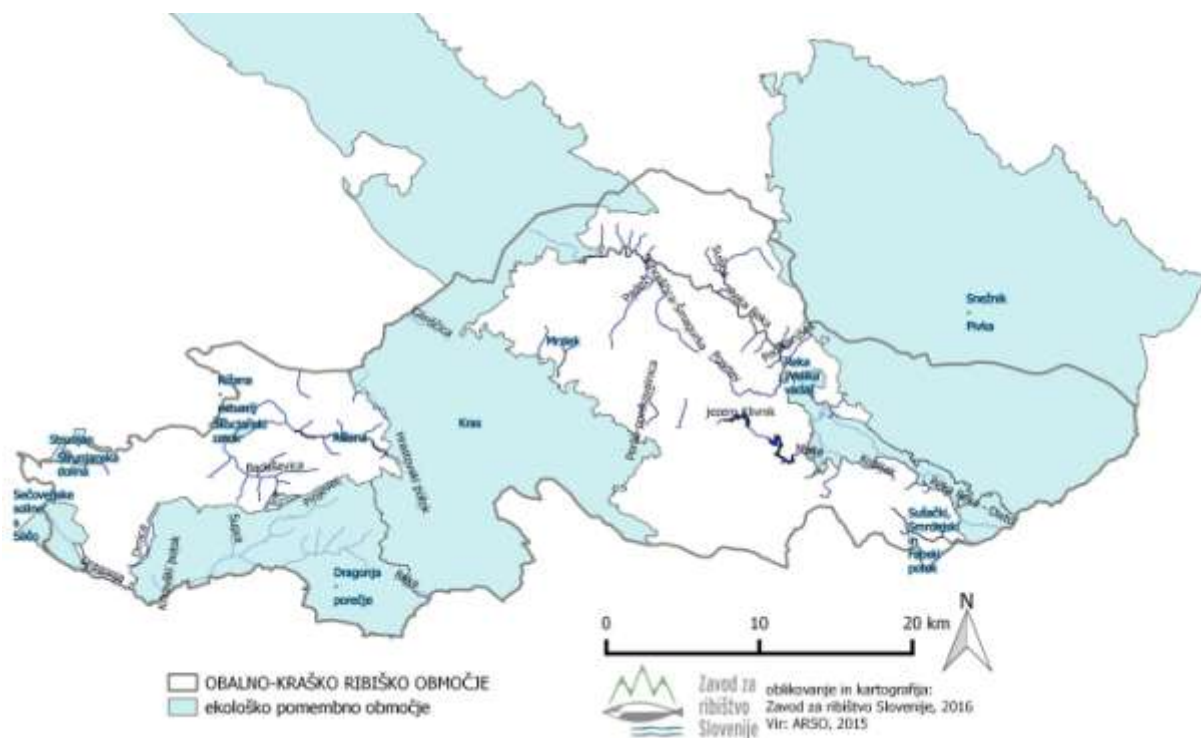
6.5.1 Območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status

Slika 21: Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – Natura 2000 območja

Na sliki (Slika 21) so prikazana Natura 2000 območja v obalno-kraškem ribiškem območju na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Posebno varstveno območje (območje Natura 2000) je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju Evropske zveze pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov.

V obalno-kraškem ribiškem območju so zaradi varstva vrst in habitatnih tipov sladkovodnih vrst rib in rakov deseteronožcev uvrščenih na seznam dodatka II Habitatne direktive za ohranitveno območje Natura 2000, razglašena območja: Reka SI3000223, Zabiče SI3000222, Slovenska Istra SI3000212, Rižana SI3000060, Kras SI3000276, Sušački, Smrdejski in Fabski potok SI3000258, Škocjanski zatok SI3000252, Strunjanske soline s Stjužo SI3000238 Sečoveljske soline in estuariji Dragonje SI3000240.

Slika 22: Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – ekološko pomembna območja

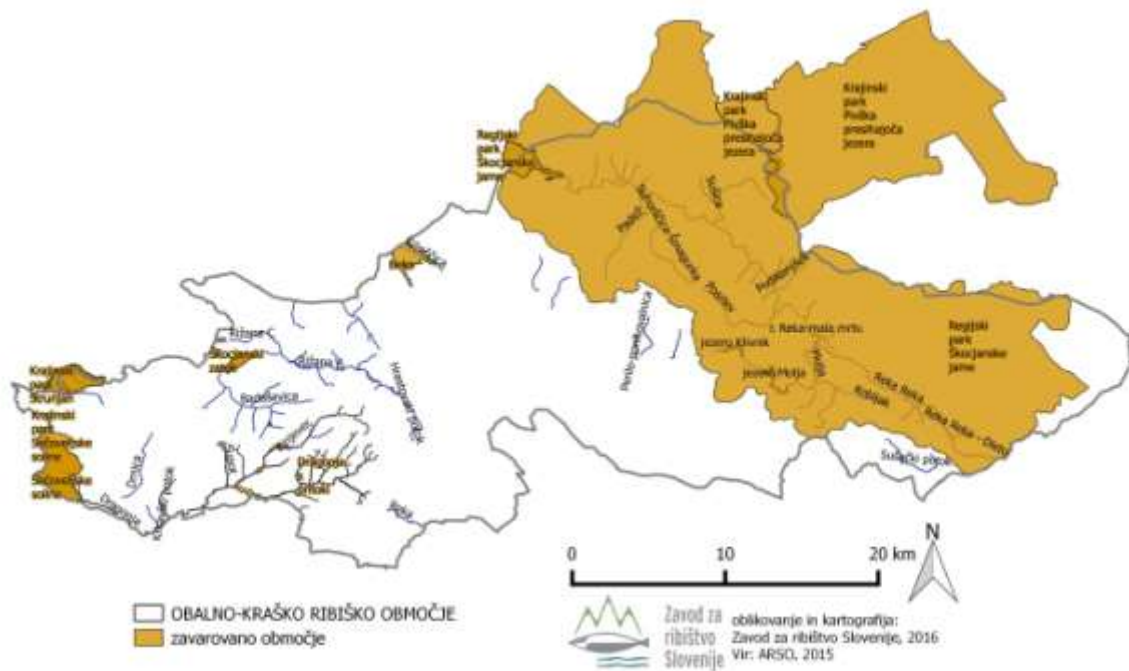
Na sliki (Slika 22) so prikazana ekološko pomembna območja v obalno-kraškem ribiškem območju na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Ekološko pomembno območje je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti.

Slika 23: Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – naravne vrednote

Na sliki (Slika 23) so prikazane naravne vrednote v obalno-kraškem ribiškem območju na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del

žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Zlasti so to geološki pojavi, minerali, fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemni kraški pojavi, podzemske jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava. Naravne vrednote obsegajo vso naravno dediščino na območju Republike Slovenije. Zvrsti naravnih vrednot so: površinska geomorfološka, podzemeljska geomorfološka, geološka, hidrološka, botanična, zoološka, ekosistemska, drevesna in oblikovana naravna vrednota, krajinska vrednota, mineral in fosil.

Slika 24: Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – zavarovana območja

Na sliki (Slika 24) so prikazana zavarovana območja v obalno-kraškem ribiškem območju na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Zavarovana območja so ožja ali širša območja narave, za katere je vlada ali pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti ali skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti sprejel akt o zavarovanju. Ožja zavarovana območja so naravni spomenik, naravni rezervat in strogi naravni rezervat. Širša zavarovana območja so narodni, regijski in krajinski park.

7 Usmeritve za trajnostno rabo rib

Trajnostna raba rib pomeni izvajanje ribolova v obsegu, na način in v času, da se z naravnim samoobnavljanjem ali z ukrepi ribiškega upravljanja dolgoročno ohranjajo ribe ter se pri tem ne poslabšuje ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst.

Izvajanje ribiškega upravljanja v obalno-kraškem ribiškem območju bo načrtovano v skladu z načeli trajnostne rabe ribjih populacij. S tem je omogočeno, da se populacije rib v določenem vodnem okolju reproducirajo in vzdržujejo. Število ribolovnih dni (izdanih ribolovnih dovolilnic) v posameznih ribiških območjih je prilagojeno specifičnim ekosistemskim značilnostim območja in načinu izvajanja ribiškega upravljanja, tako da je zagotovljena trajnostna raba ribolovnih virov. V revirjih, kjer je ribolov pomemben del turistične ponudbe, se izvajajo ukrepi dopolnilnega in vzdrževalnega poribljavanja ter trajnostni rabi prilagojenega ribolovnega režima.

Podrobni ukrepi, ki so opredeljeni v Programu, se sprejmejo v posameznih RGN za izvajanje upravljanja v posameznih ribiških okoliših, tako da je zagotovljena trajnostna raba ribolovnih virov.

Ribiško upravljanje mora biti usmerjeno v ohranitev domorodnih ribjih populacij, tako da se ohranja njihova velikost in starostna struktura ter njihovo dolgoročno preživetje. V primerih, ko raziskave lokalnih populacij kažejo, da genetsko čistih linij ni več, se v hibridnih conah na podlagi genetskih raziskav križancev s selekcijo križancev z velikim deležem genov domorodnih populacij, vzpostavijo plemenske jate za gojitev za poribljavanja. Na takih področjih lahko ostanejo samo križanci tisti, ki še nosijo del genov prvotnih populacij. V takih primerih je križance treba jemati kot edini vir za formiranje plemenskih jat in jih tudi primerno zaščititi z ribolovnim režimom (najmanjša mera, dovoljen uplen,...). Podrobne usmeritve in ukrepi bodo določeni v RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših.

Upravljanje s tujerodno vrsto šarenko v Natura 2000 območjih bo sledilo dolgoročnemu cilju postopnega zmanjševanja in v končni fazi prenehanju poribljavanja šarenke ter prehod na poribljavanja izključno domorodnih vrst. Za doseg tega cilja se izvajajo naslednji ukrepi: gojitev domorodnih postrvjih vrst. V donavskem porečju je to potočna postrv z genetsko preverjenim poreklom in upoštevanjem lokalnih populacij, v jadranskem povodju pa soška postrv z genetsko preverjenim poreklom in upoštevanjem lokalnih populacij.

Za izdelavo strategije upravljanja s šarenko se predlaga izvedba projekta »Monitoring populacije šarenke, njene interakcije z domorodnimi vrstami in raziskave prehrane šarenke«

7.1 Načela posegov v populacije rib

7.1.1 Ribolov in obseg ribolova po posameznih vrstah rib

Obseg ribolova mora biti prilagojen naravni reprodukciji v posameznih delih ribiškega območja in je lahko povečan na račun dodatnih ukrepov, kot so na primer dopolnilna poribljavanja merskih rib v času ribolovne sezone. Poribljavanja odraslih ribolovnih vrst za namene turističnega ribolova morajo biti v ravnovesju z ribolovnim pritiskom in uplenom rib

v posameznih ribiških okoliših oziroma ribolovnih revirjih ter taka, da ne predstavljajo nevarnost za ogrožene vrste rib ter druge ogrožene in zavarovane prostoživeče vrste.

Pri določanju obsega ribolova se uravnava največji dovoljeni uplen domorodnih vrst rib in določi obseg ter način izločanja tujerodnih, posebno še invazivnih vrst rib.

Povečan ribolovni pritisk se lahko kompenzira samo z dodatnim-dopolnilnim poribljavanjem domorodnih in tujerodnih vrst rib merske velikosti. Upravljanje s tujerodnimi vrstami se v skladu z naravovarstvenimi smernicami izvaja samo v smislu pospeševanja športnega ribolova ter mora biti takšno, da ne ogroža domorodnih populacij rib ter drugih ogroženih in zavarovanih prosto živečih vrst.

V revirjih s trajno povečanim pritiskom, kjer je ribolovni interes zelo velik se lahko uveljavlja omejitev oziroma zmanjšanje dnevnega uplena, prepoved uplena domorodnih vrst rib ali samo ribolov na način ujemi in izpusti. Obseg ribolova na način »ujemi in izpusti« in revirji oziroma odseki za tak način ribolova se določijo v RGN.

Podrobne usmeritve in ukrepi za izvajanje ribiškega upravljanja po posameznih vrstah rib v posameznih ribiških okoliših bodo določeni v RGN.

7.1.2 Usmeritve za ribolovni režim

Ribolovni režim v celinskih vodah je določen s Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007), v katerem so določene najmanjše dovoljene lovne mere in varstvene dobe za posamezne lovne vrste rib.

Doseganje cilja je trajnostna raba ribolovnih virov, kar je omogočeno s kakovostnim ribolovom na način, da ne ogroža velikosti in strukture populacij domorodnih vrst rib ter zagotavlja njihovo dolgoročno preživetje, obenem pa ne ogroža drugih živalskih in rastlinskih vrst.

Ribolovni režimi v posameznih ribiških območjih so prilagojeni specifičnim lastnostim območja in načinu izvajanja ribiškega upravljanja, tako da je zagotovljena trajnostna raba ribolovnih virov. Ribolovni režimi v posameznih ribiških območjih, ribiških okoliših ali revirjih se zaradi razlik med posameznimi prostorskimi enotami razlikujejo od splošno veljavnega predpisanega s pravilnikom. Ribolovni režim v posameznem ribiškem območju, ribiškem okolišu ali revirju je na podlagi specifičnih ekosistemskih značilnosti lahko strožji od splošno veljavnega za Slovenijo.

V posameznem ribolovnem revirju se poleg običajnega ribolovnega režima po sistemu ujemi in upleni, lahko hkrati izvaja tudi ribolov po sistemu ujemi in izpusti tako za revir, kot za posamezno vrsto domorodnih rib.

Som in smuč ter vse druge, v obalno-kraškem območju tujerodne vrste rib, ki v pravilniku nimajo lovne mere in varstvene dobe, se lovijo brez omejitev oziroma v skladu z ribolovnimi režimi v posameznih ribiških okoliših.

Ribolovni režim v posameznem ROK se določi v RGN, kjer je določen tudi obseg ribolova. Ribiška tekmovanja se lahko izvajajo samo na tekmovalnih trasah, ki se določijo v RGN. Nočni ribolov se lahko izvaja na posebej za to določenih mestih oziroma odsekih. Mesta za nočni ribolov se določijo v RGN.

7.1.3 Drugi posegi

Sladkovodni ekosistemi so bili v zadnjih stotih letih podvrženi številnim človekovim posegom. Rezultat tega je, da so številne vrste rib izumrle, postale redke ali ogrožene. Ocenjuje se, da trenutno 67 od 200 evropskih vrst rib ogrožajo človekovi posegi.

Med najbolj negativnimi posegi za populacije rib so tisti, ki povzročajo fragmentacijo habitatov. Populacije rib se v takih primerih ločijo na več manjši delov, med seboj so izolirane, kar posledično prinaša manjšo genetsko raznolikost in večjo ranljivost populacij. Kot ukrep v primerih fragmentacije habitatov se uporablja izgradnja prehodov za ribe, kar pa v Sloveniji, razen izjemoma, ni bila dosedanja praksa. Funkcionalnost prehodov za ribe je odvisna od specifičnih pogojev in lastnosti pregrad, ki razdelijo habitate oziroma populacije. V obalno-kraškem ribiškem območju so pregrade, ki ribam preprečujejo ali otežujejo prehajanje v reki Rižani v Dekanih ter mestoma v Reki.

Poleg fragmentacije vodnega prostora se ob gradnji visokih jezov spremenijo tudi lastnosti habitatov. Postavitev in obratovanje hidroelektrarn bistveno spremeni življenjsko okolje rib in ostalih vodnih organizmov. Biotska raznovrstnost je zmanjšana ali izgubljena. Hidromorfološke lastnosti habitatov ter fizikalne in kemijske lastnosti vode se spremenijo. Rečni habitati se spremenijo v jezerske ali pol jezerske. Posledično se spremeni vrstna sestava rib, sorazmerja vrst, njihova številčnost, prostorska razporeditev posameznih vrst, pogoji za drst in selitev rib. Populacije tipičnih rečnih (reofilnih) vrst rib, ki zaradi njihovih ekoloških zahtev potrebujejo tekočo vodo, se lahko hitro zmanjšajo ali celo izginejo. V novonastalih pogojih nastopi tudi pomanjkanje hrane za vrste, ki se prehranjujejo z organizmi rečnega dna. Naseljenost talnih organizmov in raznolikost vrst se močno zmanjša. Velik negativni učinek na ribje populacije ima tudi nihanje vode, ki je posledica obratovalnega režima posamezne hidro elektrarne. Posebno velik je vpliv dnevnega nihanja vode na zarod in mladice, ki ostanejo ujeti v depresijah, večjih ali manjših kotanjah, nastalih po umiku vode oziroma zmanjšanju njene globine. V takih primerih lahko pride tudi do pogina zaradi zadušitve, v vsakem primeru pa so v takih strukturah ujete ribe lahek plen plenilcev. V obalno-kraškem ribiškem območju večjih hidroelektrarn, ki bi vplivale na vodne ekosisteme in izvajanje ribiškega upravljanja ni.

Vzporedno z gradnjo velikih elektrarn se je že v preteklosti na manjših vodotokih gradilo različne vodosilne naprave, v zadnjem času pa vedno bolj tudi male vodne elektrarne, klasične s točkovnim ali kratkim odvzemom vode in derivacijske, kjer se voda od zajetja do strojnice vodi po cevovodu na daljše razdalje (več sto metrov, tudi km in več). Taka gradnja oziroma obratovanje malih elektrarn, potokom na velikih razdaljah odvzame vodo in s tem spremeni njihov značaj in biološke procese. Manj problematičen od obeh načinov gradnje malih hidroelektrarn je tako imenovani klasičen tip male hidroelektrarne, kjer se vodo praviloma odvzame na krajših razdaljah, na že obstoječih jezovih. Zmanjšani pretoki vode v potoke prinašajo spremembe hidromorfoloških lastnosti vodotoka, koristni vodni površini, hidro dinamiki in seveda tudi v življenjskih združbah. Spremenijo se lahko vrstni sestav, sorazmerje vrst, naseljenost na enoto površine in seveda s tem primarna, sekundarna in terciarna produkcija v potoku. V obalno-kraškem ribiškem območju so male hidroelektrarne na nekaterih odsekih Reke, kjer se stari mlini preurejajo v male hidroelektrarne.

Zaradi prevelikega odvzema rečnih naplavin so bili spremenjeni mnogi pomembni habitati, uničena številna drstišča. Odvzem proda je danes urejen s koncesijami, vendar se še vedno dogaja, da pod naslovom vzdrževalnih del prihaja do nekontroliranega in škodljivega poseganja v prodišča. Pomen dobrega upravljanja s to naravno dobrino je izrednega pomena

za biotsko pestrost vodnega in obvodnega prostora. Ohranjanje strukture naplavin-zrnaste strukture dna, ki je eden od pomembnejših abiotских faktorjev, neposredno vpliva na vodne življenjske združbe, tudi na ribe in njihove najpomembnejše habitate-drstišča. Za litofilne drstnice, vrste rib, ki ikre odlagajo v prodno podlago, so to ključni habitati, zaščiteni tudi s predpisi.

Poseben problem predstavlja odvzem vode iz Rižane za napajanje Rižanskega vodovoda in oskrbo Obale s pitno vodo. V poletnem času so zaradi tega pretoki reke Rižane izredno nizki, pogoji za življenje rib pa kritični. To vpliva na izvajanje ribiškega upravljanja, tako na sonaravno gojitev soške postrvi v mlinščicah Rižane kot na ribolov v reki Rižani.

7.2 Usmeritve za poribljavanje in gojitev rib

Za nadomeščanje izpada rib zaradi ribolova oziroma vzdrževanje optimalne številčnosti populacij domorodnih ribjih vrst glede na nosilno sposobnost vode, ribiške družine izvajajo doseljavanje rib ali poribljavanja z odraslimi ribami ali z mladnicami. Za doseljavanje mladice domorodnih ribjih vrst v območja ribolova-ribolovne revirje, izvajalci ribiškega upravljanja mladice pridobivajo na dva načina. Mladice domorodnih postrvij vrst se sonaravno goji v njihovem naravnem okolju-gojitvenih revirjih ali pa tudi v nadzorovanih pogojih v ribogojnicah.

Povečan ribolovni pritisk ribičev v posameznih ribolovnih revirjih obalno-kraškega ribiškega območja se kompenzira bodisi z zmanjševanjem dovoljenega dnevnega uplena ali z dopolnilnimi poribljavanji merskih rib vzgojenih v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojitev rib za poribljavanja. Za dopolnilna poribljavanja se uporabijo merske ribe domorodnih in izjemoma tujerodnih vrst (šarenka, gojeni krap). Ukrep za ohranjanje primerne velikosti populacije je tudi zmanjševanje dovoljenega dnevnega uplena.

7.2.1 Poribljavanja ribolovnih revirjev

Poribljavanja se izvajajo v skladu z ekološkim stanjem posameznih revirjev. Upošteva se značilnosti lokalnih populacij, ribolovni pritisk ter možnost ogrožanja drugih živalskih in rastlinskih vrst.

Poribljavanja ribolovnih revirjev obalno-kraškega ribiškega območja se izvajajo z zarodom, mladnicami in odraslimi osebki domorodnih vrst rib, v okviru tako imenovanih vzdrževalnih vlaganj, upošteva načelo lokalnih značilnosti ribje združbe. Ribe, ki so sicer domorodne za Slovenijo, niso pa prisotne v posameznih ribiških območjih, okoliših oziroma revirjih, se tja ne smejo poribljavati. Izjeme so možne na podlagi ugotovitev izvedenega postopka presoje tveganja za naravo in/ali na podlagi strokovnega mnenja ZZRS.

V času ribolovne sezone se izvajajo ukrepi dopolnilnega poribljavanja merskih rib domorodnih vrst rib ter šarenke in gojenega krapa, kjer to ni izrecno prepovedano. Dopolnilna poribljavanja šarenke se zaključijo en mesec pred zaključkom ribolovne sezone. Preprečevati je treba poribljavanja z drugimi tujerodnimi, še posebej invazivnimi, vrstami rib.

Podrobne usmeritve in ukrepi bodo določeni v RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših.

7.2.2 Vrsta in obseg sonaravne gojitve

Sonaravna gojitev poteka običajno v varstvenih revirjih: gojitvenih potokih in vzrejnih ribnikih. Pri tem je potrebno upoštevati tudi morebiten negativen vpliv take gojitve na biotsko raznovrstnost. Za določitev gojitvenih revirjev za namen sonaravne gojitve je zato nujno upoštevati primernost oziroma nosilno sposobnost posameznih potokov ob upoštevanju njihovega naravovarstvenega statusa ter značilnosti in lastnosti lokalne populacije postrvi.

Sonaravna gojitev se začne z odvzemom spolnih celic s smukanjem spolno zrelih rib v naravi ali v ribogojnici. Odvzem spolnih celic v naravi je načrtovan in omejen v obsegu, ki je primeren in v skladu z načelom trajnostne rabe in potrebami izvajanja ribiškega upravljanja v posameznem ribiškem okolišu. V ribogojnici je dovoljen odvzem spolnih celic od plemenk, ki so vzrejene iz iker pridobljenih od domorodnih vrst rib iz narave. Oplojene ikre se nato valijo v ribogojnicah, kjer je v nadzorovanih pogojih preživetje mnogo večje kot v naravi. Ikre z očmi oziroma zarod se nato vrne v naravno okolje, večinoma v gojitvene potoke. Sledi faza priraščanja v naravnem okolju, ki praviloma traja dve leti, lahko tudi več ali manj, odvisno pač od produktivnosti in hitrosti rasti v posameznem revirju. Običajen cikel sonaravne gojitve v obalno-kraškem ribiškem območju je dvoletni, v nekaterih delih z bolj zaostrenimi pogoji, kjer je priraščanje mladice počasnejše, lahko tudi triletni. Ob koncu ciklusa se mladice z elektroribolovom izlovijo in v okviru vzdrževalnih poribljavanj preselijo v ribolovne revirje.

Sonaravna gojitev se lahko izvaja na dva načina: z vložitvijo zaroda na začetku ciklusa sonaravne gojitve (klasičen način) in z odlovom mladice na koncu ciklusa. Drugi način, tako imenovani novi način se izvaja brez vlaganja zaroda, vsake tri leta (lahko daljši cikel) se odlovijo odrasle ribe na način, da v potoku ostane dovolj veliko število drstnic. Vse druge ribe ciljne vrste in vse druge ribe spremljevalnih vrst se po elektroodlovu žive vrnejo v gojitveni revir. Sonaravna gojitev se izvaja v skladu z ekosistemskimi značilnostmi območja in potrebami posameznega ribiškega okoliša.

Cilj: sonaravna gojitev domorodnih vrst rib v izbranih gojitvenih revirjih s poudarkom na upoštevanju značilnosti lokalnih populacij in naravovarstvenih smernic v območjih z naravovarstvenim statusom.

Ukrepi:

- sonaravno gojitev izvajati le na način, da se v največji možni meri prepreči nadaljnji vnos rib, ki izvirajo iz domesticiranih ribogojniških linij potočne postrvi,
- zmanjšanje števila gojitvenih revirjev in določitev optimalne sonaravne gojitve za posamezen ROK, v povezavi s smiselnostjo poribljavanja ribolovnih revirjev tega ROK. V RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših se določi revirje, kjer se izvaja sonaravna gojitev in obseg gojitve (količina vloženega zaroda).
- Opusti se sonaravno gojitev v revirjih, kjer so bili v preteklosti rezultati slabi ali kjer je to v nasprotju s predpisi o ohranjanju narave.

7.2.3 Odvzem spolnih celic

Odvzem spolnih celic v obalno-kraškem ribiškem območju se izvaja v skladu z načelom trajnostne rabe ribolovnih virov in v posebej zato določenih revirjih in drstiščih. Odvzem se vrši v obsegu in na način, da populacije prostoživečih vrst rib niso ogrožene ter v skladu s Pravilnikom o pogojih in načinu smukanja prostoživečih domorodnih ribjih vrst in potreb ribiškega območja oziroma posameznih ribiških okolišev.

Podrobne usmeritve in ukrepi bodo določeni v RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših.

7.3 Spremljanje stanja prehranske ustreznosti vodnih organizmov

Z namenom preprečitve škodljivih vplivov na zdravje ljudi je treba zagotoviti, da se ribe, ki so predmet ribolova in ki niso primerni za uživanje, ne bodo uporabili za prehrano ljudi.

Pridobi in uporabi se razpoložljive rezultate vseh izvedenih študij biomonitoringa rib in vsebnosti onesnaževal v celinskih vodah. Na podlagi pridobljenih podatkov o virih onesnaževal (upošteva naj se tudi onesnaževanja iz preteklosti), se določi lokacije, kjer je voda pretirano onesnažena za uživanje rib. Na kraških območjih je treba upoštevati, da je lahko vir onesnaženja zelo oddaljen od samih vodnih teles.

Ukrepi:

- v času do vzpostavitve ustreznega državnega monitoringa glede prehranske ustreznosti rib se upošteva dodatne podrobnejše raziskave o kakovosti voda in prehranski ustreznosti rib na kritičnih območjih (kjer obstajajo obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na vode/ribe, npr. težke kovine v okolju). Označi se vse ribolovne revirje (fizično s tablam ali pisno ob izdaji ribolovnih dovolilnic), da je uživanje ulovljenih rib na lastno odgovornost, ker prehranska ustreznost rib ni preverjena. V primeru, da je voda pretirano onesnažena, se v ribiško-gojitvenih načrtih označi vse tiste vode, kjer obstaja povečano tveganje na podlagi znanih podatkov. V teh revirjih se ribolov prepove ali se prepove uplen rib. Izvedbo ukrepa zagotavljajo izvajalci ribiškega upravljanja.

8 Viri

Bertok, M., Budihna, N., 1999. Vpliv vlaganja šarenke (*Oncorhynchus mykiss*) na avtohtono ihtiofavno v Sloveniji. Ljubljana, Zavod za ribištvo Ljubljana, 77 f

Bertok, M. in sodelavci, 2000. Kategorizacija slovenskih tekočih in stoječih voda z vidika sladkovodnega ribištva: prva faza - jadransko poročilo. Zavod za ribištvo Ljubljana.

Hidrološki arhiv, Mesečne statistike, 2016. Ljubljana, Agencija republike Slovenije za okolje, http://www.arso.gov.si/vode/podatki/arhiv/hidroloski_arhiv.html (v slovenščini, 12.1.2016).

Kolbezen, M., Pristov, J., 1998. Površinski vodotoki in vodna bilanca Slovenije. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Hidrometeorološki zavod Republike Slovenije, 98 str.

Kottelat, M., Feyhof, J., 2007. Handbook of European freshwater fishes. Cornol, Switzerland and Freyhof, Berlin, Germany, 646 str.

Leiner, S., 1996. Introdukcija sladkovodnih vrsta riba. Športski ribolov, 4: 42-43.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Register ribogojnih objektov in ribnikov.

Povž, M., Sket, B., 1990. Naše sladkovodne ribe. Ljubljana, Mladinska knjiga.

Ribiškogojitveni načrti ribiških družin Bistrica in Koper za obdobje 2006-2010.

Vidmar, B. in sodelavci, 2010. Naravovarstvene smernice za načrt izvajanja ribiškega upravljanja v obalno-kraškem ribiškem območju. Zavod RS za varstvo narave.

Zavod za ribištvo Slovenije. Ribiški kataster.

<http://ptice.si/naravovarstvo-in-raziskave/monitoringi/iwc/>, Januarsko štetje vodnih ptic (IWC), (24. 12. 2015)

<https://storitve-mkgp.gov.si/dad/sir/Volos.startup>

9 Pripombe javne obravnave

Na podlagi 11. člena Zakona o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/2006, v nadaljnjem besedilu: ZSRib), 27. člena Pravilnika o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008) in prejetih pripomb iz javne razgrnitve zavzeli stališče in pripravili dopolnjen Osnutek Načrta izvajanja ribiškega upravljanja v obalno-kraškem ribiškem območju za obdobje 2017-2022. V nadaljevanju podajamo prikaz po posameznih pripombah, podanih v javni razgrnitvi, ki jih je posredovala Ribiška družina Koper:

Pripombe Ribiške družine Koper:

1. Pripomba glede poglavja 3.7 Podatki o ribogojnih obratih je bila upoštevana. Osnutek načrta je bil ustrezno dopolnjen.
2. Pripomba glede poglavja 5.1.6 Druge tujerodne vrste glede vališča je bila upoštevana. Osnutek načrta je bil ustrezno dopolnjen.

10 Priloge

10.1 Priloga 1: Seznam revirjev ribiških okolišev v obalno-kraškem ribiškem območju glede na dosedanja rabo (sezname so narejeni na podlagi veljavnih RGN za obdobje 2006 – 2010)

V tabelah so prikazani revirji ribiškega okoliša, njihovo ime, meje in površina. V zadnjem stolpcu je prikazana tudi dosedanja raba revirja, ki pa se lahko v fazi priprave ribiškogojitvenega načrta (v nadaljevanju: RGN) zaradi naravovarstvenih razlogov ali zaradi zagotavljanja trajnostnega izvajanja ribiškega upravljanja v ribiškem okolišu v obdobju 2017-2022, tudi spremeni.

Podatki so prikazani na podlagi stanja na dan 31.12.2010, ko je bilo stanje revirjev različno od tistega, ki se uveljavlja z novim RGN 2017-2022 (ali je bilo načrtovano v prehodnem obdobju 2011 – 2016). Površine glede na rabo revirjev so podane glede na prostorske enote na dan 31.12.2010. Vir podatkov je ribiški kataster, ki je aktivna baza podatkov, kjer se podatki redno popravljajo in urejajo, zato lahko v določenih območjih (okoliših) prihaja do manjših sprememb v navajanju revirjev in skupnih površin.

Ilirskobistriški ribiški okoliš

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
32	Akumulacija Klivnik	Od drstišča	Pregrada akumulacije	38	RR
3	Akumulacija Molja	Od drstišča	Pregrade akumulacije	78	RR
4	Bistrica	Izvir	Izliv v Reko	0,35	R3
35	Branšček	Izvir	Izliv v Reko	0,34	B
52	Brejščkov potok	Izvir	Izliv v Reko	0,31	B
53	Brsnica	Izvir	Ponori	0,3	B
57	Bujski potok	Izvir	Izliv v Padež	0,26	B
6	Dolenjski potok	Izvir	Železniški most	0,85	G1
39	Drajni potok	Izvir	Izliv v Reko	0,19	B
50	Fabski potok	Izvir	Izliv v Sušački potok	0,13	B
55	Ivanjšček	Izvir	Izliv v Reko	0,3	B
40	Iz Podcelin-Ležečki potok	Izvir	Izliv v Reko	0,26	B
54	Jezerinski potok	Izvir	Ponori	0,3	B
12	Klivnik 1	Izvir potoka Klivnik	Meja drstišča ak. Klivnik	3	R3
11	Klivnik 2	Pregrada Klivnik	Meja drstišča v ak. Molja	8	R3
25	Kobljak	Izvir	Izliv v Dolenjski potok	0,92	R3
10	Kolaški potok	Izvir	Izliv v Reko	0,5	B
7	Kukurjevec	Izvir	Izliv v Moljo	0,78	B
16	Ločica	Izvir	Ponor	0,14	B
43	Merejski potok	Izvir	Izliv v Reko	0,22	B
2	Molja	Pregrada akumulacije Molja	Izliv v Reko	4,1	RR
24	Mrzlek (pri Malih Ločah)	Izvir	Ponor	0,38	B

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
13	Mrzlek (pri Ribnici)	Izvir	Izliv v Sušico	1,3	B
31	Padež	Izvir	Izliv v Reko	2	G1
17	Perilo	Izvir	Ponor	0,5	B
46	Pila	Izvir	Izliv v Reko	0,18	B
5	Podstenjšek	Izvir	Izliv v Reko	0,45	G1
8	Posrtev	Izvir	Izliv v Reko	1,5	G1
20	Premski potok	Izvir	Izliv v Reko	0,5	G1
1	Reka Reka	Most v Zabičah	Ponori v Škocjanske jame	68,4	RR
15	Reka Reka - Dleto	Državna meja	Most v Zabičah	1,5	R3
34	Reka-mala mrtvica	Pri Il. Bistrici	Izliv v Reko	0,2	P
33	Reka-velika mrtvica	Pri Il. Bistrici	Izliv v Reko	0,5	RR
41	Rimača	Izvir	Izliv v Reko	0,15	B
49	Smrdejski potok	Izvir	Ponori	0,19	B
9	Smrški potok	Izvir	Izliv v Reko	0,19	B
38	Suhi potok	Izvir	Izliv v Reko	0,1	B
30	Suhorščica-Šmagurka	Izvir	Izliv v Padež	1,1	G1
48	Sušački potok	Izvir	Izliv v Smrdejski potok	0,36	B
56	Sušica	Izvir	Izliv v Mrzlek	0,21	B
44	Šentovnik	Izvir	Izliv v Reko	0,25	B
45	Trnovšek	Izvir	Izliv v Reko	0,12	B
47	Veliki jarek	Izvir	Izliv v Dolenjski potok	0,27	B
42	Žermejnica	Izvir	Izliv v Reko	0,26	B

Koprski ribiški okoliš

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
6	Averska mlinščica	Vtok	Iztok v Rižano	0,06	G1
26	Badaševica	Izvir	Iztok v morje	1,3	B
30	Bavški potok 1	Izvir	Do Vanganelskega jezera	0,3	B
54	Bavški potok 2	Vanganelsko jezero	Iztok v Badaševico	1	B
28	Cerej	Izvir	Izliv v Badaševico	1,3	B
29	Čenturski potok	Izvir	Izliv v Badaševico	1,3	B
10	Dekanska mlinščica	Vtok	Iztok v Rižano	0,27	G1
17	Dragonja	Izvir	Izliv v morje	7,5	R3
11	Drnica	Izvir	Soline Sečovlje	0,7	B
5	Farmska mlinščica	Vtok	Iztok v Rižano	0,1	G1
35	Gabrovski potok	Izvir	Osapska reka	1,3	B
41	Glinščica	Izvir	Državna meja	1,3	B
25	Hrastovski potok	Izvir	Izliv v Rižano	1,3	B
48	Jamačnica	Državna meja	Izliv v Dragonjo	0,05	B
7	Kortinska mlinščica	Vtok	Iztok v Rižano	0,16	G1
44	Krkavški potok	Izvir	Izliv v Dragonjo	0,34	B
23	Krniški potok	Izvir	Izliv v Rižano	1,3	B

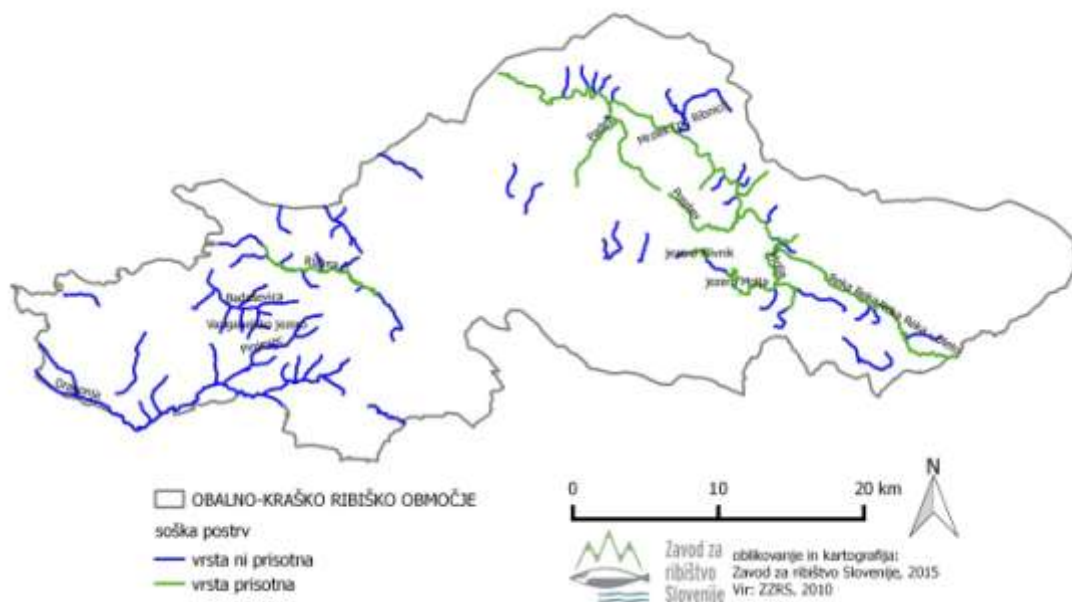
Načrt ribiškega upravljanja v obalno-kraškem RO

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
43	Mačkovljek	Izvir	Izliv v Dragonjo	0,08	B
21	Martižin	Izvir	Izliv v Rižano	1,3	B
8	Mlinščica pri rdeči hiši	Vtok	Iztok v Rižano	0,08	G1
9	Mlinščica Sv. Nedelja	Vtok	Iztok v Rižano	0,06	G1
32	Morigla	Izvir	Izliv v Bavški potok	1,3	B
33	Osapska reka	Izvir	Državna meja	1,3	R3
52	Pasji potok	Izvir	Izliv v Dragonjo	0,96	B
50	Perilo	Izvir	Izliv v Dragonjo	0,10	B
27	Piažentin	Izvir	Izliv v Badaševico	1,3	B
18	Pinjevec	Izvir	Izliv v Dragonjo	5,23	R3
38	Podravje	Izvir	Osapska reka	1,3	B
39	Reka	Izvir	Državna meja	1,3	B
19	Rižana razbremenilnik -	Zapornica mehki jez	Škocjanski zatok	1,3	B
1	Rižana A	Izvir	Jez na Portonu	5,5	RR
2	Rižana B	Jez na Portonu	Mehki jez pri Norbedu	3,5	RR
13	Rižana C	Mehki jez pri Norbedu	Izliv v morje	3	RR
20	Sekolovec	Izvir	Izliv v Rižano	1,3	B
42	Stara Dragonja	Vtok	Iztok v morje	8,75	B
47	Starec	izvir	izliv v Pinjevec	0,31	B
53	Stranica	Izvir	Izliv v Dragonjo	0,46	B
40	Strunjanski potok - Roja	Izvir	Strunjanske soline	1,3	B
46	Supot	Izvir	Izliv v Pinjevec	0,31	B
55	Supot	Izvir	Izliv v Dragonjo	0,36	B
34	Škofijski potok	Sotočje Kortinski-Retinski potok	Državna meja	1,3	B
31	Škripci	Izvir	Izliv v Bavški potok	1,3	B
22	Tinjanski potok	Izvir	Izliv v Rižano	1,3	B
37	Trnovščica	Izvir	Osapska reka	1,3	B
51	Truški potok	Izvir	Izliv v Dragonjo	0,10	B
49	Valica	Izvir	Izliv v Dragonjo	0,18	B
3	Vanganelško jezero	Od pritokov	Do jezu	2,8	RR
36	Zasedski potok	Izvir	Osapska reka	1,3	B
24	Žanestra	Izvir	Izliv v Rižano	1,3	B
45	Žleb	Izvir	Izliv v Badaševico	0,1	B

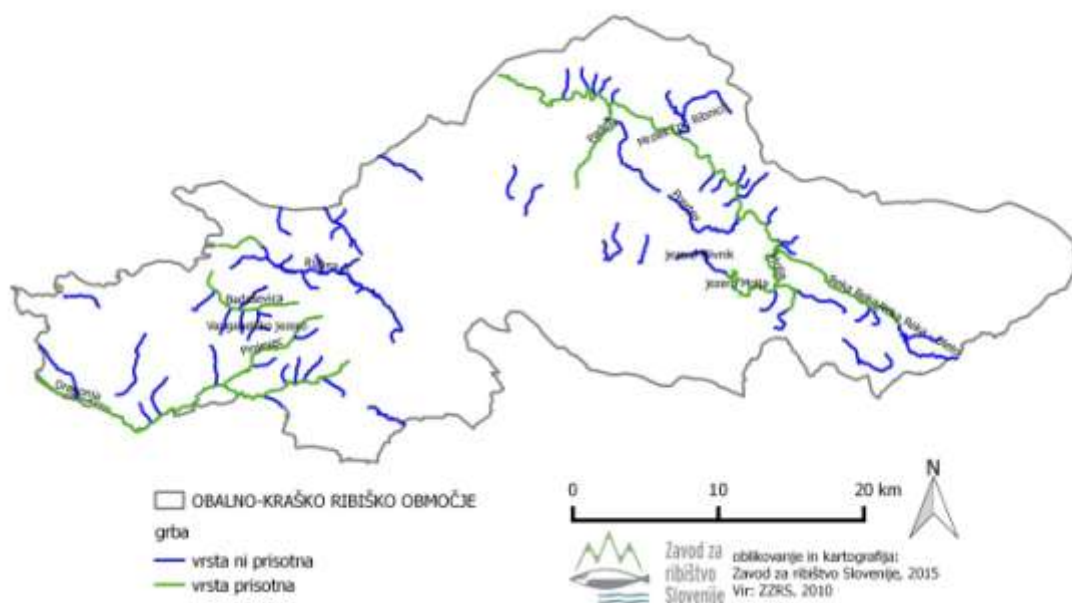
Legenda:

Šifra	Raba
RR	Ribolovni revir
G 1	Gojitveni potok - salmonidni
G2	Gojitveni potok - ciprinidni
G3	Vzrejni ribnik
R1	Rezervat za plemenke
R2	Rezervat za vzpostavljanje populacije domorodnih vrst rib
R3	Rezervat za ohranjanje populacije domorodnih vrst rib
P	Prizadeta voda
B	Revir brez aktivnega ribiškega upravljanja

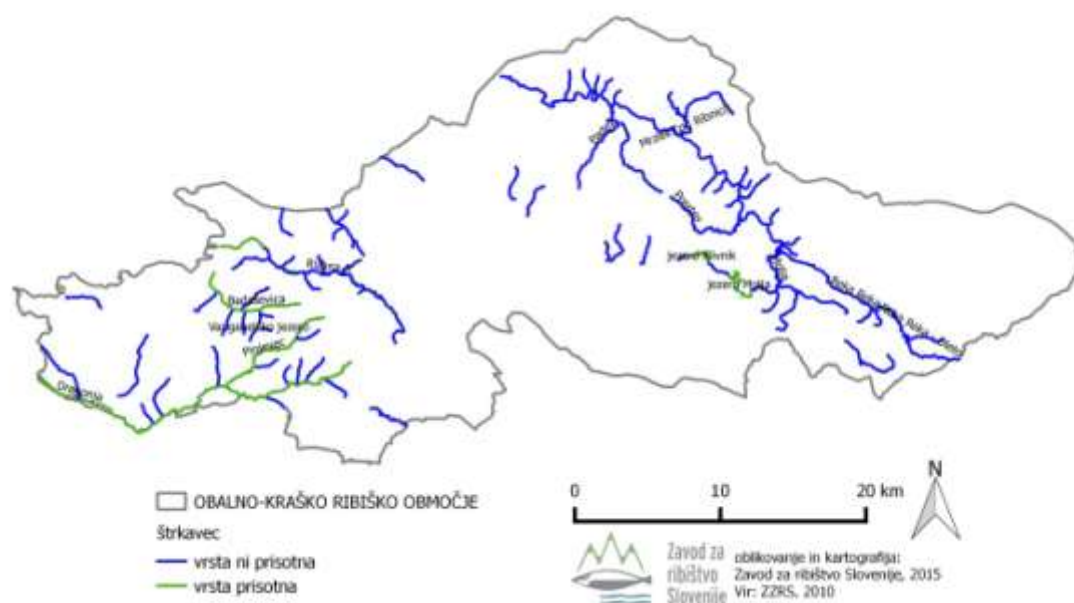
10.2 Priloga 2: Razširjenost posameznih v uplenu najpogosteje zastopanih vrst rib

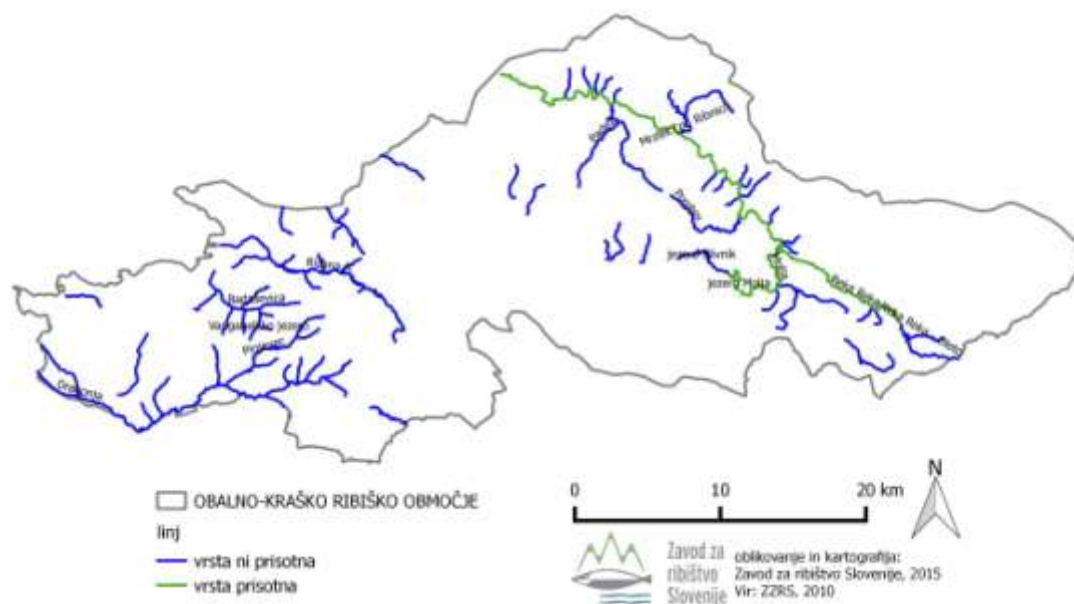
Slika 25: Razširjenost soške postrvi v obalno-kraškem ribiškem območju

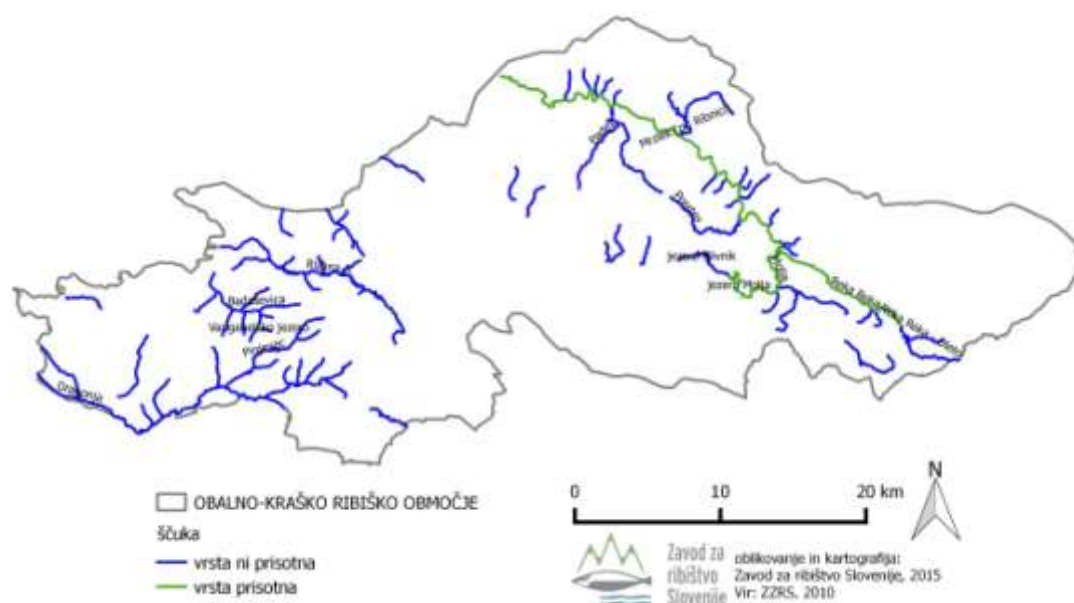
Slika 26: Razširjenost grbe v obalno-kraškem ribiškem območju

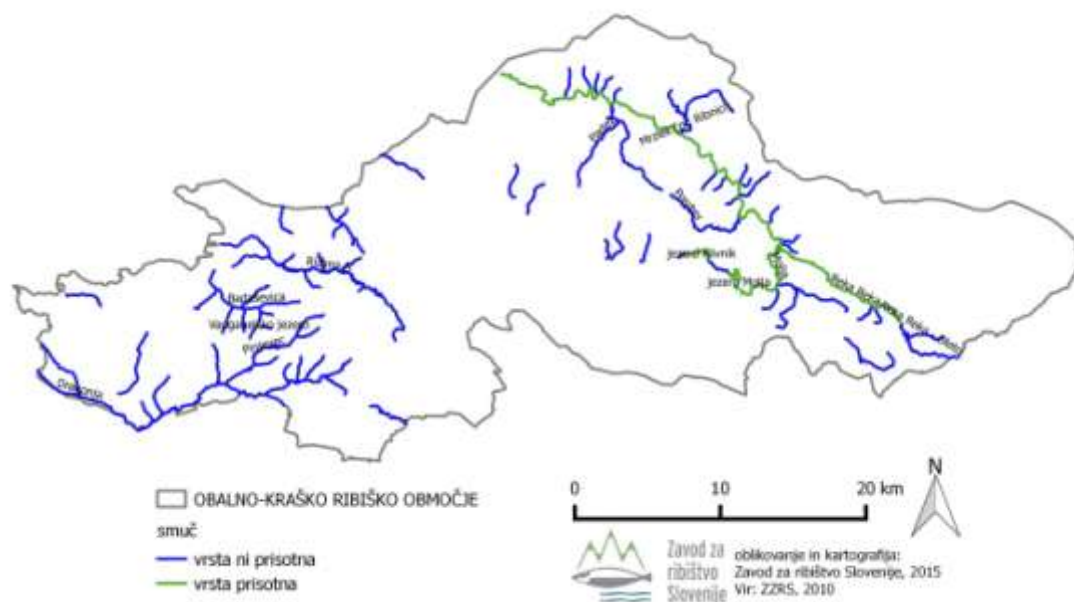
Slika 27: Razširjenost štrkavca v obalno-kraškem ribiškem območju

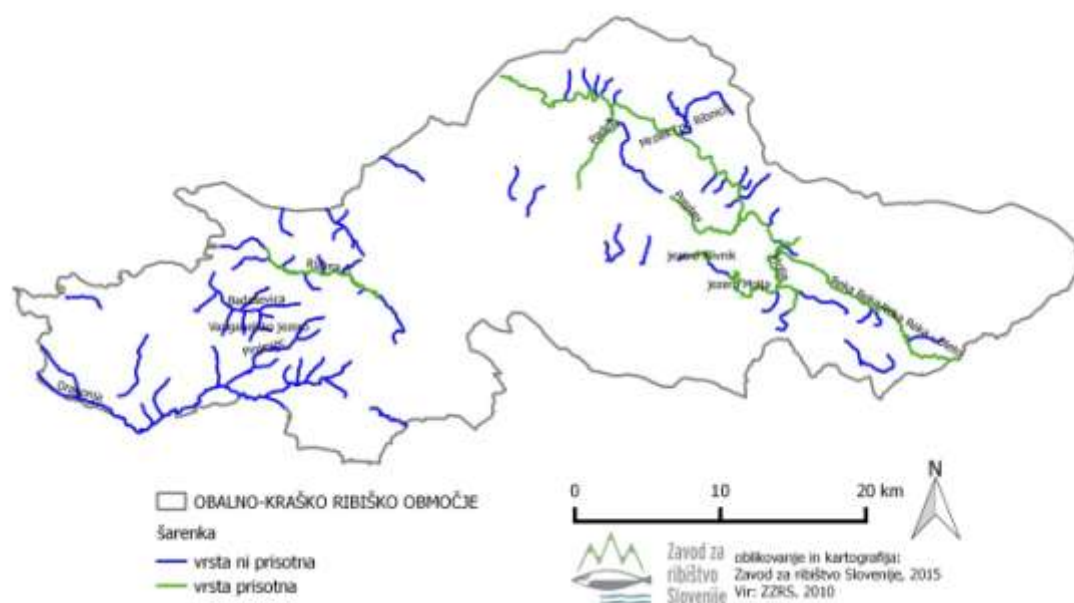
Slika 28: Razširjenost linja v obalno-kraškem ribiškem območju

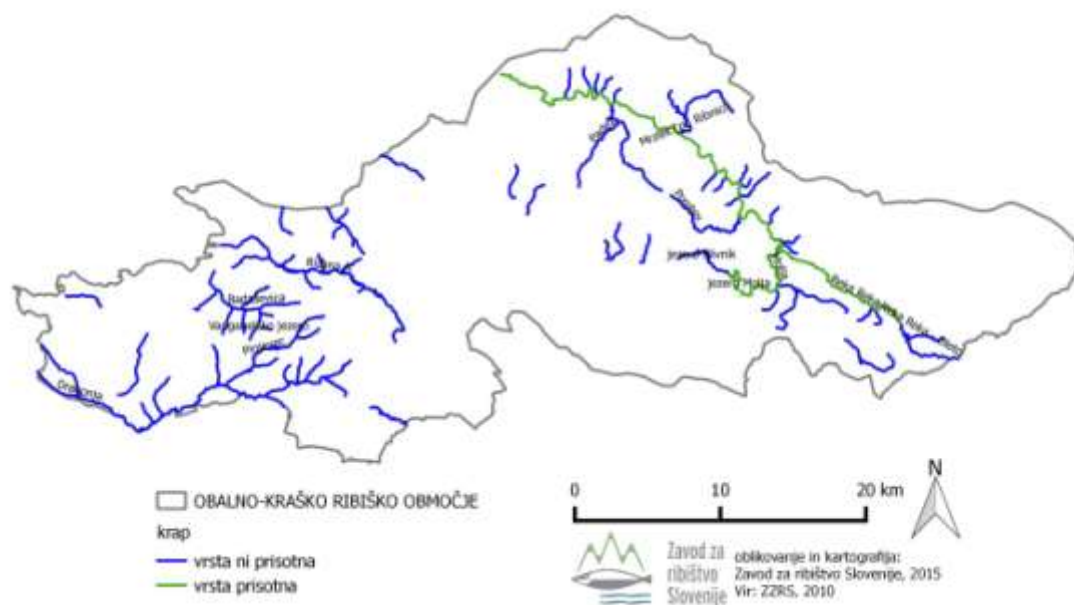
Slika 29: Razširjenost ščuke v obalno-kraškem ribiškem območju

Slika 30: Razširjenost smuča v obalno-kraškem ribiškem območju

Slika 31: Razširjenost šarenke v obalno-kraškem ribiškem območju

Slika 32: Razširjenost krapa v obalno-kraškem ribiškem območju

10.3 Priloga 3: Seznam drstišč v obalno-kraškem ribiškem območju

Ribiški okoliš	Vrsta ribe	Površina m ²	Ime revirja	Čas drsti	X koordinata	Y koordinata
koprski	soška postrv	80	Rižana A Kortine	december-januar	412000	44100
koprski	soška postrv	130	Rižana A Kortine	december-januar	412344	43788
koprski	potočna postrv	80	Rižana A Kortine	december-januar	412000	44099
koprski	potočna postrv	130	Rižana A Kortine	december-januar	412344	43788
koprski	križanec	130	Rižana A Kortine	december-januar	412344	43788
koprski	križanec	80	Rižana A Kortine	december-januar	412000	44099
ilirskobistriški	potočna postrv	10.000	Klivnik	december	434476	46092
ilirskobistriški	smuč	10.000	Klivnik	marec-april	434530	46082
ilirskobistriški	ščuka	35.000	Mola	marec-april	437363	44722
ilirskobistriški	smuč	35.000	Mola	marec-april	437368	44668
ilirskobistriški	soška postrv	-	reka Reka	december	439224	48810
ilirskobistriški	potočna postrv	-	reka Reka	december	439224	48810
ilirskobistriški	smuč	-	reka Reka	marec-april	439224	48794
ilirskobistriški	ščuka	-	reka Reka	marec-april	439208	48810